

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Ústav českého jazyka a teorie komunikace

Bakalářská práce

Michaela Mráčková

Slovní zásoba současné české sci-fi povídky

Vocabulary of Czech sci-fi short stories

Praha 2017

Vedoucí práce: doc. PhDr. Ivana Bozděchová, CSc.

Poděkování

Mnohokrát děkuji doc. Bozděchové za milý přístup při vedení této bakalářské práce. Dále děkuji své rodině za podporu a nejvíce pak mému manželovi za technickou pomoc a především trpělivost.

Michaela Mráčková

Klíčová slova (česky)

slovní zásoba, sci-fi, terminologie, reálný a fiktivní svět, neologismus, motivace, slovo tvorba, funkce

Keywords (in English)

vocabulary, sci-fi, terminology, real and imaginary world, neologism, motivation, word-formation, function

Abstrakt (česky)

Předkládaná bakalářská práce, Slovní zásoba současné sci-fi povídky, se věnuje popisu lexikologických a slovotvorných prostředků vybraného vzorku slov z textů českého sci-fi periodika XB-1. Slova byla zařazena do kategorií podle své terminologické, neologické, propriální a slangové povahy, což se stalo základem struktury této práce. V sémantické části se práce zabývá reáliemi typickými pro daný žánr literatury (vesmírné dopravní prostředky, technické vynálezy, nevšední vědní obory aj.), a tím konfrontuje svět reálný a fiktivní.

Práce shrnuje slovotvorné prostředky autorů, kteří se potýkají s vytvářením nových slov pro nové reálie, a zachycuje některé společné tendence. V neposlední řadě práce posoudila funkčnost těchto prostředků a pojmenování v takto specifickém literárním žánru. Analyzované výrazy (přes šest set záznamů) jsou přiloženy k této práci v podobě tabulky s vlastními poznámkami.

Abstract (in English)

The presented Bachelor thesis, Vocabulary of Czech sci-fi short stories, is focused on describing lexicological and morphological means used in a sample of words used in a Czech sci-fi magazine XB-1. The analysed words have been categorized by their terminological, neological, proper noun and slang nature. This served as the basis of structure of this thesis. In the semantic part, this thesis deals with real objects typical for the described literary genre (space travel devices, technical inventions, unusual science fields, etc.) and thus confronts the real and fictional worlds.

The thesis summarizes the word-forming means where authors need to create new words for new objects and the thesis describes some of their common trends. Last but not least, this thesis assessed the function of these word-forming means in such a specific literary genre. The analysed expressions (more than 600 entries) are included as a table attachment with notes.

OBSAH

1	ÚVOD.....	8
2	HISTORIE ŽÁNRU.....	10
2.1	SVĚTOVÁ SCIENCE FICTION.....	10
2.1.1	ANTIKA.....	10
2.1.2	RENESEANCE.....	10
2.1.3	VĚDA A TECHNIKA.....	11
2.1.4	AMERICKÉ ČASOPISY.....	12
2.1.5	SOVĚTSKÁ KLASIKA.....	12
2.1.6	BRITSKÁ NOVÁ VLNA.....	13
2.1.7	STRÍPKY Z ŽÁNRU.....	14
2.2	ČESKÁ SF.....	15
2.3	IKARIE a XB-1.....	17
3	PROPRIA.....	19
3.1	ANTROPONYMA.....	19
3.1.1	ANTROPONYMA Z ČESKÉHO PROSTŘEDÍ.....	19
3.1.2	NEOLOGICKÁ PROPRIA.....	21
3.2	TOPONYMA.....	22
3.3	CHRÉMATONYMA.....	24
3.3.1	INSTITUCE A ORGANIZACE.....	24
3.3.2	FIRMY A PROJEKTY.....	25
3.3.3	(LIDSKÉ) VÝROBKY.....	25
3.3.4	UDÁLOSTI.....	27
4	NEOLOGISMY A OKAZIONALISMY.....	28
4.1	SLOVOTVORNÉ NEOLOGISMY.....	29
4.1.1	DERIVACE.....	29
4.1.2	KOMPOZICE.....	30
4.1.3	ABREVIACE.....	32
4.2	VÍCESLOVNÁ POJMENOVÁNÍ.....	32
4.3	PŘEJÍMÁNÍ SLOV Z CIZÍCH JAZYKŮ.....	32
4.3.1	DERIVACE SLOV PŘEJATÝCH.....	33
4.3.2	KOMPOZICE SLOV PŘEJATÝCH.....	33
4.3.3	ABREVIACE SLOV PŘEJATÝCH.....	35
4.4	NOVOTVARY S NEJASNOU MOTIVACÍ.....	35
4.5	FRAZEOLOGIE.....	36
5	TERMÍNY A NEOSÉMANTISMY.....	37
A)	TERMÍNY.....	38
5.1	BIOLOGICKÁ POJMENOVÁNÍ.....	38
5.1.1	FLORA.....	38
5.1.2	FAUNA.....	39
5.1.3	LIDSKÉ A JINÉ FORMY ŽIVOTA.....	39
5.2	VĚDA A TECHNIKA.....	40
5.2.1	VĚDA.....	40
5.2.2	FYZIKA.....	41
5.2.3	TECHNIKA.....	42

5.2.4	VYNÁLEZY	42
5.2.5	DOPRAVA	43
5.2.6	MATERIÁL	44
5.3	ČASOPROSTOR	45
5.4	POVOLÁNÍ	45
5.5	ODKAZY NA LITERATURU	46
B)	NEOSÉMANTISMY	46
5.6	ZPŘESŇOVÁNÍ VÝZNAMU SLOV	47
5.7	METAFORA A METONYMIE	48
5.8	HOMONYMIE	49
6	SLANG	50
6.1	ODVOZOVÁNÍ	51
6.2	SKLÁDÁNÍ	51
6.3	ZKRACOVÁNÍ	52
6.4	VÍCESLOVNÉ NÁZVY	52
6.5	CIZÍ SLOVA	53
7	ZÁVĚR	54
8	LITERATURA	56
9	SEZNAM PŘÍLOH	59

SEZNAM ZKRATEK

CKČ – Cena Karla Čapka

ESČ – Encyklopedický slovník češtiny

PMČ – Příruční mluvnice češtiny

SF – science fiction

SF&F – science fiction a fantasy

SSJČ – Slovník spisovného jazyka českého

1 ÚVOD

V této práci se budeme zabývat nejrůznějšími lexikologickými kategoriemi. Aplikovat je budeme na soubor slov, které jsou excerpovány z českých sci-fi povídek časopisu *XB-1*¹ z let 2010–2014 a které zároveň tvoří přílohu této práce. Soubor excerpt ukázal, že bude zajímavé sledovat skupinu proprií, termínů použitých uvnitř literárních světů, neologismů, které jsou pro tento typ literatury typické, a skupinu slangových výrazů.

Podíváme se na sémantickou stránku některých slov, abychom si uvědomili, jakými reáliemi se liší sci-fi od hlavního proudu literatury. Také prozkoumáme, jakými prostředky je jazyk schopný reagovat na potřebu nových pojmenování pro nové reálie. Předpokládáme, že některá slova budou spadat do více kategorií, podle prizmatu, jakým na ně budeme nahlížet. Jejich opakování se ale budeme snažit omezit.

Cílem práce bude popsat soubor excerpt lexikologicky a morfologicky, tedy především charakterizovat je z pohledu pojmově-obsahového, sémantického a slovotvorného a nalézt případnou tendenčnost v jejich užití mezi českými současnými sci-fi spisovateli.

Dosavadní literatura k tomuto tématu není příliš rozsáhlá. Některými otázkami slovní zásoby science fiction se v sedmdesátých letech zabývala Miroslava Genčiová. Jako jedna z prvních si všimla tendencí užívání odborných či pseudoodborných termínů převážně v ruské SF literatuře, ale větší míru jejich užívání zavrhovala. V letech osmdesátých se sci-fi literaturou na stylistické úrovni zabývala Alena Macurová, jíž šlo o porozumění čtenáře vypravěči příběhu, který se nachází v době tak daleké, že by si nemuseli rozumět, a proto musí autor přesun informací takové situaci přizpůsobit. V roce 1980 vyšla kniha Dušana Slobodníka², která mapuje sci-fi přes mýtus, pohádku, utopii až k vědě. Druhá půlka jeho monografie se týká poetiky science fiction, a to z pohledu tématu, syžetu, hrdiny, vypravěče, stylu a časoprostoru děl, vše v doprovodu citátů z Marxe a Engelse.

---

¹ jediný literární český časopis o sci-fi, fantasy a hororu (více viz kap. 2.3)

² SLOBODNÍK, 1980.

Průlom v literární historii české SF provedl Ondřej Neff se svými eseji *Něco je jinak*³, kde zmapoval všechny zásadní autory žánru do roku 1980. V devadesátých letech Ivan Adamovič ukončil své studium bibliografií všech českých sci-fi spisovatelů, což se později stalo základem jeho stále nepřekonaného *Slovníku české literární fantastiky a science fiction*⁴. V dnešní době přibývá vysokoškolských prací a jiných vědeckých příspěvků na nejrůznější témata týkající se sci-fi literatury i celé této subkultury v Čechách z pohledu nejen literárního a jazykového, ale i sociokulturního nebo historického⁵.

---

³ NEFF, 1981.

⁴ ADAMOVIČ, 1995.

⁵ obojí např. KUDLÁČ, 2016.

2 HISTORIE ŽÁNRU

Počátky vědeckofantastické literatury nejsou pevně stanoveny. Teoretici žánru vidí jeho tendence už v antice, někteří jsou ale ochotni akceptovat zrod žánru teprve od poloviny 19. století, doby průmyslové revoluce. V této kapitole se podíváme na zásadní postavy, díla a mezníky žánru jak zahraničního, tak i domácího.

Pro čtenáře, kteří nemají zkušenost se science fiction literaturou, by mohly některé termíny být matoucí nebo nepochopitelné, proto se jejich vznik pokusíme seřadit podle doby, pro niž byly charakteristické. A také představíme časopis *Ikarie XB-1*, ze kterého čerpáme veškerý materiál pro tuto práci.

2.1 SVĚTOVÁ SCIENCE FICTION

2.1.1 ANTIKA

Řadí-li někdo do žánru SF už antickou mytologii, dělá tak jistě kvůli dříve nevysvětlitelným přírodním úkazům jako je déšť, blesky apod. nebo fantastickým cestám hrdinů či bájích o Atlantidě. Stejně tak bajky – z čeho jiného se zrodila vědeckofantastická literatura než z alegorie. Ta je ne vždy představena zvířetem, dnes jsou to obyvatelé jiných planet, mutanti anebo člověk – vybraný zástupce jednající za celé lidstvo. Společenskou funkci bajky proto nahradila satirická sci-fi.

2.1.2 RENESANCE

Za prvního autora fantastiky bývá považován Thomas More, jenž kromě svého nejvýznamnějšího díla dal název jednomu celému typu vědeckofantastické literatury – *Utopie* (1516). Stala se žánrem renesance, doby objevování nových světů a civilizací. Autoři konfrontovali svůj svět s fantastickým, což vedlo k vyústění satirického obrazu autorovy současnosti. V tomto období se do popředí derou přírodní vědy, vědecký pokrok jde ruku v ruce se sociálním. Právě sociální stránka, tak příznačná pro utopickou literaturu, je jedním z nejdůležitějších rysů SF žánru. *Utopie* vytvořila řadu postupů, které byly základem pro následující rozvoj této literatury. „Je to snaha o maximální věrohodnost a přesvědčivost představovaného

fiktivního světa; kritika existujícího společenského řádu [...], fantastický posun od reality, [...] pronikání vědeckotechnických prvků do představ o budoucnosti [...].“⁶

2.1.3 VĚDA A TECHNIKA

Mohli bychom pokračovat přes Francise Bacona, François Rabelaise, Johathana Swifta. Ve století 18. se už objevují cesty na měsíc, ač za pomoci tažných ptáků, i setkání s bytostmi obývající jiné světy. I zde jsou fantastické prvky využity pro vytvoření alegorie a hyperboly v úvahách o společnosti. Parní stroj vynalezený v tomto století s sebou nese příslib, že brzy začne nahrazovat lidskou práci. Na počátku 19. století technika proniká do společnosti, na které se změna podepisuje ve všech ohledech. Vědeckofantastická literatura vzniká i na základě žánru hororu z přelomu 18. a 19. století, kterému vévodil E. A. Poe nebo autorka *Frankensteina* (1818) Mary Shelleyová.

Druhá polovina 19. století: po zemi jezdí vlaky, vzduchem létají balóny a vzducholodě, po mořích plují parníky a čeká se na odstranění posledních nedostatků, aby se na dno moří podívala ponorka, stejně tak se historie blíží k prvnímu vzletu letadla. Noviny a knižní publikace se tisknou ve velkém, lidé se mohou snadno vzdělávat. Malířství utrpělo velikou ránu vynálezem fotografie. Vynálezci a technici pracují na svých výtvorech, které předznamenají vývoj celé dnešní kultury. Právě v tomto okamžiku přichází Jules Verne s nápadem na literaturu, v níž bude hrát hlavní roli věda a technika zároveň s fantazií (nikdy se ale díky síle přírodních zákonů nedostal za hranici uvěřitelného). Inspiroval se Defoem, Dumasem, Poem, ale především vlastní přítomností. Nepotřeboval se dívat do vzdálené budoucnosti, stačily mu bezedné možnosti zítřka. „V tom byl základ Vernova úspěchu. Sebral z dlažby zlaťák, který tam ležel, a čekal, až ho někdo zvedne.“⁷ Vernovský román byl *terminus technicus* než do Evropy dorazil název pro sci-fi. V dnešní době dostal podle století páry svůj název i celý SF subžánr – steampunk. Jde o tutéž dobu, pouze s ještě fantastičtějšími vynálezy.

Vědeckofantastický román v této době získal pevné tvary a nový název. Utopií se i nadále myslí literatura převážně sociální, později namnoze socialistická. Na přelomu 19. a 20. stol vstoupil do literatury G. H. Wells s vlnou antiutopií, ve kterých lidstvo už má zlatý věk za sebou a budoucnost nevěští nic dobrého. To nás vede i ke

---

⁶ GENČIOVÁ, 1980, s. 22.

⁷ NEFF, 1986, s.14.

vzniku románu postapokalyptického, kdy lidstvo prohrálo, Země umírá, konec světa přichází. Wells přináší nový typ vědeckofantastického románu: alegorický román. Genčiová⁸ ho nadřazuje románu výstrahy a souvisí se vznikem spekulativní SF.

2.1.4 AMERICKÉ ČASOPISY

Ve 20. století jde autorům sci-fi převážně o změny v lidské společnosti, a to nejen ve světě nových vynálezů, ale také v konfrontaci s dalšími civilizacemi, v jiném čase a jiných prostorech mimo naši planetu. Toto století přineslo s vývojem techniky nejvíce mezníků i ve vědeckofantastické literatuře.

V roce 1911 byl založen časopis *Modern Electrics*, který nejenže obsahoval odborné technické články, ale také jeho vydavatel Hugo Gernsback do něj přispíval svou vědeckofantastickou prózou. Od roku 1958 je pravidelně udělována prestižní cena amerických porotců především za nejlepší sci-fi román a povídku roku. Tato cena nese jméno právě amerického vynálezce Huga. Gernsback zakládá roku 1926 další časopis nazvaný *Amazing Stories*, který je už výhradně věnovaný žánru sci-fi povídek. Od této doby se největší americká literatura žánru odehrávala převážně na stránkách tzv. pulp magazines, což byly levné brožované časopisy s dobrodružnou tematikou vyrobené z hrubého papíru s výraznou barevnou obálkou. Gernsback v úvodníku časopisu hlásal: „Výstřední myšlenka dnes – realita zítřka.“ Do třetice z nejvýraznějších amerických časopisů, kde se psala historie žánru a kde byli objeveni největší spisovatelé, byl časopis s názvem *Astounding Stories* vydávaný Williamem Claytonem. Zde začínal ve 40. letech Isaac Asimov (*Soumrak*, 1941, *Já, robot*, 1950), jenž jako první použil slova *robot* v zahraničním sci-fi⁹ a také vynalezl jejich psychologii – vydal tři robotické zákony, na nichž jsou další a další příběhy stavěny dodnes. K americkým spisovatelům, kteří se řadí i k literatuře mainstreamu, patří samozřejmě svou kritickou fantastikou Ray Bradbury (*Martánská kronika*, 1950, *451° Fahrenheita*, 1951) nebo Kurt Vonnegut (*Mechanické piano*, 1979, *Sirény z Titanu*, 1985).

2.1.5 SOVĚTSKÁ KLASIKA

Jak jsme si řekli už v úvodu, česká teorie žánru byla sestavena naposledy v 80. letech a je tedy poplatná své době. Proto se v ní dočteme mnoho o ruské

---

⁸ GENČIOVÁ, 1980, s. 31

⁹ NEFF, 1986, s. 247.

vědeckofantastické literatuře, která byla plná báječných nápadů, ale mnoho děl upadlo v zapomnění. Mezi hvězdné ruské autory byli zařazeni např. již v romantismu V. F. Odojevskij (*Rok 4338*, 1840), dále K. E. Ciolkovskij (*Na Měsíci*, 1893), A. N. Tolstoj (*Aelita*, 1924), v ruské tzv. epoše krajní meze¹⁰ je to A. R. Běljajev (*Hlava profesora Dowella*, 1925, *Člověk oboživelník*, 1958) nebo bratři Strugačtí (*Piknik u cesty*, 1972). Zde u sovětské literatury se musíme zmínit samozřejmě i o polském Stanisławu Lemovi (*Solaris*, 1961, *Planeta Eden*, 1959).

2.1.6 BRITSKÁ NOVÁ VLNA

Do historie SF žánru se bezpochyby zapsala i Velká Británie s „technologickým optimistou“ A. C. Clarkem (*2001: Vesmírná odyssea*, 1968, sbírka povídek *Devět miliard božích jmen*, 1953) nebo Johnem Wyndhamem a jeho dnes již klasickým *Dnem trifidů* (1951). Musíme se zde zmínit také o Douglasu Adamsovi a jeho pětidílné trilogii *Stopařův průvodce po galaxii*, která vycházela od roku 1979 až do 1992.

V roce 1964 se Anglie po delší pomlce také může pochlubit svým časopisem *New Worlds*, vydávaným Michaellem Moorcockem. Bylo to v době, kdy žánr procházel krizí a vyčerpaností témat. Moorcock nabádal novou generaci autorů k experimentům s novými nebo tabuizovanými tématy i stylistikou. Přivedl tak na svět dobrodružství antihrdinů, téma sexu, náboženství, netechnické science fiction postavené na psychologii – zrodil se nejdiskutovanější jev západní SF a dostal jméno *New Wave*. „Potíže s definicí Nové vlny pramení do značné míry právě z toho, že se nesnaží o odlišení a vyčlenění, ale naopak usiluje o mnohem hlubší propojení mezi jednotlivými literárními směry i mezi literaturou a společností.“¹¹

Pro společnost byly největší mezníky 20. století samozřejmě války, které se podepsaly na veškeré literatuře. Druhá světová válka s sebou přinesla hrůzné vědomí, že věda není jen dobrý sluha, že ji člověk může použít i proti člověku. Vědeckofantastická literatura už náhle nepředvíдалa dalekou budoucnost, atomové bomby ji spojily s přítomností. V roce 1945 po atentátu na Hirošimu John W. Campbell pronesl: „Od této chvíle už budou muset brát science fiction vážně!“ Stejně jako později v roce 1957 měl možnost tento výrok zopakovat při radostnější události vypuštění Sputniku do vesmíru. Dosáhnutí lidského rodu ke

¹⁰ léta 30. až 50. dvacátého století

¹¹ NEFF, 1986, s. 275-6.

hvězdám přestalo být výplodem vědeckofantastické literatury a žánr se zdál být vyčerpán. S anglosaskou Novou vlnou přišla nová generace, témata, přístupy. Doba opět pokročila, nadešla éra filmových triků, žánr SF měl lidem opět co nabídnout.

2.1.7 STRÍPKY Z ŽÁNRU

Na přelomu století se zrodila teorie relativity. Nutně se musela projevit i na stránkách science fiction: vznikly příběhy o cestování časem a vytvořila se vlastní pravidla, pokud dojde na časové paradoxy. Autoři si hrají s myšlenkami, co se stane s budoucností, když změním minulost – přepíše se čas? zachová se kontinuita, protože vše bylo předem dáno? vybuchne vesmír, pokud potkáme sami sebe? Tyto teorie dostaly i vlastní název – chronoklasmus.

V 50. letech ve světové literatuře Clarke, v české Běhounek – oba byli první, kdo se cíleně zajímal o tzv. hardcore SF – román technologický, kdy autor domýšlí budoucnost za pomoci futuristických vynálezů a oplývá velmi důkladnými znalostmi z oblasti exaktních věd. Ve stejné době si žánr pohrává s parapsychologií, ať už jde o telepatii (dovršením tohoto motivu je kolektivní vědomí), jasnovidectví, telekinezi. Dále nastupuje éra biologické revoluce v SF. Do žánru vstupují píšící lékaři. *Ad absurdum* zde rozvádějí myšlenky o transplantaci orgánů, nesmrtelnosti, o pomocníku na mezihvězdných letech, tzv. Stázi, a co provede s člověkem, o klonování, obecně genovém inženýrství, o různých implantátech. Už v poválečné SF se objevuje nový motiv, kdy si detektiv nechal transplantovat psí nos. Dnes postavy s organickými nebo umělými implantáty nazýváme kyborgy, jejich velký rozvoj přichází především v 80. a 90. letech.

Tyto dvě dekády se také vyznačují enormním rozvojem techniky a kybernetiky. V tomto prostředí se začalo dařit subžánru pojmenovanému kyberpunk. Charakterizují ho umělé inteligence (kromě vyspělejší technologie jsou to roboti, kyborgové, neuronové sítě, lidé s implantáty), společenská spodina, mafie, drogy nebo hlavní hrdina cynik. Děj se odehrává v blízké budoucnosti a spíše se tu nesetkáme s cizí formou života. Biblí kyberpunku se stal *Neuromancer* (1984) od Williama Gibsona. V Čechách bodoval Neffův pirátský překlad *Johnyho Mnemonica*, který se stal oživením žánru v českých zemích, když vyprchalo první nadšení z předešlé anglické Nové vlny.

Až do 90. let platil pojem *fantasy* pro fantastické světy, které nejsou postaveny na vědeckotechnickém motivu. Dnes už termín používáme jako samostatný žánr, ve

kterém se objevuje nadpřirozeno. Má vlastní rozdělení a subžánry a obvykle je jeho děj umístěn do jiného světa a doby než je naše. Vládou zde draci, šermíři a magie.

Dnes se ve sci-fi objevuje mix všech subžánrů a technických vymožeností. V Americe se někdy příběhy dělí na *Bug-Eyed-Monster Stories*, *Mad Scientist Stories*, literaturu katastrof, o robotech, homunkulech a kosmických supermanech. Jason Sanford, americký autor SF, nejnovějším dívčím fantasy a hororovým románekům s upíry říká paranormální romance. Za posledních padesát let věda předbíhá dobu každým dnem. Už se prokázalo, že jsou autoři SF tak trochu proroci, ale přínos sci-fi je jinde.

„Dnešní pojetí vědeckofantastické literatury zavrhuje představu, že hlavním posláním science fiction je předvídat budoucnost. [...] Science fiction je literatura přítomnosti a futurologické pohledy jí slouží především jako výrazový prostředek. Tak zní jeden ze současných scifistických kánonů.“¹²

2.2 ČESKÁ SF

Česká scéna neměla mnoho příležitostí rozvíjet se paralelně se světovou. Ondřej Neff ve své studii o české žánrové literatuře neváhá jít až ke Komenskému *Labyrintu světa* (1631). Podává také obsáhlý výklad o postavě doktora Fausta a jeho cestě do vesmíru, kterou patrně uskutečnil na stránkách románu jako úplně první vědec, bohužel byl ke hvězdám dopraven draky, což se prý klasifikuje jako neregulérní kosmický prostředek¹³.

V rámci lidového umění se do tajemna a zázračna dají zařadit i pohádky. Ty primárně nemají být nutně vědecky vysvětlitelné, ale vyskytují se i sci-fi povídky s fantastickými prvky pohádek a typickými českými postavami. A stejně jako světová science fiction vychází z Poa a Radcliffa, romaneto Jakuba Arbese má kořeny v hororu a v *Newtonově mozku* (1877) se poprvé v české literatuře objevuje sci-fi rekvizita – podivný přístroj, pohybující se rychleji než světlo, doplněný brýlemi, skrz něž je možno nahlédnout do minulosti.

Ze studijní stáže z Paříže přijíždí mladý Jan Neruda a veze s sebou kuriózní Vernův román *Pět neděl v baloně* (1863). Zřejmě ho okouzli natolik, že se Neruda

---

¹² NEFF, 1986, s. 24.

¹³ NEFF, 1981, s. 42.

stává jedním z prvních českých, ještě řekněme futurologických, autorů povídek. Autor v krátkých fejetonech putuje do blízké i vzdálené budoucnosti a rozvíjí myšlenky o emancipaci, sociálních konfliktech, ale také výtečných vynálezech. Kromě těchto drobných útvarů zde máme především jediné básnické dílo vůbec s vesmírnou tematikou, a to *Písně kosmické* (1878).

Neruda nebyl jediný, kdo se ve své době zajímal o astronomii. Svatopluk Čech se vypravil na svých časoprostorových cestách do kosmu: *Pravý výlet pana Broučka do Měsíce* (1888) a proti proudu času: *Nový epochální výlet pana Broučka, tentokrát do XV. století* (1888). Neff ale nepovažuje Čechova díla za vědeckofantastická, protože autor přiznává, že jsou pouze výplodem opileckého snu.

„Českým Vernem“ se stal až na počátku 20. století Karel Hloucha, který je autorem už nesporně vědeckofantastické prózy v Čechách. Dělí se o prvenství s M. Suchdolským. Se satirickou SF přišel Jiří Hausmann. Ale stejně jako byla válečná léta zásadní pro žánr ve světě, tak i u nás se vyvinula nejklassičtější vědeckofantastická literatura minulého století. Dostáváme se ke Karlu Čapkovi, který použil fantastické nebo utopické konstrukce, aby dosáhl varování. Knihy jako *R.U.R.* (1920), *Krakatit* (1924) nebo *Válka s mloky* (1936) Miroslava Genčiová¹⁴ tento typ románů pojmenovává literaturou výstrahy: „Utopický vynález robotů pomáhá Čapkovi obnažit protilidskou tvář světa, kterému vládnou výrobci a majitelé koncernů“. Stejně jako Čapkova jsou také stále moderní a nadčasová i díla Jana Weisse, a to *Dům o tisíci patrech* (1929) a sbírka povídek *Zrcadlo, které se opožďuje* (1927).

Jak se dále ještě přesvědčíme, možná nejpovolanejší autoři SF jsou vědci. Tím byl i František Běhounek, žák Marie Curie-Sklodowské, cestovatel vzducholodí pod vedením samotného Amundsena. Psychiatr Josef Nesvadba, kterého více než mašiny inspirovaly lidské osudy a snažil se otevřít našemu národu dveře ke světové SF. Další vědec, lékař, milovník knih Ericha von Dänikena a fotografie, nebyl nikdo jiný než Ludvík Souček, kterého Neff považuje za osobnost, jíž začíná nová éra českého žánru. Nacházíme se na sklonku 70. let a Souček apeluje na české fanoušky science fiction, ať po vzoru Západu píší, vydávají, zakládají organizace, periodika, vyhlašují ceny. Toho se bohužel o několik měsíců nedožil. 31. 4. 1979 zakládají studenti MFF UK první československý SF klub. „Členové se rozhodli pro tradiční postupy a začali s propagací a vysvětlováním co SF je, dále postupně

---

¹⁴ GENČIOVÁ, 1980, s. 41.

vytvořili rozsáhlou SF knihovnu a začali na své schůzky zvat známé autory a jiné veličiny SF života. Později se k studentskému klubu připojovali další příznivci SF a to i studenti, kteří nebydleli na koleji.¹⁵

V letech 80. se rozvíjely časopisy s fantastickou literaturou, tzv. fanziny¹⁶, ačkoliv pouze samizdatově. Ovšem zásadní progres se konal v dubnu 1982, kdy byla vyhlášena literární soutěž „O Cenu Karla Čapka“. Jako záminku pro udělení ceny organizátoři sezvali příznivce SF do Pardubic, akce se později opakovala každoročně již pod názvem *Parcon*. Fanoušků přibývalo, takže se začaly organizovat podobné akce v dalších městech po celých Čechách a Slovensku. Roku 1988 Vychází antologie *Lovci zlatých mloků*, což je první sbírka povídek věnovaná čistě CKČ.

Science fiction neznamená pouze literaturu nebo film. Její členové, tzv. fanové, tvoří pevné jádro jedné z nejvýraznějších světových subkultur. Průzkumy¹⁷ dokazují, že se jedná často o inteligentní podivíny. Pořádají setkání, při kterých se převlékají za své oblíbené hrdiny (tzv. cosplay), hrají karetní fantasy hry se složitými pravidly, obohacují se navzájem čtením a přednáškami na různá témata a nebo si mezi sebou vyměňují knihy. Tento koníček, který se odráží i v jejich životním stylu, se obvykle objeví na vysoké škole a někomu vydrží po zbytek života. Takovým lidem, jež z dnešního pohledu stáli u hlavního rozvoje žánru v 80. letech, se dnes říká *sci-fi dinosauri*.

2.3 IKARIE a XB-1

Po několika předchozích fanzinech přichází rok 1990 a s ním i „nejstarší profesionální scifistický literární časopis“ v Čechách. Po dlouhotrvajícím jednání vychází pod křídly Mladé Fronty 18. června první číslo *Ikarie*, navazující na fanzin *Ikarie XB*, a to v původní redakci, kterou vedl Ondřej Neff, Ivan Adamovič, Jaroslav

---

¹⁵ Dostupné z: <http://www.fandom.cz/index.php/historie/35-domaci/142-struna-historie-s-sf-fandomu-1962-2000>

¹⁶ „...název fanzin, fanzine vznikl až na počátku čtyřicátých spojením slov FAN a MAGAZINE. Většina fanzinů spadá do kategorie personalzin - jsou to „jednomužná“ dílka, autorovi víceméně nahrazující pracné psaní dopisů kupě přátel. Náplň zbývajících fanzinů můžeme rozdělit takto: - literární teoretické a praktické informace (recenze, povídky, přehledy publikací, rozборы a kritické články), - zpravodajské informace o SF&F (o akcích, fanoušcích, autorech, osobní zprávy apod.), - zprávy a informace o jevech a dějích, které spadají do tématiky SF&F, avšak nejsou její součástí (paranormální jevy, UFO, „omyly vědy“ aj.). Některé fanziny jsou striktně vyhraněné do jedné z těchto kategorií, jiné svým čtenářům poskytují mix různého složení.“ Zdroj www.fandom.cz.

¹⁷ KUDLÁČ, 2016, s. 157.

Olša, a Pavel Kosatík. Po několika měsících byl P. Kosatík vystřídán E. Hauserovou a na místo zástupce šéfredaktora nastoupil Vlado Ríša.

Název je samozřejmě odvozen od českého filmu *Ikarie XB-1* (J. Polák, 1963) natočeného na motivy románu Stanisława Lema. Časopis od počátku vychází jako měsíčník ve formátu A4 na recyklovaném papíru s minimem reklam a barevnou křídovou obálkou, čímž se hrdě hlásí k americkým „pulpům“. Vždy je asi jedna třetina věnovaná zahraničním povídkám, druhá třetina domácím kratším pracím a poslední část patří publicistice, rozhovorům, recenzím na filmy, knihy nebo komiksy, novinkám ve vědě a technice.

Na sklonku roku 2010 se Mladá Fronta rozhodla z finančních důvodů ukončit vydávání časopisu a vzala si s sebou i práva na název a logo. Odhodlaní redaktoři Vlado Ríša, Jaroslav Jiran a Martin Šust se s tím ale nehodlali smířit a v prosinci 2010 vyšlo první číslo časopisu *XB-1* (označené jako dvanácté) vydané společností Konektor XB 1 s.r.o. bez vynechání jediného čísla. Předplatitelé tedy skoro nic nepoznali, jen V. Ríša měl v *Rozletu* prosincového vydání ponurý, ale děkovný sloupek na úvod.

V *Ikarii* se každoročně koncem léta vyhlašovala soutěž jménem *Ikaros* v jedné kategorii, a to o nejlepší povídku. Ta vyšla v lednovém čísle následujícího roku a každý měsíc pak ostatní finálové povídky. Tuto štafetu přebrala i *XB-1* v identické literární soutěži *Daidalos*. Výherce vždy získá nejen otištění povídky v časopise a věcné dary, ale také podepsanou ilustraci od jednoho z výtvarníků spolupracujících s redakcí, kterého si autor ke své povídce sám vybere. Ilustrace jsou totiž nedílnou součástí toho „ošklivého novinového papíru a černobílého tisku, který je v podstatě přechodem mezi časopisem a knihou“¹⁸.

Touto kapitolou jsme chtěli poukázat na dlouhou historii žánru sci-fi v Čechách, která je také samozřejmě propojena s žánrem zahraničním. Jak uvidíme v následujících kapitolách, tradice sci-fi literatury i filmu se přenáší také do nových textů, záleží pouze na čtenářových znalostech, zda tyto intertextuality dokáže rozšířovat.

---

¹⁸ RÍŠA, Vlado. The Queen is dead, long live the Queen! *XB-1* [online], 2010 [cit. 2016-05-21]. Dostupné z: <http://www.casopisxb1.cz/zredakce/ikarie-konci/>

3 PROPRIA

Propria, neboli vlastní jména, mají funkci odlišovat konkrétní jednotliviny nebo pojmenovávat jedinečné objekty. A oproti apelativům nenesou zobecňující význam¹⁹. Nemají charakterizační schopnost a k označovaným objektům se nevztahují na základě zobecněných významových rysů, nýbrž na základě individuální – společensky podmíněné – konvence²⁰. V českém pravopise je odlišujeme psaním velkého počátečního písmena. Podle charakteru vlastních jmen se na základní úrovni rozlišují antroponyma, toponyma a chrématonyma.²¹

Jednu část kapitoly o vlastních jménech tvoří autoři science fiction, kteří svým hrdinům dávají jména běžná, často podle národnosti, již má postava charakterizovat. Ale také je řada autorů, kteří vytvářejí jména nová, nejen pro své postavy. Tato kapitola nás provede výběrem vlastních jmen, která se vyjímají na základě slovtvorby nebo sémantiky.

3.1 ANTROPONYMA

Antroponyma jsou definována jako „vlastní jména jednotlivého člověka (vlastní jména osobní) a skupiny lidí (skupinová antroponyma)“²². Mezi vlastní jména osobní řadíme jména rodná (také křestní), hypokoristika neboli domácí podoby jmen, příjmi, tj. jméno po otci, příjmení, přezdívky nebo pseudonymy. Skupinová antroponyma dělíme na jména obyvatelská, etnonyma a jména rodinná a rodová. Do této kapitoly také zařadíme jména zvířat neboli zoonyma i jména dalších živých entit.

3.1.1 ANTROPONYMA Z ČESKÉHO PROSTŘEDÍ

Vzhledem k rozsáhlé zajímavé excerpci vlastních jmen osob je vhodné je rozdělit na jména vycházející z českého prostředí a na jména nově vzniklá. Pro naše potřeby je nazveme *propria* neologickými (viz kap. 2.1.2). V našich povídkách, jsou nejčastěji užitá běžná česká jména (*Radka, Pavel, Holoubek, Marková*). Především se využívají v povídkách z blízké budoucnosti, kdy je naše země celosvětově

¹⁹ *Příruční mluvnice češtiny*, 2012, s. 78.

²⁰ *Encyklopedický slovník češtiny*, 2002, heslo Vlastní jméno.

²¹ *Příruční mluvnice češtiny*, 2012, tamtéž.

²² *Encyklopedický slovník češtiny*, 2002, heslo Antroponymum.

proslavená fyzikálními ústavy, případně vynálezy obyčejných českých kutilů. Takovým jménům se věnovat nebudeme.

Jména z českého prostředí rozumíme jména u nás běžně užívaná a ustálená, ale ne nutně českého původu. Motivace pojmenování je někdy zjevná a odkazuje nás paratextově k jiným kulturním událostem. Taková jsou jména jako *Robinson*, *Adam*, *David* nebo *Goliáš*. Zajímavé je, že ženské jméno *Eva* v našem daném souboru povídek nebylo nalezeno. Další biblická jména se objevují i v jiných pojmenováních než antroponymických (viz 3.2 a 3.3.2). V povídkách se silným biblickým motivem je využito existující, ale ne běžné jméno *Xavier*, dokonce u dvou autorů nezávisle na sobě (a jednou v podobě *Xaver*). V jednom z případů jde o syna/klon posledního zdravého člověka (povídka *Cesta exodu*), ve druhé povídce (*Základna EDEN*) je *Xavier* robot s božským komplexem. Jméno a jeho podoba odkazuje na baskický původ, ve kterém znamená „nový dům“ či „nový domov“.²³

Dále najdeme apelativa z jiných sémantických okruhů, jako jsou jména indiánská – *praotec Vlk*, *praotec Orel*, *Šedý vlk*. Objevují se i vlastní jména motivovaná běžnými výrazy jako *Integrál*, *Král Světa*, *Palec* (ukousli mu ho, když byl malý), *Sovička* (v noci nespí), *Tvůrce* (virtuální reality) nebo *Roj* (název kolektivního vědomí).

Jména ve formě substantivizovaného adjektiva nejsou příliš častá, přesto se objevují: například pojmenování pro motýla *Azurový* nebo hejno *Karmínových*. Mimozemská entita pojmenovala sama sebe jako *Udatný*, narazíme i na celou rasu *Hybridních* a v podzemí je ukryta říše *Nesmrtelných*.

Zcela výjimečně jsme zaznamenali i zajímavé jednoslovné výrazy z jiných slovních druhů. Mezi zájmena zařadíme *Ono* – jde také o jméno kolektivního vědomí – nebo mezi citoslovce jméno *Chor* – oživlá mrtvola, jež se dorozumívala chrčivými zvuky. Najdeme i hravý slovesný tvar – *čínský prezident Šu-kej*.

V našem výzkumu antroponym použitých v českých sci-fi povídkách se ukázalo, že mnoho jmen je založeno na antroponymech numerických. Znamená to, že lidé v budoucnosti budou označováni pouze čísly? Někteří autoři využili pouze základních číslovek zapsaných numericky jako 653, 865, 5323 nebo 444. Jiní pojmenovali své postavy slovním názvem číslovky – *Pětistý druhý* nebo *Jednička* (velitelka). Také se objevilo *Jedno* jako jméno pro kolektivní vědomí. V jedné povídce

---

²³ Knappová, 2015. Heslo Xaver.

se objevuje kombinace slovního i číselného pojmenování, je to rasa nadřazených lidí se jmény *Jedinec-36*, *Jedinec-40* apod. Vyjadřují autoři takovým pojmenováním svých postav, že v budoucnu nebude záležet na lidské individualitě? Budeme se rozlišovat pouze „výrobním“ číslem? *Pětistý druhý* a jeho soudruh *Padesátý šestý* nebo *vrchní komisař Druhý*, které spojuje stejný autor a prostředí příběhu, oba pocházejí ze socialistické společnosti *Svobodné Lunární Komuny*. Chce tím autor varovat před unifikací lidských jednotek v diktátorském režimu, kde jsou občané vychováváni k obětem za vlast?

Mezi etnonyma, neboli vlastní jména kmenů a národů, bychom mohli zařadit *Vymyšlené Strašidelné Jídložrouty*, obyvatele cizí planety *Texasany*, *Monarchy*, *Welsany* nebo *Hysteriána*. Jakékoliv živé bytosti verbuje do svých řad rasa *Přetvářečů těl*. Tvar lebky dal název mimozemské rase *Jehlaňanů*, ale ten je užit lidmi pouze jako exonymum (podle ESČ aletononymum), stejně jako *Vetřelci*. Také *Břežané* dostali jméno podle české vesnice, kde má sídlo výzkumný ústav s vědci, jenž tuto rasu objevili. Mezi etnonyma můžeme zařadit i indiánský kmen *Orlích mužů* a *Vlčích mužů*.

Odborná literatura²⁴ vyděluje také tzv. nepravá antroponyma – jména postav mytologických, pohádkových, alegorických, hraček atd., konkrétně pak theonyma jakožto jména bohů. V našich povídkách se modlili např. k *Nejvyššímu Procesoru*, *Binárnímu proudu* nebo *Kreidu*.

3.1.2 NEOLOGICKÁ PROPRIA

Cize znějící jména jsou v české sci-fi i fantasy obecně mnohem oblíbenější, především z důvodu přiblížení se světové literatuře nebo prostě jen oddálení čtenáře od české kultury. Postavy s cizím jménem zasazují příběh do jiného než českého prostoru, obvykle do vesmíru, hodně vzdáleného času nebo úplně cizích světů. Autoři také samozřejmě používají jména zahraniční, nejčastěji anglofonní (*Gary*, *Miriam*, *Erik* apod.) My se ale budeme zabývat výhradně jmény smyšlenými, která v nás mají vyvolávat rasovou a jazykovou diferenciaci.

Jsou jména, která opět očividně odkazují k jiným autorům – *Ida Asimová* (v povídce je vodičkem, čtenář se až v pointě dovídá, že hlavní postava je vlastně robot), nebo k jiným sci-fi příběhům – *Tria* (snad pouze subjektivně, přesto se při

---

²⁴ např. *Encyklopedický slovník češtiny*, 2002, heslo Antroponymum.

tomto jméně autorce vybaví Tricia/Trillian ze *Stopařova průvodce po galaxii*). Toto jméno také použili nezávisle na sobě dva autoři pro své postavy. Jednou z nich je *Tria* ještě batole, takže je oslovoována hypokoristikem *Třetička*. Dále se v povídkách dvakrát objeví jméno *Jarvis*. Jednou je to chlapecké jméno, podruhé jméno planety (viz kap. 2.2), o které autor píše v několika svých povídkách. Toto jméno by mohlo odkazovat k futuristickému filmu *Iron Man* od tvůrců komiksů Marvel. *J.A.R.V.I.S.* je počítačový program Tonyho Starka.

Dále se podíváme na jména nově utvořená, která v nás evokují cizí rasy, mimozemšťany a především cize znějící jazyky těchto lidí a tvorů. Takovými jsou například jména jako *Mnémosyné*, *Scyld*, *Xsi*, *Okart*, *Skrí*, *Arachio*, *Omnias*, *Aulué*, *Óeio*, *Uvél*, *Ýkúo*, *Lua*, *Quagion*, *Fiehorn*, *Nat Por*, *Hejtder*, *generál Najavi*. Našli jsme i jména, která vypadají exoticky na první pohled: *poručík Telk'ai*, *kapitán Kep'ly*, primitivní člověk *Dor'gr*, mimozemšťan *LOOn*. Podivně znějící jméno má kapitán ze steampunkové povídky *Banyán Melkerbuz*. Fantastické jméno nese i robočlověk *Nar32:-len !QWer*. Mezi přezdívkami najdeme například jméno *Netwerek*.

I exotická etnonyma podporují naši představu vzdálených světů. Rasa, již lidé nazývají *Sar-tigové*, si sami říkají *Tito-Sar-tigové* a tací, kteří se k nim přidali, jsou *Pravo-Sar-tigové*. Dále najdeme obyvatele různých planet a říší, jsou to např. *Meriánci*, *Beccové*, *Maudrané*, *Ptuagové*, *Poktarové*, *Alkmeriané*, *Fonázové*, *Eticeniti* nebo *Ruizové*. V jedné povídce hlavní postava nazývá své polomrtvé kolegy na vesmírné lodi *Simové* podle počítačové hry, kde se virtuální lidé pohybovali stejně nepřírozeně. V další povídce se objevují *Morfové*, biologické části lidských(?) těl, které jsou sesílány *DeMorfy* na zem jako déšť a infikují obyvatele oblasti. Můžeme sem zařadit i jméno mimozemské dynastie -§--- z – ,--' ' --!.

Antroponymům jsou nadřazena bionyma, ke kterým ještě přidáme jinam nezařaditelný *Mülbeckerův virus* neboli *M-virus*. Ten napadá lidský organismus a přetváří lidi na agresivní zvířecí zabijáky.

3.2 TOPONYMA

Toponyma jsou jména vlastní geografická. Přesněji „jména pozemských objektů, které leží v krajině a jsou kartograficky zafixovatelné v mapových dílech“²⁵.

²⁵ *Encyklopedický slovník češtiny*, 2002, heslo Toponymum.

My k nim zařadíme i jména objektů mimozemských, planet apod., jež se samostatně nazývají kosmonyma nebo astronyma. ESČ dělí toponyma na choronyma – vlastní jména větších správních celků z hlediska horizontálního členění, a to na přírodní a administrativní, dále oikonyma – vlastní jména obydlených objektů a anoikonyma jsou jména objektů neobydlených.

Většina kosmonym z pochopitelných důvodů nenesou česká jména. Přesto jsme našli *Pravo-svět* nebo *Stohvězdí*, které je českým exonymem pro Centerstellar. Teraformovaný měsíc nese jméno *Kamej*. A budeme-li považovat jméno planety u nás za zdomácnělé, pak je tu ještě slovní hříčka *Rudý Mars*, protože okupovaný socialistickým hnutím.

Pokud se podíváme na cizí názvy planet, najdeme mezi nimi jména motivovaná jako *Anorganik*, *Mechanopole* nebo *Avantgarda*. A další, která znějí exoticky, mezi nimi *Agorama*, *Maudran*, *Galoran*, *Enai*, *Nakadori*, *Fyora*, *Eyrýnia*, *Alora*, *Alkan*, *Melganion*, *Thermadoni*, *Jowena* nebo *Toral* a *Eridan*. Malou část také tvoří planety s názvem kombinovaným ze jména a čísla jako jsou *Gaia 11*, *Jarvis 5* a *Hakash 4*.

Zajímavá jsou také jména států na jiných planetách. Taková jsou například složená jména *Coca-Nike* nebo *Fujitsu-Siemens*. Říše nesou obvykle honosná jména jako *Agartha*, *Království nebeské*, *Meriánské království* nebo říše bohů zvaná *Velké Prázdnno* a říše živelů *Kraj čtyř*. Jednotu budoucí Evropské unie vyjadřují názvy *Spojená Evropa* nebo složenina *Eurostát*. Jeden z autorů hledí na budoucnost přesně opačně a dělí naši zemi mj. na *Pražský stát* a *Pošumavskou republiku*.

Pokud jde o smyšlená města, najdeme *Pluto City*, *Iru-mon*, *Vnitřní město*, *Nový Londýn* nebo *Ocharivo* – endonymum v řeči upírů. Můžeme sem asi také zařadit *Nesmýslotidu*, což je posměšný složený název pirátů pro sen jednoho z nich objevit bájnou Atlantidu.

Co se týče anoikonym, též mikrotoponym (jméno vlastní nesídlištní²⁶), v povídkách můžeme najít i jména sémanticky motivovaná podle běžně se vyskytujících míst jako jsou *Planina*, *Tůň*, *Močály*, *Jetelová mýtina*, *Černý vrch*, *Skládka*, *Tunel*, *Dóm*, *Zóna*, *Bermudský pentagon*, *Hromový kopec*. Někdy jsou názvy metaforické jako *Ústa věčnosti*, *Živá poušť* – místa, kde umírají lidé, nebo

---

²⁶ *Encyklopedický slovník češtiny*, 2002, Jméno pomístní.

Věkopamátný les a Jezero stromů. Z virtuální reality jsou biblicky a metaforicky motivovaná místa jménem *Nebe* a *Ráj* nebo kromě toho také *Jiný svět*.

3.3 CHRÉMATONYMA

„Vlastní jména lidských výrobků, které jsou zakotveny nikoli v přírodě, nýbrž ve společenských, ekonomických, politických, kulturních aj. vztazích“ se nazývají chrématonyma²⁷. V naší práci musíme pro úplnost tuto definici upravit na „vlastní jména *nejen* lidských výrobků“, některé názvy jsou totiž nemusejí být nutně lidské, jak jsme se mohli přesvědčit v předchozích kapitolách. ESČ dělí chrématonyma na jména společenských institucí (mezi nimi instituce politické, vojenské, správní, hospodářské, průmyslové, školské, kulturní, vědecké apod.), dále na jména výsledků společenské činnosti (jako diplomatické akty, umělecká činnost, průmyslové výrobky aj.) a na jména společenských jevů (např. pojmy časové, svátky, dějinné události atd.). My se tohoto rozdělení budeme přidržovat také.

3.3.1 INSTITUTE A ORGANIZACE

První skupina patří pod jména společenských institucí neboli ergonym. Ze státních institucí se objevuje v jedné z povídek budoucí součást našich životů tzv. *e-Soud* – automat, který spočítá všechny proměnné a dojde k optimálnímu rozhodnutí. Něco na způsob policejního orgánu, obor kriminalistika v cestování časem, zastává *MTPI* – cizí zkratka pro *Meander Time Patrol Institute*. V budoucnosti jsou stále oblíbené církevní organizace, zároveň je to skvělý motiv na rozvíjení myšlenek od dob New Wave, (viz kap. 2.1.6). V povídce o celosvětové komunistické společnosti nejdeme *Církev*, zřejmě jedinou, a nepotřebovala proto konkrétnější název. Její součástí také bylo *Učení světla*. V jiném futuristickém příběhu se objevuje *Kybernetická inkvizice* a *Kybernetická církev*.

Od instituce není daleko k organizaci. V jednoslovných pojmenováních organizací můžeme najít *Olymp*, což je jméno pro klub tvůrců virtuální reality, není tedy divu, že se považují za bohy. Dále *Kyberisté* nebo prosté *Hnutí*, které bylo součástí celosvětového socialistického státu. Z víceslovných pojmenování se můžeme podívat na *Nezávislé kyborgy*, kteří bojují s komunistickou organizací

---

²⁷ *Encyklopedický slovník češtiny*, 2002, heslo Chrématonymum.

Svobodná Lunární Komuna. Proti vládnímu zřízení na teraformovaném Marsu bojuje *Bílá holubice* a jeden z našich hrdinů pracuje pro *Venušanský feministický spolek*.

3.3.2 FIRMY A PROJEKTY

Další skupinou, na kterou se zaměříme, jsou firmy a projekty, které se řadí taktéž pod jména institucí, tentokrát spíše obchod, kultura, věda.

Firmy z typického českého prostředí dostaly jména *Česká kosmická agentura*, *První český kosmodrom* nebo se v několika povídkách objevuje i zkratka holovize *Z-Nova*. Další firma s patrně zkráceným názvem je *MOON a.s* nebo *A4Y (Amor for you)*. Jiné firmy s víceslovným pojmenováním jsou třeba *Centrum pro virtvýzkum* nebo *První kontinentální*. Firmy, jejichž název je utvořen složením slov, jsou *ProgressCorp*, *StratoJet*, *Diamondsoft* a české pak *Klonstav* (zřejmě Klonovací ústav?) a *Pratom* (Pražská atomová). Další názvy firem bez veliké sémantické motivace v rámci jedné povídky byly *Centrála*, *Klinika* a *Agentura*.

Kategorii „projekt“ v podstatě vytvořili sami autoři povídek, když pojmenovali mise svých hrdinů. Projekt *Daleký vesmír* byl celosvětový, ale Česká republika z něj byla z politických důvodů vyšachovaná. Biblický projekt *Základna EDEN* spočíval v teraformování Měsíce pro záchranu lidské rasy, v případě zdaru se mělo přejít k fázi *ADAM5*. V akci *Altamira* jde o přesunutí lidstva do podzemí. *McGillova varta* je zasvěcovací bobřík, který nás má svým názvem patrně převést mezi studenty-vědce na montrealskou univerzitu. Pokud jde o zkratkovité tvary, jeden z našich hrdinů se ocitá na misijní plavbě projektu *ZOAD – Záchrana ohrožených animálních druhů*, jeho oborem je zde *SEIF – Save Every Intelligence Form*. Mezi pojmenováním běžným je např. *Systém*, který pomocí vědy a nejrafinovanějších technik ovládl celou společnost, dále bezpečnostní okruh zvaný *Výstřih*, což je okruh poslední, lidský (lépe řečeno ženský) faktor pro vyhodnocení případného nebezpečí. Mezi projekty by se snad dala zařadit i *Činnost*, jakožto účel, pro který jsou stvořeni *Jedinci* a který může být změněn i na *Činnost-1* atd.

3.3.3 (LIDSKÉ) VÝROBKY

Typickými chrématonymy udávanými ve všech mluvnících jsou lidské výrobky. EŠČ je řadí do kategorie jmen výsledků společenské činnosti. Ve sci-fi povídkách se často setkáme s pojmenováním průmyslových výrobků, a to vesmírných lodí. Jejich jména jsou obvykle sémanticky motivovaná jako např. *Aura Borealis* (polární záře),

Madame Fortune (přezdívaná *Štěstěna*), *Kukulkán* (májský bůh), *Daidalos* a biblická *Eden* (správné pojmenování každé lodi je femininum, v povídce tomuto jevu podléhá i deklinace, např. „Co je s Eden?“). Jiná lidmi vyrobená vesmírná tělesa jsou obytné stanice, na které se lidstvo uchýlilo před přelidněním nebo zánikem planety, takové jsou *O'Niellovy světy*, *Marin-Gotte* nebo *Stanice Jedna*, od které vede *orbitální zdviž L1* jako jediná a poslední spojnice se Zemí.

Dobrym příkladem lidského sériového výrobku (pragmatonymum, pokud jde o jeho jméno), který už není ani tak sci-fi, jsou roboti. V jedné povídce jsou jejich typy psány s velkým počátečním písmenem, patrně proto, že se stanou součástí každé rodiny – *Robochůva* „je vyrobena z vysoce elastických syntetických programovatelných vláken a nanorobotů a disponuje umělou inteligencí třídy A+“, *Chlastoun* „dělá majiteli společnost a požívá s ním alkoholické nápoje“, s čím pomáhá *Šoustal*, si jistě domyslíte. Stejně tak sem patří šílená mysl *Death-Netu* (původně *Def-Net* jako zkratka pro *Defense* – obrana), který měl pomáhat lidstvu, ale vyhodnotil ho jako hrozbu a snažil se jej vymýtit za pomoci svých učenlivých robotů. Další výrobek lidské společnosti by mohl být *Morganův čip* implantovaný v zápěstí všem vládním cestovatelům časem nebo také *Somnus* – čip, který upravuje vědomí, to pak funguje jako ve snu a majitel má pocit, že je schopný čehokoliv. Za lidský vynález, o kterém se vědeckofantastické literatuře ani nesnilo, je bezesporu internet. Tak je ale nazýván pouze v příbězích situovaných do naší doby nebo blízké budoucnosti. Lidé z jiných světů a časů používají *Sít'* – ta se jako proprium objevuje minimálně u šesti různých autorů! Jednou je to také *Svatá sít'*, jaksí nadřazená běžné. Dále se informační databáze jmenují *Net*, *Skylab*, *Kosmosnet* i *Cyklopedie*. Zdá se tedy, že virtuální soubory informací jsou nedílnou součástí života současného i budoucího. S tím souvisejí i počítačové programy např. *Kyan*, *KKdiagram*, který měří neuropsychologické parametry podezřelých na letišti, a *Virus* neboli *Kód*, kterým lidstvo hodlá zničit robotickou mysl *Death-Neta*.

Dále objevíme dětskou hru *Chronokatexi* nebo fyzikálně (zatím) nepodložený *Lindemannův skok* do přítomnosti, kterým by se v případě ohrožení zachránil cestovatel časem. Také *Virex* (drogu) nebo *Persium*, chemikálie, o které vláda lidem tvrdí, že je lék.

Z chrématonym motivovaných běžnými apelativy jsme našli *Náklad* (patrně pouze honosně nazvaný batoh s výbušninou atentátníka na Marsu), *Stroj* (samozřejmě času), *Zbraň* (která vznikne z *Jedinců*), *Detektor* (hlavní bezpečnostní

měřič fyzických i psychických pochodů v bráně na letišti) nebo opět *Ráj*, (tentokrát jako název drogy).

3.3.4 UDÁLOSTI

Události jsou zahrnuty pod kategorii jmen společenských jevů, k nimž zde přidáváme i pojmenované přírodní a duchovní jevy. Mezi pojmenované dějinné události patří *Velká Katastrofa* (napadení lidstva virem, po němž začne mutovat). Přírodní událostí, zároveň časovým údajem, je metaforické *Zbarvení pozítří*, zřejmě někým ovládaný je *Antropomorfní déšť* (kdy z nebe padají části těl a roubují se do lidského biologického materiálu). Duchovní událostí je *Vstoupení* (obřad proplutí středem cizí planety) a s tím spojené setkání s *Božím světlem* a následné *Osvícení*. V jedné povídce je podle hlavní hrdinky pojmenován *Anní čas*, klidný a nehybný, koncem července, než vypuknou bouřky.

4 NEOLOGISMY A OKAZIONALISMY

PMČ definuje neologismy jako „relativně nová slova, která dosud pevně nezakotvila v povědomí všech mluvčích nebo jsou alespoň ještě jako nová pocítována.“²⁸ Taková slova se mohou postupně lexikalizovat, pokud se dostanou z periferie systému do centra, anebo neologismy v jazyce vůbec nezakotví a zaniknou. To však není zcela uspokojivá definice našich excerpt. Vzhledem k tomu, že byla utvořena pro literární svět, nemůžeme očekávat, že by prostoupila i do jiných jazykových sfér (oproti Čapkově *robotu*, ten by se z časového hlediska 20. let také dal nazvat neologismem). Museli jsme tedy hledat lepší pojmenování pro tuto skupinu slov.

Encyklopedický slovník češtiny vyděluje od neologismů zvlášť okazionalismy a definuje je jako slova „vznikající příležitostně v procesu tvoření textu zpravidla pro jedno konkrétní užití podmíněné kontextem“²⁹. Oproti neologismům nebývají jazykovým společenstvím přijata do užívání. Taková slova bývají též nazývaná jako kontextový, autorský, umělecký nebo básnický neologismus³⁰. Příčinou vzniku nových pojmenování je buď označení nových skutečností, ale také třeba prestiž autora. Z jazykových důvodů to může být tendence k odstranění polysémie a homonymie nebo je důvod čistě experimentální³¹ a spontánní.

Pokud budeme obecně považovat okazionalismy za neologismy, budeme se povětšinou řídit klasifikací ESC³²:

a) strukturní hledisko

- slovotvorné neologismy (derivace, kompozice, zkratky)
- víceslovná pojmenování
- přejatá slova (derivace, kompozice, zkratky)
- neosémantismy – slova s novým významem
- frazémy

b) funkční hledisko

---

²⁸ *Příruční mluvnice češtiny*, 2012, s. 95.

²⁹ *Encyklopedický slovník češtiny*, 2002, heslo Okazionalismy.

³⁰ *Encyklopedický slovník češtiny*, 2002, tamtéž.

³¹ FILIPEC; ČERMÁK, 1985, s. 99.

³² *Encyklopedický slovník češtiny*, 2002, heslo Neologismy.

- ty jednotky, jejichž užití – původně vázané na pracovní, zájmové, sociální prostředí atp. – se mění a spolu s ním se přehodnocuje jejich původní (slangová, odborná, profesionální) příznakovost

Slova v této kapitole budeme třídit podle hlediska strukturního, protože je pro nás důležité, jak neologismy vznikají. K funkčnímu hledisku můžeme dodat snad jen, že mnoho okazionalismů v našem literární světě plní zároveň funkci termínů nebo slangových výrazů (viz kap. 5 a 6).

Našli jsme i veliké množství nemotivovaných okazionalismů, tedy zcela nových lexikálních forem, které jsme vyčlenili do zvláštní podkapitoly (4.5), jelikož ESČ s nimi ve svém rozdělení neologismů nepočítá. O takových slovech hovoří např. Daneš a Filipec, ale ti tvrdí, že typ tvoření pojmenování je řídký. Z kategorizace ESČ také vyjímáme neosémantismy, jejichž forma není neologická, abychom se jim mohli plně věnovat v další kapitole o termínech a významu (viz kap. 5). Vynecháváme zde i většinu proprií, ty jsou zpracovány v samostatné kapitole o neologických propriích (viz 3.1.2).

4.1 SLOVOTVORNÉ NEOLOGISMY

V této kapitole jsme postupovali především podle klasifikace PMČ³³ a také Nauky o slovní zásobě³⁴.

4.1.1 DERIVACE

Vzhledem k flektivnosti češtiny je derivace nejsnazším a nejproduktivnějším způsobem tvoření nových slov. Pokud se podíváme na slova, která se odvozují pomocí prefixu, najdeme novotvary jako *neživočich* (spojení paryby a lodního vraku), *nesmrtelník* (robot) nebo *palidé* a *výchyty*. *Prosvit* (oválné okénko se ztlustělými okraji v jinak kompaktní síťovině křídla motýlice) je současně také slovo zkrácené a *bez dveří* (stav na kosmické lodi bez dveří, jimiž hrdina v záchvatech hněvu nemůže praštit) prošlo postupem prefixačně-sufixačním. Pojmenování osob jsou nejčastěji utvořena sufixací. Zde najdeme názvy činitelské, odvozující se od sloves (tedy deverbativa). Nejčastěji se tvoří pomocí

³³ *Příruční mluvnice češtiny*, 2012, kapitola Slovo tvorbá.

³⁴ HAUSER, 1986.

přípon *-tel*, *-č*, *-ce*, *-ec*, *-čí*, *-ník*, *-ák*, *-ář*. Sem zařadíme slova jako *čipovač* (předmět, kterým se zavádí čip do předloktí), *nenáviděčka* (navíc slovo přechýlené), *přeměněnec* (zombie) a *páchníci*. Našli jsme také dva prostředky, u nichž se sufix prolíná s nositeli vlastností: *pleskavec* (modrá květina) a *jezdník* (pojmenování tras pro elektrické dvoukolky). A expresivně zbarvení *chlemstouni*.

Jména konatelská, odvozená od podstatných jmen, tvoří přípony *-ář*, *-íř*, *-ník*, *-ec*. Z nich máme pouze propriálního *Lýtečníka* – vynálezce a konstruktér, jenž sbírá lýtka. Ostatní jsou názvy nositelů vlastností jako *pramenec* (zášleh sluneční erupce), názvy prostředků jako *mřížník* (nástroj na letování hydrofobních skafandrů), příslušnost ke skupině vyjadřují *větevnický* (druh rostliny). Pejorativním pojmenováním pro mimozemská etnika vznikli expresivní *blaťoši* a *tlamoši*. Pseudoterminologické slovo *mušletismus* je odvozené od hlavního hrdiny jménem Mušlet.

Změnou kořene nebo jakousi alternací prošlo slovo *řastliny*. Možná ukazují na spojení rostliny a řasy.

Slova cizí, ale s českým sufixem najdeme také: *zombifikace*, *segvejník* (chodník pro segway), orchidníky (druh květiny), *Kyberista* (člen anarchistického spolku) a *natkinsonisté* (dobrodruzi z přesvědčení) nebo sloveso *insorbovat*.

4.1.2 KOMPOZICE

PMČ říká³⁵, že apelativní kompozita obvykle slouží k terminologickým potřebám, mnoho z našich výrazů se proto znovu objeví v kapitole o termínech. Mají tu výhodu, že dokáží „explicitnější vyjádření znaků pojmu než odvozeniny a jsou nosnější než [...] sousloví (umožňují tvořit odvozeniny).“³⁶ Obzvláště česká excerpta připomínají novotvary z 19. století. Obvykle se jedná o složeniny vlastní prostě slučovací, u kterých obě části nebo alespoň první nelze rozdělit na samostatná slova, vznikají pouze ve složenině. Často jsou spojeny koněkem *-o-* nebo *-e*³⁷. Lze je rozdělit³⁸ na složeniny **a**) ze dvou podstatných jmen jako *městostát*, *časostroj*, *bouřevír*, *bleskojem*, *polokrabi-polochobotnice*, *červozajíc*, *broukomyš*, *krysokočka*, *tchořomotýl*, *vakožába*, *barvožížala*; **b**) složeniny s druhým základem slovesným jako *rychločíst*, *krysožrout* (profese), *parohyb*, *hvězdolet* nebo příslovečným: *středem*

³⁵ *Příruční mluvnice češtiny*, 2012, s. 157.

³⁶ POŠTOLKOVÁ a kol., 1983, s. 46.

³⁷ HAUSER, 1986, s. 151.

³⁸ dělíme podle HAVRÁNEK; JEDLIČKA, 1980, s. 43–44.

pomalu přechází ve *skoronoc*; **c)** složeniny ze jména přídavného a podstatného jako *novomaso* (uměle vytvořené maso pro lidskou konzumaci?), *spodnožky*, *celomaska* (helma), *jinoplanetán*, *robočlověk*, *atomvýbuch*, *teploveverka* a adjektivum *cizozemský*, z číslovky a podstatného jména je složena *Prvorostlina*.

V rámci překladu z mimozemského jazyka mluvčí užívali jako jedno slovo i *tyto-bytosti*, *pravo-lidé*, *pravo-jazyk* a dokonce slovesné *takto-myslet*. Spojovník ve složeninách obvykle naznačuje relační vztah, v tomto případě (i jiných) si ale nejsme jisti jeho užitím.

Velmi časté jsou i složeniny hybridní, kde je cizí složkou tzv. afixoid – „morfém přechodného charakteru mezi kořenovým a afixálním“³⁹. Pronikání složenin tohoto typu do jazyka může být způsobeno tím, že afixoidy se přestávají pocíťovat jako výrazně cizí⁴⁰, ale zato stále jako vědecké, obzvláště v SF literatuře. Jde o slova jako *biobydlení* (s přístupem k zeleni), *bioproměna*, *bio-stíhačka*, *biopočítač*, dále *mikrolectvo*, *subkeramický*, *polyklepeta*, *nenotetování*, *multirasa*, *parastan*, *supervědomí*, *kybermnick*, *post-člověk*. Poslední dobou se stávají moderní anglické morfémy jako *data-* (*datasít*) nebo *smart-* (*smart-pouzdro*).

Se SF žánrem je hodně spojovaný morfém *holo-* neboli „celý, úplný“⁴¹, který jde v podstatě dosadit před libovolné slovo a vznikne sci-fi termín. Autoři jej přidali k českým slovům: *holopečeť* (razítko), *holostěna*, *holosoutěž*, *holopole* (poslední tři souvisejí s tzv. *holoobrazovkou*). Cizí složka v první části slova se také vyskytuje ve výrazech *hypnoúvěr* (peněžitý úvěr, který se splácí časem, viz 5.2.4), *virtualprostor* (neboli *virtuál*, viz 5.3), *softosobnost* (bytost z virtuálu, žijící v lidské realitě a vyrobeném těle), *infosít* (internet), *medikřeslo* (ne nutně lékařské), *chemokouzla* (chemikálie), *kvaripistole* (má čtyři hlavně?), *konektbody* (měna), helma *dastmaska* (snad proti prachu?), *narko-zbraň* (uspávací zbraň), *menukřupky*, *sporotrysk*, *genupravený*, *chromoči* nebo *planetolod'*. Naopak českými slovy začínají složeniny *poloimplantát*, *hadrosaurus*, *dvanáctidimenzionalita*, *živoforma*, *jídlomat*, *spoluprezident* a také *úklidobot*. Co se týče složených výrazů z citoslovcí, našli jsme v přímé řeči jedné povídky *mrumm-zervy* a *mrumm-gérii* – hrdinové předstírali, že jsou zombíci a snažili se mluvit jako oni.

³⁹ MARTINCOVÁ, O., SAVICKÝ, 1987, str. 124-139.

⁴⁰ POŠTOLKOVÁ a kol., 1983, s. 44.

⁴¹ REJZEK, 2015.

4.1.3 ABREVIACE

Zejména v psaných projevech zastupují významnou úlohu slova zkratková a zkratky. Úloha zkratek je ve vědeckofantastické literatuře zastoupena hojně mezi termíny snad právě proto, že se jí využívá v komunikaci se stroji v mezinárodních vědeckých jazycích. A snad právě proto jsme do kapitoly o českých zkratkových slovech zahrnuli naprosté minimum takových výrazů. Ty ale slouží hrdinům povídek hlavně v mluveném slangovém jazyce a profesionalismech (viz 6.3). A dalších několik excerpt jsme zařadili do kapitoly o cizích zkratkách (viz 4.3.3).

Z českých iniciálových zkratek najdeme projekt ZOAD neboli *Záchrana ohrožených animálních druhů* a z iniciálových zkratek se sufixem máme vědecký termín *P-oblast* (oblast průniku).

4.2 VÍCESLOVNÁ POJMENOVÁNÍ

ESČ⁴² sice třídí neologismy i na víceslovná pojmenování, uvádí ale jako příklad „divokou kartu“. Zde je vidět, že za neologická nejsou považována slova „divoký“ a „karta“, ale lexikální význam tohoto spojení. Tím vzniká neosémantismus – na taková sousloví se podíváme v kapitole o frazémeh (viz 4.5) a jiná mohou plnit funkci termínů, které popisujeme v kapitole následující (kap. 5).

Za neologická slovní spojení, jejichž motivovanost není možno nalézt, považujeme výrazy: *gondola emitod* – část vesmírné lodi, *safálový kámen* – vzácný materiál, ze kterého se skládaly magické obrazce a pseudolatinské *prekator magnum*, což je ochránce kostelů a jiných duchovních míst.

4.3 PŘEJÍMÁNÍ SLOV Z CIZÍCH JAZYKŮ

„Přejímání slov cizojazyčného původu je podmíněno politickými, ekonomickými a kulturními kontakty mezi jazykovými společenstvími.“⁴³ Nejvíce cizích slov k nám proudí skrze publicistiku. Pokud jde o přejímání termínů, příčinou je převážně anglicky psaná odborná literatura, která je dostupnější, užívá se jí na konferencích apod.⁴⁴ Kromě odkazů na mezinárodní vědu se objevují tendence přiblížit se západní sci-fi. Snad proto, že angloamerický žánr je nejčtenější, takže i čeští autoři se z něj snaží čerpat. Bylo tomu tak hlavně před rokem 1989, kdy

⁴² *Encyklopedický slovník češtiny*, 2002, heslo Neologismus.

⁴³ *Příruční mluvnice češtiny*, 2012, s. 95.

⁴⁴ POŠTOLKOVÁ a kol., 1983, s. 61.

mnoho českých fanů zkoušelo napodobovat oblíbenou literaturu, která byla nedostupná.

Pro vysokou četnost příkladů rozčleňujeme cizí slova kvůli přehlednosti podobně jako v předchozích podkapitolách na základě stejné odborné literatury.

4.3.1 DERIVACE SLOV PŘEJATÝCH

Naše následující termíny pocházejí zejména z angličtiny, ale také latiny nebo řečtiny. Slova, která byla použita v nezměněné formě, zato s posunutým významem, jsme přiřadili k neosémantismům (viz 5.6). Slova přejatá a zároveň počestělá jsou *komputer* s významem přenosného digitálního přístroje na zápěstí a slovo *skřín* neboli obrazovka.

Za hybridní slova s českými koncovkami můžeme považovat *virtuál* (svět virtuální reality), *anormál* a *anormalita* (jde o energii, která vzniká díky extrémní interakci s okolím, vybírá si lidské oběti, jež se pak stanou *anormály*, změní jejich fyziognomii a schopnost měnit fyzikální vlastnosti okolního světa) a *levitátor* (osobní dopravní prostředek, který vypadá jako zduřená vesta).

4.3.2 KOMPOZICE SLOV PŘEJATÝCH

Cizí afixoidy (viz 4.1.2) se snad nejčastěji objevují v kombinaci s dalším cizím komponentem. Takový neologismus se pro čtenáře může jevit dostatečně známým, zároveň ale nese obraz novosti a cizosti, stejně jako jeho denotát. V první části je běžně užívaný latinský nebo řecký morfém např. biologický *biočip*, *bioandriod*, *bio-tritium*, *biokognitor*, nová *neozombie*, *neozeti* (nová vylepšená generace zombie). Pokračovat můžeme u slov jako *subcomp* (něco na způsob tabletu), *homoport* (jediný lidský port), *antilaser* (dokáže k sobě připojit oddělenou tkáň), malý rozměr vyjadřuje *nano-termít NH-201* (součást vojenského vybavení), *nanodrony* (vojenští létací roboti), *nanomag*, naopak obrovský bude *gigantosaurus* a na vysoké úrovni *high-fyzika* nebo *super-organismus*. Flexibilní je materiál *flexišel* a další komunikační prostředek je *infolink*.

Jak už jsme se zmiňovali v kapitole o českých složeninách (viz 4.1.2), ukázalo se, že mezi velmi časté morfémy ve sci-fi literatuře patří řecké *holo-*. Mezi složeniny cizího původu patří *holovizory* (zprostředkovávají kromě prostorového obrazu, multifonního zvuku, psychické neurostimulace i naturalistické čichové vjemy) a *holovize* (např. *Z-Nova*), *holo-monitor*, *hologenerátor*, *holomentor* (hologramový

rádce), *holodoktor* (použito už ve StarTreku), *holomarketing*, *holodisk*. Můžeme sem zařadit také *halmochron* z řeckého *hálma*, tedy „skákání, skok“⁴⁵ (zde vozidlo pro cestování časem), *myoimplantát* (implantát ve svalu), *ikobiologie*, neboli biologie *ikonoklasmu* (oživlé vesmírné obrazce s vlastní inteligencí).

Jak je vidět, naprostá většina přejatých složenin pochází z technického oboru. Přesvědčí nás o tom i další složky kompozit jako *videokultura* (česká kinematografická kultura), *videoprospekty* (reklama na přenosném médiu), *videofon*, *videofonát*, *cinemagrafika*, *datahelma* (ve dvou povídkách jednoho autora; jednou helma, jejíž pomocí lidé splácejí svou *hypnotéku*, podruhé helma, kterou používají *mnemonauti*), *datapad* (přenosné médium propojovatelné konektory s kosmickou lodí), *datafor* (informační médium), *compad* (výkonný počítač), *servomotory* (pomocné motory s vlastní umělou inteligencí), *technux* (oddělení technického patra), *technoserv*, *virtuafootka*, *elektrotaxík*, *kyber-dimenze*, *gravikóje* nebo *graviplán*.

Podívejme se dále na slova, jejichž první části jsou tentokrát převážně z vědeckého prostředí: *kryoarcha*, *magnetorb*, *magnetobot*, *nekropat* (přeměněnec), *medlab* (ošetrovna), *metaplast*, *chrononaut* (cestovatel časem, objevuje se třikrát u dvou různých autorů, v zahraničních textech běžné), *chronocykl* (dopravní prostředek cestovatelů časem, taktéž jsme ho objevili třikrát, taktéž u dvou různých autorů, ale úplně jiných než s *chrononauty*; jednou je to dvoumístný přístroj menší auta a podruhé bicykl, který je poháněn jakýmkoliv hlavolamem, při jehož luštění čas běží rychleji a zahání tak nudu), *temponaut* a jeho synonymum *memonaut* (cestovatelé časem, ale pomocí lidských myšlenek) a také sem patří *psychohistorici*, slovo použité už Asimovem. Záměnou dvou podobných kořenů vznikla *hypnotéka*, kterou si člověk může nechat zřídit v *hypnobance* (peněžní půjčku pak ale splácí vlastní mozkovou aktivitou, která pohání celé město). *Antropovox* je program na uchování lidského hlasu po tom, co nahrajete svoji osobnost do palubního počítače, *diskoplán* je kosmická loď ve tvaru disku a *hovermobil* zase vznášedlo, dále najdeme *seniorprogram*, *kosmodrom*, *omnikom*, *omnimedika* neboli „všelékaře“, *spacelist* je playlist sestavený hrdinou k práci na vesmírné lodi, *palmtop* zase příruční počítač, čínský kosmonaut je *tchajkonaut* a setkáme se i s hodnotícím adjektivem *retrodekadentní*.

---

⁴⁵ REJZEK, 2015.

4.3.3 ABREVIACE SLOV PŘEJATÝCH

Jak jsme již řekli, většina zkratkových slov je přejatá z cizích jazyků a obvykle spadá mezi termíny. Takové jsou např. zkratky iniciálové – *MTPI* (*Meander Time Patrol Institute*), *SAB jednotka* (lodní rozhraní, ale původ zkratky není znám), s českým deminutivním sufixem jsou to *BEMzici* (*Bug-Eyed Monsters*) nebo *SEIF* (*Save Every Intelligence Form*). Nakonec jsme našli několik příkazů v podobě zkratk kombinovaných s čísly pro virtuálního pilota vesmírné lodi, který se jimi dorozumívá s jiným virtuálním pilotem – *volání R19* znamená *ERROR 19* – „devatenáctý error v žebříčku errorů“, dále *FO 153* – „Opustte lokalitu! Vysmahněte rychlostí 153 světelných roků za pikosekundu!“, *F23* – „Vidím, že máte nějaké komplikace.“ a *F45* – „lehký údiv“ – z toho poslední trojice je zkratkou pro typický vulgarismus z angličtiny.

Kombinací iniciálové zkratky v kompozitu vzniká *es-zóna* (místo vyhrazené pro společný sex), *o-zóna* (prostor určený pro onanii) nebo jméno televize Z-Nova.

Mezi zkratkovými slovy jsme našli: *plystole* (pistole s plynovou kapslí), *virtstopař* (hledá padouchy ve *virtuálu*), *virtvýzkum* (výzkum *virtuálu* a bytostí v něm), dále *martémie* (martánská leukémie), *vidfon* (videofon), *eudolar* (eurodolar), *reportýr* (reportér a portýr) nebo *emofarmaka*.

Univerbizací vznikla slova *mechan* (mechanický člověk nebo dělník), *naniti* (nanoroboti), *neozeti* (nová vylepšená generace zombie), *izolda* (izolační materiál), *heterogeni* (lidé, kteří chtějí vytvořit heterogenní síť přirozené a umělé inteligence) a *emotik* (označení člověka, jenž umí z jiných lidí destilovat pocity, a dále s nimi obchoduje).

4.4 NOVOTVARY S NEJASNOU MOTIVACÍ

Do této kapitoly spadají všechna slova zcela nově utvořená, u nichž je motivovanost i slovo tvorba nejasná. Musíme si sami vyvodit, že *ne-kargut* bude někdo, kdo není *kargut*, ale takové slovo není utvořeno z žádného známého slova. Existuje spojitost „specifického krevního barviva“ *hardoglobinu* a existující krevní bílkoviny „haptoglobinu“? *Snůcek* je filtr, přes který se pročišťují stočené sny – jde snad o modifikované nářeční slovo *klůcek* neboli hadřík? *Glytadol* je lék na *martémii*, ale souvisí nějak s cukrem? Stejně tak jsou lékem na tutéž chorobu i *gritosin*, *rutasin* a *leusanak*.

U dalších výrazů už nelze ani hádat: *tarex*, *defron*, *cibat* jsou názvy výbušnin, *chrapr' rub* je cosi, co po požití kalí oči – snad droga, *pigado* je hra spočívající ve zničení holografických asteroidů hrozících dopadem na Mars. *Peed* je komunikační zařízení v čocce brýlí nebo sluchátku, podobně malý tablet se nazývá *palmer*, *yorathium* je zdroj velmi cenné suroviny, *shakiro* jsou členové profesionálního vojenského komanda, *oleratex* je tkáň z modifikovaných rostlinných buněk, jež pokrývá stěny vesmírné lodě, z *alastoru* se vyrábějí štíty a *sticlix* se používá jako umělá kůže. Dále najdeme *diogu*, což bude v mimozemské řeči dalekohled, *gor* je jakýsi živočich a *mangra* je sice posvátná, ale pochází z trusu obřího červa. Lidožravého *rlana* potkáte pouze na Eyrýnii a *jamakou* se nazývá druh divoké kozy. *Ištera* je mladá vědma. *Dlanán*, maje hlízy, bude nejspíše rostlina, stejně tak *tagáj* se zdá být ovocem, protože jím jsou obsypány stromy. *Lostuchy* jsou pravděpodobně rostliny, *foukle* budou zřejmě živočichové, jelikož víme, že nasávají aeroplankton, a *skrekr* je druh dravce.

4.5 FRAZEOLOGIE

Během naší excerpce jsme našli i jedno běžně neustálené přirovnání. PMC⁴⁶ o přirovnáních říká, že „se užívá k charakteristice skutečnosti připodobněním jejího znaku k předem danému zobecněnému modelu. Jeho hlavní funkcí bývá především intenzifikace, zdůraznění a kladné či záporné zhodnocení tohoto znaku.“ Naše přirovnání o dešti – *bičovat obličej jako devítiočasá kočka záda hříšníka* – se jeví jako velmi intenzivní, drásavý a neutuchající déšť.

---

⁴⁶ Příruční mluvnice češtiny, 2012, s. 88.

5 TERMÍNY A NEOSÉMANTISMY

O termínech mluví ESČ jako o „pojmenování pojmu v systému pojmů některého vědního nebo technického oboru.“⁴⁷ Proto jsou tak typické pro literaturu SF, která je ze své podstaty vědeckotechnická. Naše excerpovaná slova jsou užita jako termíny pouze v daném mikrokosmu povídky, i PMČ rozlišuje mezi běžným slovem a termínem podle úhlu pohledu – „záleží na tom, jakou úlohu plní a jak je v jejím důsledku významově definováno.“⁴⁸ Literatura celkově definuje termíny jako lexikalizované jednotky, přesně vymezené a obecně platné. V jejich významu je potlačena pragmatická složka, ocitají se proto na periferii slovní zásoby, a nejčastěji jsou zastoupena substantivy⁴⁹. Naopak pojmová složka je zde zásadní, budeme se zde proto pohybovat primárně v oblasti sémantické. Propria (viz 2. kap.), která jsou někdy od termínů oddělena pouze tenkou hranicí, vyjímáme téměř všechna.

Významného zastoupení termínů v SF literatuře si všimla i Miroslava Genčiová. Ta fantastickou terminologii vysvětluje jako odraz vědeckého prostředí, který je pro tento druh literatury tak zásadní. Ovšem větší četnost výskytu pseudovědeckých termínů vnímá negativně jako typický jev románů horší kvality.⁵⁰ S tímto tvrzením se neztotožňujeme jednak proto, že nově utvořené termíny a neologismy vystihují podstatu nově poznáných skutečností, a jednak proto, že jsou bohatým zdrojem zajímavých dokladů o jazykovém systému češtiny a experimentaci s jazykem.

Neosémantismy jsou dobrým příkladem toho, jak uživatelé jazyka, v tomto případě autoři, umějí „recyklovat“ výrazy staré nebo současné. U termínů, kterými následující neosémantismy z velké většiny jsou, je sice nežádoucí polysémie, synonymie a homonymie⁵¹, ale pomíjivost okazionálních termínů v autorských dílech může právě symbioticky čerpat z již existujících slov – autoři nemusejí nutně vymýšlet nová pojmenování a naopak tím ožívují slova z periferie lexika.

---

⁴⁷ *Encyklopedický slovník češtiny*, 2002, heslo Termín.

⁴⁸ *Příruční mluvnice češtiny*, 2012, s. 75.

⁴⁹ POŠTOLKOVÁ a kol., 1983, s. 9.

⁵⁰ GENČIOVÁ, 1980. s. 143.

⁵¹ FILIPEC; ČERMÁK, 1985, s. 94

A) TERMÍNY

V této kapitole se výrazy pokusíme kategorizovat podle lexikálních významových oblastí typických pro tento žánr. Tyto slovní formy pocházejí z různorodých oblastí lidské činnosti, ovšem zde je nalzáme v přeneseném nebo rozšířeném významu. Po vytyčení hlavních tematických okruhů, se nám termíny v podstatě samy rozdělily do těchto kategorií: názvy spojené s biologií, cestování časem a prostorem, vědecké vynálezy a technika nebo povolání.

Dobrý autor své užité termíny nikdy explicitně nevysvětluje, někdy vše vysvětlí opisem (např. dialogem nebo pracuje s výrazem v ději), někdy ale také, pokud termín není pro děj důležitý, ho nevysvětlí vůbec (snad pro autentičnost vyprávění). Proto se budeme snažit vybrat taková pojmenování, která jsou z kontextu snadno dešifrovatelná.

Mezi termíny se najde i mnoho víceslovných pojmenování, což je pro ně typické. Četnost víceslovných termínů uvádí Poštolková–Roudný–Tejnor až na $\frac{3}{4}$ z celkového počtu odborných pojmenování⁵². Terminologická sousloví tvoří celek nejen gramatický, ale také lexikální. Pořadí slov nelze zaměňovat a části sousloví nahrazovat synonymy, v povídkách to ale nelze zcela jasně vymezit. Autoři v rámci svých termínů tvoří nové kolokace, tedy nejsou nijak ustálené ani kodifikované jako v naší odborné terminologii. U některých se dokonce nabízí otázka, zda mají působit jako termíny nebo jsou pouze blíže popsánymi předměty a jevy, jenž by bez stylistického okolí nebyly pochopeny (srov. *doprava hroucením časoprostoru*).

5.1 BIOLOGICKÁ POJMENOVÁNÍ

5.1.1 FLORA

Botanické názvy rostlin z jiných světů nejsou obvykle uváděny svým druhovým jménem, autorům stačí název rodový. Zmíněny jsou většinou pouze pro dotvoření popisu vzdálené krajiny. *Řastliny* je cizokrajný nadřazený název pro modré *pleskavce* (nevíme ale, zda jsou modré nebo modře kvetoucí), široké *větevniky*, barevné *lostuchy* a vznášející se *orchidníky*. *Živoforma* je *řastlina*, jejíž *sporotrysky* ji převyšují. Dále jsou v textech pouze letmo zmíněny, nikoliv popsány, rostliny jako je *dlanán*, *duranga* s ostny nebo *rostlina 23' 9' 1*, která byla vyhubena pokusy

---

⁵² POŠTOLKOVÁ a kol., 1983, s. 50.

s neutronovými hvězdami. Můžeme se dohadovat, zda *tagáje* jsou květy či plody, jimiž jsou obsypány stromy v aleji. Pro příběh je zajímavá *Prvorostlina*, důležitá pro rituály, jimiž si získala i propriální název. Na planetě, odkud pochází, se experimentovalo s roubováním rostliny na člověka – tzv. *temenní flou*. A zcela zásadní v ději jedné povídky je krémově bílá *štíhllice*, snadná na pěstování, kterou si na meziplanetárních letech oblíbili k jídlu, ale ona začala vraždit celou posádku. Patří sem jistě i *HX43* neboli sekret geneticky upravených orchidejí.

5.1.2 FAUNA

Ani zvířata nejsou obvykle výrazně důležitá pro děj povídek a opět pouze dokreslují cizí svět. V kapitole o propriích (viz kap. 2) jsme už zmínili červa *Sagrana* a želvu *Pratchetovu*. Tzv. *neživočich* je spojení paryby a lodního vraku. Hrdiny povídek může pronásledovat lidožravý *rlan*, *skrekr* se svými *polyklepety* a *spodnožkami*, *mořský vlkodlak* nebo blíže nespecifikovaný *ulk*. *Jamaka* je cizí název divoké kozy, *kargut* je exonymum z cizí planety nejspíš pro nějakého ptáka a *ne-kargut* pak exonymum pro něco, co pták není, *lýkoplavná ryba* je prý jen mýtem domorodců a *foukle* „plují vzduchem jako trs černořialových balonků různých velikostí, klesají a zase stoupají a nasávají aeroplankton krátkými trubičkami po stranách těl“. Celá jedna povídka je o mrtvém těle obrovské *motýlice*, se svými *prosvity* a *výchyty*, která lidem připomíná ničení životního prostředí v teraformované krajině cizí planety; zde jde o mimozemský hmyz, v původním významu je *motýlice* druh vážky. Nelegálním vývozním zbožím z dalekých planet se stala hybridní zvířátka *červozajíc*, *broukomyš*, *křídlaté kotě*, *hadrosaurus*, *teploveverka* nebo *cinkací brouček* – jejich podobu si máme představit sami, snad proto autor zkombinoval tvory nám známé.

5.1.3 LIDSKÉ A JINÉ FORMY ŽIVOTA

Human a *gor* jsou exonyma pro normální lidské bytosti. *Pačlověk* je název pro obyvatele nové planety, kam se lidstvo uchýlilo před katastrofou, stejně tak *post-člověk* je lidský druh z následující generace. *Morfové* jsou části lidských těl, které procházejí *bioproměnou*, aby se pak staly zbraní.

Ožvlým mrtvolám se říká *nekropati* nebo *přeměněnci*. Po experimentech a vylepšení jsou to *neozombie*, zkráceně *neozeti*.

Lidské endonymum pro mimozemšťany je *jinoplanetané* nebo *BEMzíci*, připomeňme si i propria *Jehlaňané* nebo *Břežané*. *Hybridní* jsou považováni za *multirasu*, jiným hybridům se říká *heterogeni* a organické drony se spojí do *super-organismu*. Už v kapitole o propriích jsme zjistili, že téma kolektivního vědomí je pro tento žánr opakované téma. Kromě již zmíněných propriálních *Roj*, *Ono* a *Jedno* tu máme ještě tzv. *supervědomí*.

Nadpřirozené bytosti se obvykle vyskytují spíše ve fantasy literatuře. My jsme ale objevili zemi nesmrtelných *álfů*, což jsou skřítkové ze severské mytologie⁵³ (anglosaští elfové). Setkáme se s někomu možná povědomým slovem *vril*, což je údajně tajemná síla související s nacistickým okultismem⁵⁴. *Anormál* je člověk napadený *anormalitou* – ta je jako nemoc, dělá z lidí příšery – jde o zhmotnění lidských defektů a nedokonalostí. *Ištera* je středověká vědma a *prekator magnum* je strážce všech duchovních míst. A dále už jsme si říkali o jménech bohů, např. *Binární proud* nebo *Nejvyšší procesor*.

Kdyby bylo tak snadné rozdělit formy života pouze na lidi a roboty, nebylo by pochyb o tom, že robot patří do sekce výrobků. Science fiction se ale zabývá především psychologii robota, a v čem jsme si podobní. Můžeme tedy snad *robočlověka* zařadit do kategorie věda a technika? Snad *úklidobota*, možná i *nesmrtelníka*, ale co takový *bioandriod*, *virtuální bytost* nebo *softosobnost* s umělým tělem a duší z virtuální reality? I *kybermich* je oxymorón sám o sobě. Nějakým způsobem jde o lidské vynálezy, ale my je všechny s ohledem na tuto dávnou a stále nevyřešenou otázku zařadíme do pomyslných forem života.

5.2 VĚDA A TECHNIKA

5.2.1 VĚDA

Téma vědy má science fiction obsažené přímo ve svém názvu. V tomto žánru se nejčastěji rozvíjí dnešní nejaktuálnější vědění o přírodě, ale někdy se také klade do kontrastu s dávnými dobami nebo cizími kulturami. Když píše sci-fi profesionál, který využívá nejnovějších vědomostí ze svého oboru, například biologie, některá pojmenování znějí sama o sobě neuvěřitelně, natož když se pak takový autor se svým tématem přenese do budoucnosti.

---

⁵³ viz <https://cs.wikipedia.org/wiki/Álfové>

⁵⁴ viz <https://cs.wikipedia.org/wiki/Vril>

Když už jsme zmínili biologii, začněme u ní. Termíny s tímto vědním oborem spojené, kromě výše zmíněných, jsou: *přepínač DNA* – vědci zjistili, že každá živá forma má v sobě i část mimozemské DNA a když ji „přepnou“, z lidí a zvířat vyrostou jiné bytosti; už jsme mluvili o *softosobnostech*, přivedených na svět z virtuální reality; daly by se sem zahrnout různé lidské implantáty, např. *hudební implantát*, který se zavádí přímo do sluchového centra mozku nebo *myoimplantát*, tedy svalový. *Novomaso* bylo nejspíš vyvinuto jako umělá náhrada za živočišnou potravu, specifické krevní barvivo se nazývá *hardoglobin*, *ikobiologie* se zabývá oživilými obrazci a ikonami, které lidstvo našlo v dalekém vesmíru a *Darwinovým analyzátozem* se snadno zjistí původ jakéhokoli organismu.

Někdy jsou příběhy i o nemocích z jiných světů – taková je např. *martémie*, leukémie, kterou trpí lidé na Marsu, protože ten je mnohem blíže Slunci než naše planeta. Na ni existuje mnoho léků, např. *glytodol*, *gritosin*, *rutasin* nebo *leusanak*. *Persium* vláda vydávala za lék údajně na lepší snášenlivost při dopravě lidí na orbitální stanici, ukázalo se ale, že jde o chemikálii, jež tyto vybrané jedince ve vesmíru rozpustí a pomůže tak mj. od přelidněnosti na Zemi. *Emofamaka* jsou zřejmě léky na emocionální nestabilitu. Další termíny napříč povídkami jsou speciální názvy pro *holodoktora*, který nemusí být fyzicky u svého pacienta, ale třeba ani v tzv. *medlabu*, kde ovšem můžete najít lékařské *medikřeslo*.

Z méně zastoupených oborů jsme narazili i na architekturu – pod *biobydlením* si představte nadstandardní domov z budoucnosti, kdy přístup k zeleni je velmi omezený. *Senzitivní architektura* je taková, která umí např. „reagovat přátelsky na podněty“.

5.2.2 FYZIKA

Fyzika je další z nedílných součástí SF literatury. Termínů z této oblasti jsme našli tolik, že je musíme vyčlenit do zvláštní podkapitoly a rozvedeme tu pouze nejzajímavější z nich. Co se týče mezihvězdného cestování – o *kontrabarickém mezopoli*, kterým se pohání loď, víme, „že se generuje z excitované biomasy“; vesmírné lodě jsou poháněné i tzv. *parasvětelným pohonem* a *protektorové emitory* a *gondola emitod* jsou části lodi, které by měly fungovat pro bezpečnou cestu celé posádky. *P-oblast*, je oblast průniku cizího světa, který stále víc expanduje do našeho. *Nestabilita* je lokalizovatelné místo, kde se otevře *Brána*, kudy k nám chodí nestvůry. A na závěr máme jednu fyzikální definici: *Gilbertův teorém* zní, „že ze dvou

pozorovatelů, jejichž společná existence je nepravděpodobná, může existovat jen ten, který je o své existenci více přesvědčený“.

5.2.3 TECHNIKA

Technické vynálezy pro praktické využití jsou běžnému čtenáři mnohem bližší než vědecké termíny. Například *videofon* nebo *komputer* jsou názvy velmi dobře představitelné. Ale k takové *monokulární zrcadlovce* potřebujeme vysvětlení, že se na ní mj. zobrazují i příchozí hovory, a *myšlenkový alfa přijímač* je mozkový (nejspíš) implantát, který přijímá reklamu všude kolem nás, a jeho velká výhoda spočívá v tom, že jde vypnout. *Datapad* měli už i ve filmu *Star Wars*. *Infolink* je další přístroj určený ke komunikaci. *Cinemagrafikou* přezdívali staré filmy z budoucnosti a nové si nejspíš pouštěli na *holo-monitoru*.

U proprií (viz 3.3.3) jsme se už zamýšleli nad důležitostí internetu nejen pro současnost, ale i budoucnost. Připomeňme termíny *Net*, *Sít'*, *infosít'*, *Skylab*, *Kosmosnet* nebo *Cyklopedie*. V jisté povídce veškeré podobné informace shrnuli pod název *kybernetické věrouky*.

5.2.4 VYNÁLEZY

Svým zařazením pochopitelně vynálezy patří do kapitoly o technice, našli jsme jich ale tolik, že je musíme samostatně vyčlenit a na většinu se opět nedostane. Začneme od největších tematických skupin. První můžeme nazvat vynálezy každodenní potřeby, patří mezi ně *aerosolová sprcha*, *sušicí box* neboli fén, *lapač odpadků* je běžný odpadkový koš, nábytek se dělí na *parkový nábytek*, který se okamžitě přizpůsobí sedícímu a podporuje správné držení těla, stejně tak i *tvarově modifikované silové pole*, na kterém se prý pohodlně sedí, a pak je tu *neinteligentní křeslo*, což je naprosto obyčejný kus nábytku. Peníze ze spojeného mocnářství se nazývají *eudolary*, ale ty virtuální jsou *unity* nebo *konektbody*.

Čipy, jenž se v budoucnosti zřejmě také mají stát běžnou součástí našich životů, jsme našli na tato použití: *biočip* je pojistka pro zaměstnavatele, že po určitou dobu jejich pracovníci neodejdou ke konkurenci; *partnerský čip* slouží jako seznamka; *Morganův čip* dostane každý cestovatel v čase. Čipy se obvykle nalézají v mozku nebo v předloktí, zavádění se může provádět *čipovačem*.

Mezi vynalezené stroje můžeme zahrnout *jídlomat*, *parní ornitoptéru* nebo tzv. *mechana* a *magnetobota*. Svě zrakové orgány si můžete vylepšit na tzv.

chromoči a po nahrání vaší osobnosti do virtuální reality se uchová i váš vlastní hlas pomocí programu zvaného *antropovox*. *Bleskojem* sice nevynalezli lidé, ale byl ukrytý na kopci pod starou lípou, která sbírala veškerá data o životě na Zemi pomocí elektřiny z blesků.

Jistě o budoucnosti a lidstvu jako takovém vypovídá velké množství termínů pro zbraně, přestože je autoři někdy vkládají i do rukou mimozemšťanů. Pro život nebezpečné jsou typy zbraní jako *EMP šipka*, která pouze vydává elektromagnetický pulz, takže umí zneškodnit jiná elektronická zařízení, *plystole* je pouze plynová, takže nemusí být smrtící, stejně tak *narko-zbraň*. Ale *tarex*, *defron* a *cibat* jsou výbušniny a *kvaripistole* má možná i čtyři hlavně. Ve světě, kam teprve přicházela technická revoluce, se bojovalo *výbušnými vajíčky ohňoještěrek*. Do základní vojenské výbavy patřil *nano-termit NH-201*. Sebevražedný atentátník na Marsu měl na zádech prostě tzv. *Náklad*. Bojovníci se mohou chránit pouze *dastmaskou* – nejspíš jen proti prachu – ale mají i *celomasku* – patrně jako skafandr.

Z termínů, které nám jsou blízké, bychom mohli zmínit ještě *diogu*, což je přírodně obroušené sklíčko, které využívá jako dalekohled jeden primitivní kmen. Všechna ostatní slova jsou použita ve velmi specifickém kontextu. Například *destilace* je proces, jímž *emotik* získává pocity z ostatních lidí, a prodává je – obvykle jako drogu. *Hypnotéku* si může vzít kdokoliv na řešení svých finančních problémů, ale splácet ji musí vlastní mozkovou činností napojenou na počítač, jenž pohání celé město, problém nastane, když exekutoři obešlou muže, který si nikdy *hypnoúvěr* nevzal... Ve světě jedné povídky byli policisté doprovázeni motýly – ti byli vycvičeni dlít u svého pána na *policejním motýlím rukávu* nebo na *motýlím nárameníku*. Důležitým vývozním artiklem se staly *konzervované sny*. A kapsli *deoxu* dostanete do skleničky na baru.

5.2.5 DOPRAVA

Nejen podle množství excerpovaných slov, které se týkají cestování, lze usoudit, že je to prostředek typický pro literaturu SF. Cestuje se rychleji, pohodlněji a na mnohem delší vzdálenosti než jaké známe my. Co se týče těch nejvzdálenějších cest, využívá se prostředků s názvy *graviplán*, *levitátor*, *diskoplán*, *hvězdolet*, *planetolod'* nebo *kryoarcha*. Ve vesmíru se běžně využívá *orbitálního pendlu* a něco jako naše MHD je *doprava hroucením časoprostoru*. V některých

kosmických lodích můžete najít *gravikóji s akceleračním gelem*, který pomáhá chladit kůži při startu. Pro velké lodě byly postaveny *kosmodromy*.

Z menších dopravních prostředků se setkáme s *bio-stíhačkou*, *hopperem*, *hovermobilem*, *parohybem* nebo *transportní buňkou*. Osobní přemístovací prostředek pro jednoho je *levitační skluznice*, případně se využívá *servomotorů* v uniformě. Vnikl také termín pro tzv. nemoc šílených pilotů – *auriga phreneticus*.

Necestuje se pouze dopředu a prostorem – také cestování časem má své specifické termíny: dopravní prostředky k tomuto účelu se nazývají *chronocykl*, *časostroj*, *halmochron* a pro cestování ve vzpomínkách je to *fázový morfický rezonátor* neboli *Ponorka*. S cestováním v čase jsou spojené termíny jako *maragon* – proud času, kterým se cestovatelé pohybují, v *meandru* vzniká křivka a čas zde neplyne lineárně, *Morganovo pole* se tvoří kolem lidí a předmětů, které cestují časem, a je vystopovatelné a *Lindemannovým skokem* do vlastního času se v krajním případě může zachránit cestovatel, jemuž hrozí nebezpečí.

5.2.6 MATERIÁL

O nám neznámých materiálech jsme se chtěli zmínit v jedné větě, ale bližší zkoumání ukázalo, že si zaslouží vlastní podkapitolu. Ne vždy je materiál specifikován, autor s ním pracuje jako se součástí světa, kterou obvykle není potřeba blíže popsat. My se je ale pokusíme více přiblížit.

O *yorathiu* víme, že se těží a má velkou hodnotu i mezi mimozemšťany, z *alastoru* se vyrábějí štíty proti přišerám, ze *safálového kamene* jsou dlaždice na podlaze těch nejbohatších *Welsanů*, *syntetický Ice* zpomaluje životní funkce, *flexišel* je módní materiál zřejmě na výrobu kombinéz, *sticlix* se užívá více jako vlastní umělá kůže než jako oblečení. *Oleratex* je velmi zajímavý materiál – jde o „tkáň z modifikovaných rostlinných buněk, které na sebe váží různé prvky a sloučeniny. Živá a citlivá jako lidská kůže, pevná jako pancíř vesmírného bitevníku. Na přání teď, okno, průchod, sekce, plošina.“ *Inteligentní plast* je název pro létající gel ve tvaru čočky. Snad nás nepřekvapí vynález *elektronického papíru*, ale že *subkeramický kelímek* lze zmuchlat možná ano. *Metaplast* se využívá na vnější plášť orbitální stanice, takže je nejspíš velmi odolný a navíc průhledný. *Izolda* je bílý izolační materiál užívaný na kosmické lodi a *samoaktualizovatelný materiál* by v reálném světě lidstvu opravdu pomohl.

Barva má snad nejbliže k materiálu, proto sem zařadíme jedinou neznámou, se kterou jsme se setkali, a to v kontextu celé použité věty – „Sevřela pěst, až klouby prstů získaly *barvu pítka poskytujícího živočišnou bílkovinu ve formě chutné živé vody*.“

5.3 ČASOPROSTOR

Někdy se v povídkách dostaneme mimo náš pojem času a prostoru. Nejde jen o paralelní světy nebo fiktivní místa, jako je např. *Bermudský pentagon*. Velmi často je to autorská představa virtuální reality, jednou jsme ji našli pojmenovanou jako *virtualprostor*, tzv. *virtuál*, jinde to byla *kyber-dimenze*. V jednom příběhu se hrdinové mohli odreagovat po těžké práci ve virtuálním světě, kde byla vyhrazená místa – tzv. *es-zóna* pro společný sex a *samotářská o-zóna* pro onanii.

Kromě výše zmíněných cestovatelů vzpomínkami jsme našli i hrdinku, která se vydá do tzv. *krystalového archivu*, aby si mohla přehrávat konkrétní události z mysli svého kolegy, tomuto okamžiku se pak říká *krystalový čas*. A v cizí kultuře, kde nedělí den na hodiny, používají jako časové úseky *středen* a *skoronoc*.

5.4 POVOLÁNÍ

S nárůstem nových technologií a cest k dalekým světům je pochopitelné, že stoupne i poptávka po profesionálech z těchto nových oborů.

Historií *holovizí* a v nejhorším případě i televizí se zabývá *holovizní historik*, *holomentor* je rádce *post-lidí* a *holodoktor* vůbec nemusí být fyzicky přítomen u pacienta (navíc je známý už ze Star Treku). V lékařství se setkáme také s *omnimedikem* – tedy „všelékařem“. *Psychohistorici* využívají poznatků z psychoterapie a sociologie, aby porozuměli důvodům sociálního a politického jednání skupin a národů v minulosti a současnosti⁵⁵. Možná přijde doba, kdy bude běžné „mnohoprezidentství“, a hlavy státu se budou nazývat *spoluprezidenti*.

Cestovatel časem se nazývá *chrononaut* nebo *temponaut*, ten ale spíše cestuje ve vzpomínkách, tedy lépe *memonaut*. Kriminálníky a hackery ve virtuálním světě chytá *virtstopař*. Čínský astronaut je *tchajkonaut* a dobrodruzi z přesvědčení jsou tzv. *natkinsonisté*.

---

⁵⁵ viz <https://cs.wikipedia.org/wiki/Psychohistorie>

Prohlížeč a vyhledávač jsou dvě různá, ale blíže nespecifikovaná zaměstnání. Zato *krysožrouti* jsou ti, co mají v dobách hladu nejlepší dostupnou potravu. A *nenávidělka* je žena s negativními emocemi – populární povolání v povídce, kde celý svět trpěl bolestí při projevech lásky a náklonnosti. *Emotik* destiluje pocity a prodává je dál. Technodělník není vysvětlen, autor se zřejmě spolehl na představivost čtenáře, když složil termín ze známých slov. Zaměstnanci letiště, nejspíš jednomu z kontrolorů, se říká *hydrocefalus*. *Shakiro* je vojenský žoldák a *reportýr* „je od slova report a portýr jako otvírač bran“. *Lýtečník* není pouze sběratel lýtek, ale navíc konstruktér a vynálezce. A pro menší úmrtnost na vykopávkách jsou speciálně vycvičeni tzv. *archeologičtí psi*.

5.5 ODKAZY NA LITERATURU

Už prvním pohledem do tabulky s excerpty (viz příloha) na počátku výzkumu nešlo přehlédnout zastoupení intertextových aluzí na literární díla, zejména díla biblická. Nejde vždy o termíny, především u rodných jmen, ale shrnujeme zde výrazy s touto tematikou. Většina z nich je použita v povídkách, které vyprávějí o zkáze planety Země a jak se lidstvo na záchranných lodích potýká vymíráním populace (*Xavier, Základna EDEN, fáze kolonizace ADAM5, Daidalos*) nebo naopak si postavy vyslouží přezdívku vzhledem k situaci (*Adam* – první syn nové generace lidí nebo velký silák George zvaný *Goliáš*).

Někdy se setkáme se jmény biblickými, příp. nějak svázanými s bohy i ve světech virtuální reality, jíž lidé tvoří a trpí při tom božským komplexem (*Nebe, Tvůrce, klub hráčů Olymp*).

V textech se také mj. objevilo jméno *Robinson* nebo *želva Pratchetova*, která na zádech nese celý svět.

B) NEOSÉMANTISMY

Dosud jsme se zabývali pojmenováním nového i existujícího myšlenkového obsahu převážně novou formou nebo spojením více známých slov. V této kapitole nás budou zajímat pojmenování nového obsahu existující formou. Tzv. neosémantismy – slova s novým významem⁵⁶. Tento význam je s původním nějak významově spojen, např. se zúžil, na takový jev se blíže podíváme

---

⁵⁶ *Encyklopedický slovník češtiny*, 2002, heslo Neologismus.

v podkapitole o zpřesňování významu, v další podkapitole nás čeká pojmenování slov na základě širšího významu, a to metaforicky a metonymicky anebo je význam zcela týž jako původní, pak jde o polysémní jednotku, o kterých si povíme na závěr.

Mnohoznačná slova (tzv. polysémní) jsou přirozeným znakem všech jazyků – jsou výrazem jazykové ekonomičnosti⁵⁷. Tvoření slov, která mají jednu formu, ale více významů, je ekonomické nejen pro jazyk, ale i pro kapacitu lidské paměti. Mnohoznačné jednotky se při komunikaci stávají jednoznačnými v závislosti na kontextu.⁵⁸ Na stejném místě také autoři PMČ tvrdí, že „jsou téměř všechna slova víceznačná, protože v kontextech mohou nabývat pokaždé jiného významového zabarvení.“ Toho SF literatura využívá obzvláště v rámci tvoření neosémantismů. „Proces vznikání nových významů u existujících lexikálních jednotek se označuje jako sémantické tvoření pojmenování. [...] V odborném stylu se má specifický rys v tom, že se tak často adaptují běžná slova pro terminologické účely.“⁵⁹ Stejně tak postupovali i naši autoři povídek.

5.6 ZPŘESŇOVÁNÍ VÝZNAMU SLOV

Jde vlastně o terminologizovaná slova užívaná v běžně sdělovacím jazyce. Jejich význam se v podstatě nemění, ale významově se zužuje a zpřesňuje⁶⁰. Ludvík Pokorný tento jev nazývá specializace⁶¹, Zdeňka Hladká zase specifikace⁶². Příkladů z terminologického tvoření zpřesňováním významů najdeme ve sci-fi literatuře hojný počet. Tak například z českých výrazů je to *brázda* – pův. vodní, ale v povídce loď na moři obklopí brázda, která ji vede jakýmsi tunelem stejně, jako když kosmická loď cestuje červí dírou; *prohlížeč* a *vyhledávač* (povolání), *jedináčka* a *dvojku* najdeme v příběhu, kde se lidé rodili jako jedna osoba ve dvou tělech, *jedináček* byl diagnóza nevratného poškození, *dvojka* označovala druhé tělo zdravého jedince a *motýlice* je obrovský mimozemský hmyz, pův. druh vážky.

Z přejetých výrazů v našich povídkách nejdeme *detonátor* implantovaný v lebce, připravený k použití při jakékoliv neposlušnosti, *human* – mimozemský název pro člověka, *port* – implantát v temeni pro snazší připojování do

---

⁵⁷ HAUSER, 1986, s. 70.

⁵⁸ *Příruční mluvnice češtiny*, 2012, 89.

⁵⁹ *Příruční mluvnice češtiny*, 2012, tamtéž.

⁶⁰ POŠTOLKOVÁ a kol., 1983, s. 53.

⁶¹ POKORNÝ, 1979, s. 26.

⁶² *Příruční mluvnice češtiny*, 2012, 97.

kyberprostoru, *unit* neboli jednotka měny, *transvers* – z pohledu vypravěče zmizela kosmická loď v *transversu* neboli příčně v prostoru a několikrát se v různých příbězích vyskytuje *archa* – zpravidla jako kosmická loď, na níž se shromažďovali zástupci rasy určené pro přežití lidstva.

5.7 METAFORA A METONYMIE

Metafora má podle PMČ důležité místo nejen v jazyce a myšlení, ale i lidském chování obecně. Obvykle je vykládána jako „pojmenování skutečnosti prostřednictvím výrazu primárně označujícího skutečnost něčím podobnou⁶³.“ Mnoho z metafor, které jsme našli, jsou slova přejatá – zde se projevuje vliv angloamerické literatury, kde se používá metafor více než v češtině, do ní se pak, především v terminologii, dostávají kalkováním, neboli doslovným překladem⁶⁴. Metonymie se od metafory liší tím, že si vždy uchovává primární význam přenášeného pojmenování, pouze ho zasouvá do pozadí⁶⁵.

Obrazných pojmenování v SF si všimla už Genčiová: „Mezi fantastickými termíny také nacházíme řadu takových, kde je základem metafora, obraz, exprese. Je to jak v termínech samotných, tak i v celých vazbách.“⁶⁶

Můžeme sem zahrnout některá z propriálních pojmenování (viz kapitolu 3), např. *Olymp* (klub Tvůrců virtuální reality), *Síť* (komunikační médium), *Ráj* (droga nebo nejprecizněji naprogramovaná virtuální realita), *Nebe* (střed *virtuální reality*), *Mravenečník* (detektor pohybu v letištní hale), *Altamira* (přesídlení obyvatel do podzemí nebo *Roj* (propojení myšlenek kolektivního vědomí). Z ostatních je to *destilace* pocitů – umění vysávat emoce z lidí a pak je prodávat), *snímací komár*, kterého vypouští řidič vznášedla před startem, *přístavní rukáv* – jakési molo vedoucí od vzducholodě na pevninu, *meandr* – zákrut, kde čas neproudí lineárně, *Simové* – podoba chování lidí je přenesena z počítačové hry *The Sims*. V doslovném významu najdeme výraz *nakládání knih* – *nakladatel* skutečně knihy nakládá do nejrůznějších

---

⁶³ Příruční mluvnice češtiny, 2012, s. 97.

⁶⁴ POŠTOLKOVÁ a kol., 1983, s. 56.

⁶⁵ Příruční mluvnice češtiny, 2012, s. 98.

⁶⁶ GENČIOVÁ, 1980. s. 144.

nálezů s dalšími přísadami (nakladatel – „(dř.) podnikatel, kt. platil náklad na vydávání knih, uměleckých děl ap.“⁶⁷).

5.8 HOMONYMIE

Na závěr kapitoly o významech se podíváme na slova, která nejsou ve vztahu metafory a metonymie, jsou pouze náhodně homonymní. „Mezi homonymy neexistuje žádná přímá souvislost a jejich formální shoda bývá pouze náhodná.“⁶⁸ Takovými je např. *snovačka* – předmět na stáčení snů před jejich zavařením, v pův. významu pavouk; *štíhlice* je v povídce vražedná rostlina na kosmické lodi, pův. obec na východ od Prahy; *maragon* se nazývá pomocný časový proud, jímž cestují agenti *MTPI*, pův. název město v Jihoafrické republice, *hydrocefalus* nebo také *hydrocefal* je příslušník mimozemské rasy, pův. lékařské pojmenování pro hromadění mozkomíšního moku. *Izolda* – izolační materiál – připomíná apelativizaci, ale pravděpodobněji jde spíše o zkracování.

---

⁶⁷ SSJČ dostupné z:

<http://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=nakladatel&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no>

⁶⁸ *Příruční mluvnice češtiny*, 2012, s. 90.

6 SLANG

Stejně jako v předchozích kapitolách, i zde se budeme zajímat o slangové výrazy, jež používají fiktivní postavy pouze v prostoru svých světů. Někdy ovšem nelze vyloučit, že je autor vložil do své povídky, protože je sám používá v komunikaci se svým okolím.

PMČ⁶⁹ definuje slang jako „soubor slov a frází užívaných skupinou lidí spjatých stejným zájmem, eventuálně též profesí“. Jde většinou o slova hovorová až nespisovná⁷⁰. Kromě toho, a to se nám zdá jako velmi podstatná část definice, slang vytváří jazykovou hru⁷¹. Je často vystavěn na metafoře a slovotvorně vznikl zkracováním.

Někteří čeští autoři fantastiky, uplatňují tvorbu slangových výrazů v mnoha svých povídkách (dalo by se říct, že je to jejich poznávací znamení) a čtenáři na jejich hru velmi snadno přistoupí. Vytváření slangismů ve sci-fi literatuře vůbec není jednoduché ani pro autora a může být velmi matoucí pro čtenáře.

„Nazval-li [autor] osobní létací přístroj vibrolet, dostává toto slovo význam termínu a autor se ho musí držet: jednak proto, že jako termín je jednoznačné, úzce vymezené; dále proto, že pro ně jiné ekvivalenty (hovorové, slangové, regionální) těžko mohou existovat, protože dosud neexistuje sám předmět; a nakonec, i kdyby autor projevil tolik vynalézavosti, že by dokázal vymyslet několik synonymických názvů, uváděl by jejich střídáním svého čtenáře, jenž si i tak musí osvojovat řadu nových pojmů, v omyl⁷².“

Říká Miroslava Genčiová a mýlí se, jak uvidíme v této kapitole. Čeština je jazyk velice hravý a flektivní a pokud se autor rozhodne mluvit o daném *vibroletu* jako o „véčku“, „vibrouši“ nebo „véelku“, čtenář s takovým užitím nebude mít nejmenší problém.

---

⁶⁹ Příruční mluvnice češtiny, 2012, s. 94.

⁷⁰ Encyklopedický slovník češtiny, 2002, heslo Slang.

⁷¹ CHLOUPEK, 1974, s. 57.

⁷² GENČIOVÁ, 1980. s. 138.

6.1 ODVOZOVÁNÍ

Začneme-li opět derivací podstatných jmen, najdeme ve slanzích činitelská pojmenování jako jsou názvy pro zombie: *přeměněnec*, *mrtvák* a dva autoři nezávisle na sobě používají výraz *mrtvolák*, robot je *stroják*, softsobnost je *softák*, mimozemšťani nazývají lidi *létajícími psouny*, v jejich slangu jsou to *sabáci* a *guma* je slangem pro policajta. Můžeme ještě jmenovat jedno substantivum hybridní, a to *mejdlonaut* – člověk cestující v čase za pomoci přístroje podobného krabičky na „mejdlo“ – *mejdlátko*. To nás od osob vede k odvozeným slangovým předmětům či prostředkům spojeným s nějakou činností. Pokud jsme jako poslední zmínili deminutivum *mejdlátko*, máme zde ještě *bodíky* – v povídce jsou jimi myšleny budoucí peníze (např. kredity či unity, viz 5.2.4). Na hlavě opřené o sklo vznikne proleženina – *opřenina*. Slovo, které se používá ve sci-fi kultuře o filmu nebo literatuře, je *scifárna*. *Nenálada* vystihuje duševní stav, když zrovna nemáte náladu. *Bzd'och* je vesmírná loď, jejíž pohonný systém je v manuálu popsán takto: „Stažením svalů kolem sběrného měchýřku a současným uvolněním svěrače se pohonná hmota vtlačí do výbuchové komory.“

Derivovaná slangová slovesa najdeme dvě: *zezombíkovatět*, neboli stát se zombíkem a *zvltnout* – co rozbouřená Vltava zhltně, to zvltně.

Z přídavných jmen můžeme vybrat pouze neurčité *slopající* utvořené z propria Slop.

6.2 SKLÁDÁNÍ

Zcela české složené slangismy jsme našli pouze čtyři. Je to *zvonohlav* – subjektivní popis mimozemšťana s hlavou ve tvaru zvonu, *hlavokožci* – pejorativní označení mimozemšťanů, *fialovobouláči* (i v podobě *fialovoboulatí*) – popis nemrtvých a *rychlosprcha*, ale zde by mohlo jít i o termín, jakým se nazývá styl sprchování nebo prostředek k tomu určený z budoucnosti.

Hybridní slangová kompozita s českou a cizí (nejčastěji anglickou) částí jsou velmi frekventovaná, snad pro často technické vyjádření. Našli jsme *virtšlapky* a *virtuafoťky* – „šlapky“ a foťky z virtuální reality, *holofoťky* – holografické foťky nebo *technoblábol* – odborné technické čtivo. Mezi složené slangy, které mají obě části z cizích slov, zařadíme *Trucarchu* – záchranná kosmická loď postavená na vzdor

vládě (truc- je z němčiny) a *virtsajtu* – stránka („sajta“ z anglického website) virtuální reality.

6.3 ZKRACOVÁNÍ

Většinu iniciálových zkratk jsme zahrnuli pod termíny, kam nejčastěji patří (viz kap. 5). V této kapitole se podíváme na ty iniciálové zkratky z našich excerpt, které nepatří pod termíny, ale svým významem spadají pod hovorové a slangové výrazy. Tak například *KVT* bývala „výtečná tlačěnka. Dnes ji táta kupuje od pana Krabičky.“ Víra v *CKNP* – „Co kdyby někdo přišel“. A přitom *NN* – „*Nikdo nikde*“. Humor i domácí označení běžných věcí tu nese stopy jednoho autora, ale ten podobné zkratky používá často ve svých povídkách. Hrdinové mezi sebou používají iniciálové zkratky kombinované se sufixem jako *ópéjéčko* (osobní pohonná jednotka) a *enemeska* (navigační modul stanice). *Véčko* je označení pro virtuální drogu *Virex* stejně jako *G-pětka* – obojí jsou návykové programy, které se spouštějí na mozkových implantátech.

Ze zkratkových slov jsme objevili *hogr* – horézní granát (horézní snad ve smyslu horentní, tj. veliký, strašný⁷³ a toaletní kout *vausík* – „vítej a ulev si“ navíc s deminutivním sufixem.

V rámci univerbizace máme slovo *vševíď* – vševídnoucí sklo, ale samo *vševídnoucí* už je utvořeno jako slovo složené. A nakonec domácí výraz *Ďasík* z „*Ďas auto*“, původně známé „*das auto*“.

6.4 VÍCESLOVNÉ NÁZVY

Slang je využíván především v mluveném projevu, proto snaha o zkracování z ekonomických důvodů je zřejmá. Přesto jsme objevili několik slovních spojení, které evidentně tvoří výpověď teprve pospolu, a tedy i jednu lexikální jednotku. Už jsme zmiňovali *mejdlátko*, které bylo jinak nazýváno i *mýdlová krabička*. *Orbitální pendl* je běžná MHD, jen ve větším měřítku. *Koberec prostoročasu* se ohýbá a koncentruje sílu, na něm se ukazuje fyzika, *hormonální pohlazení* je droga, *Amorova štěnice* je tzv. *partnerský čip* na zápěstí, přes který najdete svoji životní lásku, *chlapi obojího pohlaví* byli společníci vojáků na frontě a *vaječný stav* je být naměkko.

---

⁷³ REJZEK, 2015, heslo Horentní.

6.5 CIZÍ SLOVA

Cizí slangové výrazy nejsou časté, autoři přejatá slova užívají spíše jako termíny, jak jsme se přesvědčili ve třetí kapitole. Našli jsme pouze výraz *soffák* – *softosobnost a dekonstrukce* – ve smyslu krvavé bitky.

7 ZÁVĚR

Tématem této bakalářské práce byla slovní zásoba současné české sci-fi povídky. Při čtení povídek tak specifického žánru, v Čechách navíc dost omezeného kvůli historickým souvislostem, každého čtenáře musí napadnout, že ne vždy je zcela automatické, co za slovo autor použil. Někdy je patrné, že slovo sám používá, jindy mu prostě při psaní vytanulo na mysli, navíc často jsou pojmenování slovotvorně propracovaná v rámci kontextu, chytrá i humorná.

Náš výzkum začal u excerptce co největšího počtu slov a slovních spojení (nejčastěji to byla substantiva) z jednotlivých povídek časopisu XB-1. Dále se při bližším průzkumu téměř sama spojila do velkých celků – byla tu propria, slangové výrazy, neologismy i přejatá slova. Některá byla zajímavá z hlediska slovo tvorby, jiná zase z pohledu sémantiky. Větší problémy dělalo pouze určit, jaká slova jsou myšlena jako termíny, a jak je oddělit od neologismů, aby kapitoly příliš nesplývaly. Pojmout neologismy především morfologicky a termíny pak podle významových skupin se ukázalo jako velmi přínosné: např. Filipec⁷⁴ tvrdí, že tvoření nových pojmenování je velmi řídké, EŠČ v hesle Neologismy s něčím takovým nepočítá vůbec. V našem výzkumu se ale ukázalo, že ačkoliv takové tvoření slov není produktivní, našli jsme více než třicet případů. Ze sémantického pohledu, když jsme oddělovali formy života od strojů se zase ukázalo, že nastal problém, kam zařadit roboty – vždyť nejedna povídka je o tom, že roboti jsou lidštější než sami lidé!

V úvodu jsme si vytyčili za cíl nalézt případné tendence v užití klíčových výrazů. Kromě výše zmíněného nás překvapilo, kolik autorů dává svým hrdinům jména číselná nebo v kombinaci se jménem, a to i když nejde např. o jméno sériového robota. Také se projevil tendence k aluzím na biblická pojmenování, když došlo na téma konce světa a záchranu lidstva, což je ale zřejmě pochopitelné, je to zakořeněno hluboko v naší kultuře. A vzhledem k tomu, k jakým kategoriím jsme došli v kapitole o termínech, je zřejmé, že se v SF literatuře často objevují nová pojmenování pro někdy až neuvěřitelná povolání a nejrůznější druhy zbraní.

Nelze také přehlédnout, že jsme se neshodli s výroky Miroslavy Genčiové např. ohledně fantastických termínů, kdy tvrdila, že mnohdy přecházejí z jednoho díla do druhého i mezi autory – „[v]zniká tak vědeckofantastická hantýrka, která

---

⁷⁴ FILIPEC; ČERMÁK, 1985, s. 101.

nabývá někdy nepříjemných forem, zejména v románech průměrných.⁷⁵ My si naopak myslíme, že na takových termínech je postavena celá komunita SF&F a její členové jsou rozpoznatelní právě podle této specifické slovní zásoby, kterou se mezi sebou dorozumívají, čímž se stává funkční. Druhá neshoda s Genčiovou se týká slangových výrazů. Teoretička si v 80. letech byla jistá, že slang nelze vymyslet pro už tak uměle vytvořené termíny⁷⁶, ačkoliv nám se prokázalo, že to možné je a čtenáře to nijak negativně neovlivní.

Co se týče budoucí práce v této oblasti, z výše zmíněného vyplývá, že teorie Miroslavy Genčiové už jsou dávno překonané, přesto se z nich stále čerpá, protože jinou podobnou monografii zatím nikdo nesestavil. Stejně tak dílo Slobodníkovo čerpá pouze z ruské literatury kolem roku 1980. Přitom téma hrdiny, času, prostoru apod., jak jsme viděli už jen z náznaků v kapitole o termínech (viz 5.1 nebo 5.3), by se dalo zpracovat nově, ať už na základě světové nebo české literatury (případně v jejich kontrastu). Z jazykového hlediska by jistě stálo za to zkoumat např. dlouhodobý vývoj některých technických pojmenování nebo se podívat pozorněji na slovní zásobu jednotlivých autorů.

Výsledkem této práce je nejen mnoho úvah jazykových i přímo spojených se světem povídek, ale také tabulka s výrazy, se kterými jsme se setkali v textu práce. Science fiction je literaturou úniku a jedna z jejích definic je pocit úžasu⁷⁷ – doufáme, že jsme touto prací předali jejímu čtenáři alespoň část z tohoto pocitu.

---

⁷⁵ GENČIOVÁ, 1980. s. 144.

⁷⁶ GENČIOVÁ, 1980. s. 138.

⁷⁷ např. ADAMOVIČ, I.: „Život s pocitem úžasu. Fragmenty vzpomínek sci-fi dinosaura“, *XB-1*, 2011, č. 3, s. 63.

8 LITERATURA

Monografie

ADAMOVIČ, Ivan. *Slovník české literární fantastiky a science fiction*. Vyd. 1. Praha: R 3, 1995. ISBN 80-85364-57-3.

ČERMÁK, František. *Lexikon a sémantika*. Praha: NLN, 2010. ISBN 978-80-7422-020-3.

ČERMÁK, František. *Morfematika a slovo tvorba češtiny*. Praha: NLN, 2012. ISBN 978-80-7422-146-0.

FILIPEC J.–ČERMÁK, F. *Česká lexikologie*. Vyd. 1. Praha: Academia, 1985.

GENČIOVÁ, M.: *Vědecko-fantastická literatura*. Srovnávací žánrová studie. Praha 1980.

GREPL, Miroslav a kol. *Příruční mluvnice češtiny*. 2. opravené vyd. Praha: NLN, 2012. ISBN 978-80-7106-624-8.

HAUSER, Přemysl. *Nauka o slovní zásobě*. Vyd. 2. Praha: SPN, 1986.

HAVRÁNEK, Bohuslav a kol. *Slovník spisovného jazyka českého* [online]. Praha: Academia, 1960-1971. [cit. 2015-02-07]. Dostupné z: <http://ssjc.ujc.cas.cz>.

HAVRÁNEK, B.–JEDLIČKA, A. *Stručná mluvnice česká*. Praha: SPN, 1980.

CHLOUPEK, Jan. *Knížka o češtině*. Praha: Odeon, 1974.

KARLÍK, Petr a kol. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: NLN, 2002. ISBN 80-7106-484-X.

KNAPPOVÁ, M. *Jak se bude vaše dítě jmenovat?* Vyd. 5. přepracované. Praha: Nakladatelství Academia, 2010, dotisk 2015. ISBN 978-80-200-1888-5.

KUDLÁČ, A. K. K. *Anatomie pocitu úžasu. Česká populární fantastika 1990–2012 v kulturním, sociálním a literárním kontextu*. Brno: Host, 2016. ISBN 978-80-7491-764-6.

MÜLLEROVÁ, E.: *Funkční styly a jejich základní žánry v současné komunikaci*. 2., přeprac. vyd. Praha: SPN, 1989.

NEFF, O.: *Něco je jinak (komentáře k české literární fantastice)*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1981.

NEFF, O.: *Všechno je jinak (kapitoly o světové science fiction)*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1986.

PEKAŘOVÁ, Hana. *Česká kyberpunková literatura*. Brno, 2007 [online]. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav české literatury

a knihovnictví [cit. 2016-04-28]. Dostupné z:
http://is.muni.cz/th/144361/fss_b/bakalarka_archiv.txt

POKORNÝ, Ludvík. *Úvod do české lexikologie*. České Budějovice: Ostravská univerzita. 1979.

POLÁKOVÁ, Lucie. Neologismy a jejich fungování v současné češtině. Plzeň, 2012 [online]. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta pedagogická [cit. 2016-11-20]. Dostupné z:
<https://otik.uk.zcu.cz/bitstream/handle/11025/4471/Polakova.pdf?sequence=1>

POŠTOLKOVÁ, B.–ROUDNÝ M.–TEJNOR A. *O české terminologii*. Vyd.1. Praha: Academia, 1983.

POŠTOLKOVÁ, B.: *Odborná a běžná slovní zásoba současné češtiny*. Vyd. 1. Praha: Academia, 1984. 123 s. Studie ČSAV; č. 21/84.

REJZEK, Jiří. *Český etymologický slovník*. 2. přepracované a rozšířené vyd. Voznice: Leda, 2015. ISBN 978-80-7335-393-3.

SLOBODNÍK, D.: *Genéza a poetika science fiction*. 1. vyd. Bratislava: Mladé letá, 1980.

Časopisecké články

FILIPEC, J. K problematice neologismů v současné češtině. *Slovo a slovesnost* [online], 1985, roč. 46, č. 2, str. 159-161 [cit. 2016-05-14]. Dostupné z:
<http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=3031>

FILIPEC, J. Naše současná společnost, slovní zásoba a slovníky. *Naše řeč* [online], 1992, roč. 75, č. 1, s. 1–11, [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=7045>

HOFFMANNOVÁ, J. Pařani a gamesy (Pokus o charakteristiku diskurzu počítačových her). *Naše řeč* [online], 1998, roč. 81, č. 2-3, s. 100-111 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=7437>

JANOVEC, L.: K projevům jazykových vývojových tendencí v současné češtině. *Naše řeč* [online], 2007, roč. 90, č. 2, s. 57–66 [cit. 2016-04-29]. Dostupné z:
<http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=7932>

MACUROVÁ, Alena: Poznámky ke stylizaci komunikace ve vědeckofantastické próze. *Slovo a slovesnost* [online], 1986, roč. 47, č. 1, s. 36–41 [cit. 2016-06-30]. Dostupné z: http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=3077#_ftn3

MARTINCOVÁ, O., SAVICKÝ, N. Hybridní slova a některé obecné otázky neologie. *Slovo a slovesnost*, [online], 1987, roč. 48, č. 2, s. 124-139 [cit. 2016-11-01]. Dostupné z: <http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=3164>

POŠTOLKOVÁ. Běla. K specifičnosti významu termínů. *Slovo a slovesnost* [online], 1980, roč. 41, číslo 1, str. 54-56 [cit. 2016-07-05]. Dostupné z:
<http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=2652>

Internetové zdroje

Internetové stránky ČS fandumu [cit. 2016-10-14]. Dostupné z: <http://www.fandom.cz/index.php>

Internetové stránky XB-1 [cit. 2016-05-08]. Dostupné z: <http://www.casopisxb1.cz>

MATÚŠOVÁ, Jana. Místní jména ve virtuálním světě počítačové hry. *Jazykové aktuality* [online], 2012, roč. 49, č. 1 a 2, str. 19–34, [cit. 2016-04-02]. ISSN 1212-5326. Dostupné z: <http://jazykovednesdruzeni.cz/JA1212.pdf>

9 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Tabulka excerpovaných výrazů z časopisu XB-1

Příloha č. 1: Tabulka excerpovaných výrazů z časopisu XB-1

Příložená tabulka obsahuje více než 600 excerpovaných výrazů z časopisu XB-1, který vychází jako měsíčník. Zpracovali jsme všechny české povídky ze sekce „Domácí SF“, která v každém vydání obvykle zaujímá prostor asi 30 stran z celkového počtu 80 stran A4, a to z vydání od 12. čísla ročníku 2010 až po 12. číslo z roku 2014. Po přečtení povídek jsme vybrali výrazy na základě jejich zvláštností lexikologických, morfologických nebo sémantických. Abychom mohli dále se slovy pracovat, sestavili jsme tabulku všech těchto výrazů. Kromě samotného výrazu a odkazu, kde ho příp. znovu najít, jsme vybrali celou větu se slovem ve svém kontextovém okolí. Dále jsme do tabulky zapsali tematické okruhy, do jakých slova budeme zařazovat, a podle toho byla sestavena osnova práce. Tabulka je seřazena chronologicky podle data vydání.

Stejná tabulka je k této práci přiložena i v elektronické podobě ve formátu .xlsx (Microsoft Excel). V té je možné data filtrovat podle kategorií (např. proprií, cizích slov nebo autorů), vyhledávat konkrétní slova napříč tabulkou (např. pokud se některá slova opakují) nebo záznamy řadit podle jiných atributů.

Legenda:

Sloupec „**proprium**“ udává, zda je daný výraz proprium a pokud ano, určuje jakého je typu. Prázdná buňka značí, že se nejedná o proprium. Pokud se jedná o proprium, buňka obsahuje:

„ a “	antroponymum
„ f “	fytonymum
„ ch “	chrematonymum
„ t “	toponymum
„ z “	zoonymum

Sloupec „**neologismus**“ obsahuje „**NL**“ v případě, že se jedná o neologismus.

Sloupec „**terminologie**“ určuje, zda se jedná o termín a pokud ano, pak z jaké oblasti. Prázdná buňka značí, že se nejedná o termín. Pokud se jedná o termín, buňka obsahuje:

„ adm “	administrativa
----------------	----------------

„arm“	armáda
„bio“	biologie
„čp“	časoprostor
„dop“	doprava
„fyz“	fyzika
„lék“	lékařství
„lit“	literatura
„mat“	materiál
„nad“	nadpřirozeno
„pov“	povolání
„t“	technika
„věd“	věda/vynálezy
„zb“	zbraně

Buňky ve sloupci „**neosémantismus**“ obsahují „**NS**“ v případě, že výraz je neosémantismem.

Hodnota „**SG**“ ve sloupci „**slang**“ určuje, že se jedná o slangový výraz.

Buňky ve sloupci „**odvozené**“ obsahují „**O**“ v případě, že se jedná o odvozené slovo.

Sloupec „**složené**“ určuje, zda se jedná o složený výraz, v tom případě buňka obsahuje „**SŽ**“.

V případě, že se jedná o zkratku, bude ve sloupci „**zkratka**“ písmeno „**Z**“.

Jde-li o slovní spojení, bude sloupec „**slovní spojení**“ obsahovat „**SP**“.

Ve sloupci „**cizí slovo**“ se nachází písmeno „**C**“ u výrazů, které jsou cizími slovy.

Vydání	Autor	Název povídky	Slovo / výraz	Věta / úryvek	proprium	neologismus	terminologie	neosemantisismus	slang	odvozené	složené	zkratka	slovní spoj.	cizí slovo
2010/12	Martin Heisler	<i>Černá a bílá</i>	chlapi obojího pohlaví	A tak jsem se po týdnu bojových úprav nalodila spolu s dvěma sty chlapů obojího pohlaví do dobytčáku směřujícího na frontu					SG				SP	
2010/12	Martin Heisler	<i>Černá a bílá</i>	hvězdná pěchota	Ač to byl elitní prapor hvězdné pěchoty, tak mě ostatní důstojníci brali jako sobě rovného.			arm						SP	
2010/12	Martin Heisler	<i>Černá a bílá</i>	orbitální pendl	Čekali na orbitální pendl, takže mi nemohli vrátit objetí.			dop		SG				SP	
2010/12	Martin Heisler	<i>Černá a bílá</i>	hormonální pohlazení	Chtěl se jen najíst, než si šlehne hormonální pohlazení.					SG				SP	
2010/12	Martin Heisler	<i>Černá a bílá</i>	Vetřelci	Proto já – alespoň podle psychologů – bych měla být schopna lépe vnímat emoce Vetřelců.	a									
2010/12	Martin Heisler	<i>Černá a bílá</i>	aerosolová sprcha	Následovala aerosolová sprcha a rychlá snídaně.			věd						SP	
2010/12	Pavel Urban	<i>Rudý</i>	Padesátý šestý	Padesátý šestý vstoupil do velitelské místnosti předsunuté bojové základny Svobodné Lunární Komuny...	a								SP	
2010/12	Pavel Urban	<i>Rudý</i>	Svobodná Lunární Komuna	Padesátý šestý vstoupil do velitelské místnosti předsunuté bojové základny Svobodné Lunární Komuny...	ch								SP	
2010/12	Pavel Urban	<i>Rudý</i>	medikřeslo	...postavil se do pozoru před medikřeslem, v jehož objetí spočíval Druhý, vrchní komisař...		NL	věd			SL				
2010/12	Pavel Urban	<i>Rudý</i>	Druhý	...postavil se do pozoru před medikřeslem, v jehož objetí spočíval Druhý, vrchní komisař...	a									
2010/12	Pavel Urban	<i>Rudý</i>	Coca-Nike	Coca-Nike, poslední kapitalistický městostát na Marsu, nemůže být dále hrozbou pro zemědělské osady Svobodné Lunární Komuny.	t					SL			C	
2010/12	Pavel Urban	<i>Rudý</i>	městostát	Coca-Nike, poslední kapitalistický městostát na Marsu, nemůže být dále hrozbou pro zemědělské osady Svobodné Lunární Komuny.		NL	adm			SL				
2010/12	Pavel Urban	<i>Rudý</i>	Rudý Mars	Zdál se mu sen o Rudém Marsu.	t									
2010/12	Pavel Urban	<i>Rudý</i>	polokovové-poloorganické	Když se probral a otevřel oči, spatřil nad sebou polokovové-poloorganické tváře Nezávislých kyborgů.						SL				
2010/12	Pavel Urban	<i>Rudý</i>	Nezávislí kyborgové	Když se probral a otevřel oči, spatřil nad sebou polokovové-poloorganické tváře Nezávislých kyborgů.	ch								SP	
2010/12	Pavel Urban	<i>Rudý</i>	Náklad	...ale takhle musel ujit v bojovém skafandru skoro dvě stě kilometrů, s Nákladem na zádech	ch		zb							
2010/12	Pavel Urban	<i>Rudý</i>	Fujitsu-Siemens	Byli to uprchlíci z vojenského programu již neexistujícího městostátu Fujitsu-Siemens.	t					SL				

2010/12	Pavel Urban	<i>Rudý</i>	Integrál	Za okamžik mohli Integrálovi odpovědět.	a													
2010/12	Jana Rečková	<i>Nové bydlení</i>	biobydlení	Zasmála se. Biobydlení?		NL	věd						SL					
2010/12	Jana Rečková	<i>Nové bydlení</i>	mýdlová krabička	Jeskart předvedl ovládání mýdlové krabičky...				NS	SG									
2010/12	Jana Rečková	<i>Nové bydlení</i>	chrononaut	„Ty ovladače jsou pro všechny stejné. Pro chrononauty jako pro nás.“		NL	pov					SL						C
2010/12	Jana Rečková	<i>Nové bydlení</i>	mejdlonaut	„Chrono... Uf. Mejdlonauty,“ opravila ho.				NS	SG	O	SL							
2010/12	Jana Rečková	<i>Nové bydlení</i>	mejdlátka	Anna se zdržela poznámek, jak může něco upravit na trojrozměrném schématu, když realita je v tom mrňavém mejdlátku.					SG	O								
2010/12	Vladimír Němec	<i>Přepínač</i>	přepínač DNA	„...Nám se podařilo objevit přepínač DNA. Tak říkáme sekvenci DNA kódující, který z těch dvou tvorů se vlastně vyvine.“			věd											SP
2010/12	Vladimír Zábrodský	<i>Komety se přece vracejí</i>	doprava hroucením časoprostoru	Z nepříliš vzdálené (v měřítkách dopravy hroucením časoprostoru) umělé kolonie Linden...			dop											SP
2010/12	Vladimír Zábrodský	<i>Komety se přece vracejí</i>	Jiný svět	Ale dosud se ještě nic nestalo, a tak chlapec nerušeně vzpomíná na první kontakty s Jiným světem.	t													SP
2010/12	Vladimír Zábrodský	<i>Komety se přece vracejí</i>	es-zóna	Pohled na nádhernou fontánu v komplexu es-zóny...přenesení chlapce z Jiného světa do říše vzpomínek.			čp				SL	Z						
2010/12	Vladimír Zábrodský	<i>Komety se přece vracejí</i>	o-zóna	V samotářské části je k tomu účelu vyhrazena oblast, pro niž se mezi horníky vžil označení o-zóna (o jako onanie).			čp				SL	Z						
2010/12	Vladimír Zábrodský	<i>Komety se přece vracejí</i>	parkový nábytek	Usedla na lavičku a parkový nábytek okamžitě reagoval: měnil svůj tvar, aby podpořil správné držení těla.			věd											SP
2010/12	Pavel Urban	<i>Podzemní zahrady</i>	Agartha	Agartha, bájná podzemní říše...	t													
2010/12	Pavel Urban	<i>Podzemní zahrady</i>	Nesmrtelní	Fantastická vyprávění o podzemních městech a zahradách, v nichž přebývají Nesmrtelní vládoucí tajemnou silou vril...	a													
2010/12	Pavel Urban	<i>Podzemní zahrady</i>	vril	Fantastická vyprávění o podzemních městech a zahradách, v nichž přebývají Nesmrtelní vládoucí tajemnou silou vril...			nad											C
2010/12	Pavel Urban	<i>Podzemní zahrady</i>	Král Světa	...jimž ze svého zářícího trůnu vládne Král Světa.	a													SP
2010/12	Pavel Urban	<i>Podzemní zahrady</i>	polokrabi-polochobotnice	...byli přivlečeni jako otroci a hnáni jako dobytek ven z jakýchsi ohromných krabic bytostmi, které vypadaly jako zrůdní polokrabi-polochobotnice.									SL					
2010/12	Pavel Urban	<i>Podzemní zahrady</i>	Velké Prázdno	Ted' hled' a boj se bohů, kteří žijí ve Velkém Prázdnu.	t													SP
2011/1	Jiří Mazurek	<i>Pouto</i>	Planina	...stromy, co rostou na Planině.	t													
2011/1	Jiří Mazurek	<i>Pouto</i>	Tůň	...její oči, jsou průzračné a modré jako Tůň nedaleko Močálů.	t													
2011/1	Jiří Mazurek	<i>Pouto</i>	Močály	...její oči, jsou průzračné a modré jako Tůň nedaleko Močálů.	t													
2011/1	Jiří Mazurek	<i>Pouto</i>	Jetelová mýtina	Nastrážili jsme pasti nedaleko Tůně, kam se chodí napájet vysoká zvěř, a také na Jetelové mýtině.	t													
2011/1	Jiří Mazurek	<i>Pouto</i>	Sovička	Dnes ráno jsme se se Sovičkou vydali na lov k Močálům.	a													
2011/1	Jiří Mazurek	<i>Pouto</i>	ulk	Mému příteli ukousl ulk palec u nohy, a podle toho dostal jméno.		NL	bio	NS										

2011/1	Jiří Mazurek	<i>Pouto</i>	mrchožrout	...jiní přátelé měli menší štěstí, stali se sami potravou ulků nebo medojedů. Nebo <i>mrchožroutů</i> . Jak je nenávidím! Mají lidské oči, ale tím podoba s námi končí.						NS						
2011/1	Jiří Mazurek	<i>Pouto</i>	Palec	Nejsou tak chytří jako Palec nebo já.	a											
2011/1	Jiří Mazurek	<i>Pouto</i>	Velká Katastrofa	...myriáda hvězd a mezi nimi šest jasně zářících <i>O'Niellových světů</i> – deset kilometrů dlouhých stanic ve tvaru válců, na něž se lidstvo uchýlilo po Velké Katastrofě.	ch											SP
2011/1	Jiří Mazurek	<i>Pouto</i>	O'Niellovy světy	...myriáda hvězd a mezi nimi šest jasně zářících <i>O'Niellových světů</i> – deset kilometrů dlouhých stanic ve tvaru válců, na něž se lidstvo uchýlilo po Velké Katastrofě.	ch											SP
2011/1	Jiří Mazurek	<i>Pouto</i>	Stanice Jedna	O něco níž se odvíjelo od naší Stanice Jedna třicet centimetrů široké fullerenové lano...	ch											SP
2011/1	Jiří Mazurek	<i>Pouto</i>	Adam/Lysák	Šedý vlk mi říká <i>Adam</i> a prý to nějak souvisí s bájným počátkem lidstva... Pro ostatní jsem jednoduše <i>Lysák</i> , protože mám na těle méně chlupů, a ty jsou ke všemu světlé.	a		lit				O					
2011/1	Jiří Mazurek	<i>Pouto</i>	Šedý vlk	Nikdo z našeho kmene to neví, ani stařešina <i>Šedý vlk</i> .	a								SL			SP
2011/1	Jiří Mazurek	<i>Pouto</i>	orbitální zdviž L1	Orbitální zdviž <i>L1</i> je naším posledním poutem se Zemí.	ch											SP
2011/1	Jiří Mazurek	<i>Pouto</i>	Mülbeckerův virus/M-virus	A ta druhá skupina... Mülbeckerův virus z nich stvořil polozvířecí mutanty, kteří převzali vládu nad světem... / Podle nejnovějších výzkumů už neměl být M-virus lidem nebezpečný.									SL			SP C
2011/1	Jiří Mazurek	<i>Pouto</i>	Černý vrch	Černý vrch je sídlem démonů, kteří občas dělají nevysvětlitelný rachot a vysílají podivné světlo, které má zřejmě zmást lovce a přivést je démonům do spárů.	t											
2011/2	Ivan Mls	<i>Zachránci kulturního dědictví</i>	holovize	Byl to ale jen malý podvod na holovizní diváky v okamžiku, kdy kamery zabraly detail jeho tváře.	NL	t							SL			C
2011/2	Ivan Mls	<i>Zachránci kulturního dědictví</i>	videokultura	...připomněl titány české videokultury minulých století...	NL	t							SL			
2011/2	Ivan Mls	<i>Zachránci kulturního dědictví</i>	První český kosmodrom	Ministr Jandák stál na mírně zvýšeném pódiu, zbudovaném na Prvním českém kosmodromu v Bechyni...	ch											SP
2011/2	Ivan Mls	<i>Zachránci kulturního dědictví</i>	holovizní historik	Což neměl v úmyslu ani Marteken, ani jeho kolegové, holovizní historik Karel Časlavský a operátor videosystémů Marek Svoboda...			pov									SP
2011/2	Ivan Mls	<i>Zachránci kulturního dědictví</i>	holovizory	A to holovizory vedle vylepšeného prostorového obrazu, multifonního zvuku, psychické neurostimulace.... zprostředkovávaly už i naturalistické čichové vjemy.	NL	t							SL			
2011/2	Ivan Mls	<i>Zachránci kulturního dědictví</i>	Z-Nova	...konstatoval s nelíčenou lítostí generální ředitel evropské globální holovize Z-Nova.	ch								SL	Z		

2011/2	Ivan Mls	<i>Zachránci kulturního dědictví</i>	videoprospekty	odehnal nejméně pět agentů zdejších hotelů, kteří se přichozím snažili vnutit své služby a cpali jim pod nos zoufale podobné videoprospekty...	NL	t			SL		
2011/2	Ivan Mls	<i>Zachránci kulturního dědictví</i>	Daleký vesmír	Vám vůbec nevdá, že naše země byla zcela vyšachována z projektu Daleký vesmír?	ch						
2011/2	Ivan Mls	<i>Zachránci kulturního dědictví</i>	psychohistorici	V problému se ještě chvíli porýpali psychohistorici, poukázali na dávné souvislosti s dobýváním Měsíce...	NL	pov			SL		
2011/2	Ivan Mls	<i>Zachránci kulturního dědictví</i>	holovizní terminál	Martenek ani Svoboda nepatřili mezi příznivce vysedávání před holovizními terminály, nicméně pečlivě naslouchali.		t					SP
2011/2	Pavel Obluk	<i>Hypnotéka</i>	Centrála	Dobrá nálada mě opustila za čtvrt hodiny, jakmile mi dorazila zpráva z Centrály.	ch						
2011/2	Pavel Obluk	<i>Hypnotéka</i>	Klinika	Byla to sice zajižďka, ale nejdříve jsem se stavil na Klinice	ch						
2011/2	Pavel Obluk	<i>Hypnotéka</i>	holofotky	Pohledem zabloudila na dvířka baru, kde opalizovaly holofotky dvou rozesmátých dětí.		t		SG	SL		
2011/2	Pavel Obluk	<i>Hypnotéka</i>	Agentura	Za těch pár let u Agentury jsem si sice vydělal slušné peníze, ale většinu mých unitů spolko pojištění, poplatky a daně.	ch						
2011/2	Pavel Obluk	<i>Hypnotéka</i>	unit	Za těch pár let u Agentury jsem si sice vydělal slušné peníze, ale většinu mých unitů spolko pojištění, poplatky a daně.		věd	NS		O		C
2011/2	Pavel Obluk	<i>Hypnotéka</i>	hypnotéka	Hypnotéku si mohl vzít každý a finanční problém byl jednoduše vyřešen.	NL	věd			SL		
2011/2	Pavel Obluk	<i>Hypnotéka</i>	MOON a.s.	Nebyl to úplně nejlepší nápad, protože jsem ihned narazil na interaktivní reklamy MOON a.s.	ch						
2011/2	Pavel Obluk	<i>Hypnotéka</i>	hypnouůvěř	„Jsem zvyklý si spočítat všechno, co dělám, natož hypnouůvěř.“	NL	věd			SL		
2011/2	Pavel Obluk	<i>Hypnotéka</i>	datahelma	Stále ještě jsem v duchu viděl Tondovu tvář. Vězela v datahelmě a neměla žádný výraz.	NL	t			SL		
2011/2	Pavel Obluk	<i>Hypnotéka</i>	holopečeť	Všechny dílčí záznamy nesly holopečeť MOON a.s.	NL	adm			SL		
2011/2	Pavel Obluk	<i>Hypnotéka</i>	skřín	Má tvář se odrážela ve ztemnělé ploše skříně a vypadala stejně mrtvolně jako Tondova.		t			O		C
2011/2	Pavel Obluk	<i>Hypnotéka</i>	hypnobanka	Mohl bych dělat exekutora u některé z nestátních hypnobank.	NL	věd			SL		
2011/2	Pavel Obluk	<i>Hypnotéka</i>	Skládka	„Tam, kam před exekucí utíkají všichni. Na Skládku.“	t						
2011/2	Pavel Obluk	<i>Hypnotéka</i>	Identifikační nanobobule	„Identifikační nanobobule. Musíme to mít, abysme prošli přes skener na Centrále...“		t			SL		SP
2011/3	Milan Petrák	<i>Za trochou nenávisti...</i>	nenáviděčka	Nenáviděči jsou lidé, kteří mají negativních emocí na rozdávání. V podstatě psychopati.	NL	pov			O		
2011/3	Jiří Kelbl	<i>Melancholie</i>	virtuál	Byl to příběh Alexe, který v hlubinách virtuálu, kde loví obživu... potkal Glorii...	NL	čp			O		C
2011/3	Jiří Kelbl	<i>Melancholie</i>	virtstopař	Obdivovali bychom se virtstopařově odhodlanosti a vytrvalosti...	NL	pov			SL		

2011/3	Jiří Kelbl	<i>Melancholie</i>	světová sjednocená církev	Úředníkovi světové sjednocené církve mechanicky odřikávajícímu obvyklé formule, naslouchají čtyři svatebčané.			adm												SP	
2011/3	Jiří Kelbl	<i>Melancholie</i>	Centrum pro virtvýzkum	...slzy hrdosti a radosti, nesou v sobě vůni dne, kdy Glorie v Centru pro virtvýzkum úspěšně prošla testem integrity softosobnosti a jejich sňatku už nestálo nic v cestě.	ch														SL	SP
2011/3	Jiří Kelbl	<i>Melancholie</i>	softosobnost/soft'ák	...slzy hrdosti a radosti, nesou v sobě vůni dne, kdy Glorie v Centru pro virtvýzkum úspěšně prošla testem integrity softosobnosti a jejich sňatku už nestálo nic v cestě.		NL	věd			SG									SL	
2011/3	Jiří Kelbl	<i>Melancholie</i>	compad	Vstává z křesla, ve kterém u compadu strávil posledních patnáct hodin, a míří do koupelny.		NL	t												SL	C
2011/3	Jiří Kelbl	<i>Melancholie</i>	virtšlapky	Alex se s maskou na obličeji oddává kybersexu s virtšlapkami...						SG									SL	
2011/3	Jiří Kelbl	<i>Melancholie</i>	Eutrostát	...v letadle mířícím ze Sydney zpět so Eurostátu.	t														SL	
2011/3	Jiří Kelbl	<i>Melancholie</i>	virtualprostor	Když se Glorie Alexovi konečně ukáže, potlouká se zrovna virtualprostorem a marně hledá investorský program...		NL	čp												SL	
2011/3	Kamila Hamalčíková	<i>Katastrofa 5323</i>	Anorganik	...tento rok vyhrají všechny vědecké ceny udělované na Anorganiku a 653 s 865 na mě přestanou přes celou jídelnu volat Homo Debilis.	t															
2011/3	Kamila Hamalčíková	<i>Katastrofa 5323</i>	653, 865, 5323, 444	...tento rok vyhrají všechny vědecké ceny udělované na Anorganiku a 653 s 865 na mě přestanou přes celou jídelnu volat Homo Debilis.	a															
2011/3	Kamila Hamalčíková	<i>Katastrofa 5323</i>	-š--- z - ,--' ' --!	Po prokázání neexistence mimozemských sousedů se pár sekt zhroutilo, lékaři pojmenovali syndrom hromadné schizofrenie a kandidát na amerického prezidenta, který se prohlašoval za příslušníka mimozemské dynastie -š--- z - ,--' ' --! (vzdálená planeta v ještě vzdálenější galaxii), nebyl zvolen.	a															C
2011/3	Kamila Hamalčíková	<i>Katastrofa 5323</i>	rostlina 23' 9' 1	Svémi pokusy s neutronovými hvězdami jsme před dvaceti lety narušili biotu Anorganiku a vyhubili tak rostlinu 23' 9' 1...	f		bio													
2011/3	Kamila Hamalčíková	<i>Katastrofa 5323</i>	Mechanopole	Vedle sebe seděli člověk s robotickou hlavou z Mechanopole...	t															
2011/3	Kamila Hamalčíková	<i>Katastrofa 5323</i>	Hysterián	...a v krytu postaveném ze židlí a odpadkového koše se choulil vystrašený Hysterián.	a															
2011/3	Kamila Hamalčíková	<i>Katastrofa 5323</i>	Avantgarda	...a spící obyvatel Avantgardy, ze kterého táhlo několik druhů různých líhovin a trocha žumpy.	t															
2011/3	Kamila Hamalčíková	<i>Katastrofa 5323</i>	robočlověk	...usmál se stánkař na robočlověka.			bio												SL	
2011/3	Kamila Hamalčíková	<i>Katastrofa 5323</i>	Nar32:-len !QWer	Nar32:-len !QWer – robočlověk z Mechanopole.	a															C
2011/3	Petra Kubátová	<i>Zed'</i>	mrtvák	„Prej tam ale byli i ňáký mrtváci, tak dejte pozor.“						SG	O									
2011/4	Julie Nováková	<i>Krvavý déšť'</i>	Bílá holubice	Jestli Bílá holubice zničí naši infrastrukturu a terraformační program, budeme na to sami.	ch															
2011/4	Julie Nováková	<i>Krvavý déšť'</i>	subcomp	Sylvii jsem ale našel ještě vzhůru, seděla na gauči s lesklou tenkou deskou subcompu před sebou		NL	t												SL	C

2011/9	Ivan Mls	<i>Vítejte, milí mimozemšťané!</i>	Sít'	Jen co se záznam reportáže rozšířil po světové Síti, nikdo nepochyboval...	ch														
2011/9	Ivan Mls	<i>Vítejte, milí mimozemšťané!</i>	Česká kosmická agentura	Jsem náčelník vojenské sekce České kosmické agentury...	ch														SP
2011/9	Ivan Mls	<i>Vítejte, milí mimozemšťané!</i>	jiřlomat	„Opravdová, domácí, ne ta z velkovýroben nebo jiřlomatů,“		NL	věd							SL					
2011/9	Ivan Mls	<i>Vítejte, milí mimozemšťané!</i>	Spojená Evropa	V každém případě přijde Spojená Evropa o celou slávu.	t														SP
2011/9	Jiří Kábrt	<i>Tato Pravda</i>	Eticeniti	Eticeniti trvali na tom, že pocházejí ze Země, zřejmě z jednoho z dinosaurů.	a														
2011/9	Jiří Kábrt	<i>Tato Pravda</i>	tyto-bytosti	A co hůř, o většině cizinců mluví jako o těchto-bytostech, zatímco oni jsou pravo-lidé, jedině jejich, skoro nenaučitelná řeč, je pravo-jazyk a tak dále.			bio							SL					
2011/9	Jiří Kábrt	<i>Tato Pravda</i>	pravo-lidé	A co hůř, o většině cizinců mluví jako o těchto-bytostech, zatímco oni jsou pravo-lidé, jedině jejich, skoro nenaučitelná řeč, je pravo-jazyk a tak dále.			bio							SL					
2011/9	Jiří Kábrt	<i>Tato Pravda</i>	pravo-jazyk	A co hůř, o většině cizinců mluví jako o těchto-bytostech, zatímco oni jsou pravo-lidé, jedině jejich, skoro nenaučitelná řeč, je pravo-jazyk a tak dále.			věd							SL					
2011/9	Jiří Kábrt	<i>Tato Pravda</i>	Sar-tigové	Vidět Sar-tigy v médiích se s tím nedalo srovnávat.	a														C
2011/9	Jiří Kábrt	<i>Tato Pravda</i>	Pravo-svět	„Je příjemné vidět zájemce o Pravo-svět, jsou-li prosti úmyslů proti němu.“	t									SL					
2011/9	Jiří Kábrt	<i>Tato Pravda</i>	takto-myslet	„Nemůžeme jenom takto-myslet.“										SL					
2011/9	Jiří Kábrt	<i>Tato Pravda</i>	Pravo-skutečnost	„Každý život je hledáním Pravo-skutečnosti.“	o									SL					
2011/9	Jiří Kábrt	<i>Tato Pravda</i>	Iru-mon	Iru-mon mělo být jedno ze skromnějších měst, což z planety dělalo podobný ráj turistů jako Země...	t									SL					C
2011/9	Jiří Kábrt	<i>Tato Pravda</i>	spolupřezident	Můj přítel v databázích vlastního světa nenašel jedinou užitečnou informaci kromě odkazů na texty s absurdně vysokým stupněm utajení a takovými obstrukcemi, jež prakticky znemožňují třeba i spolupřezidentům Sarotu si je prohlédnout.		NL	pov							SL					
2011/9	Jiří Kábrt	<i>Tato Pravda</i>	Sít'	„Možná jim někdo podává drogy. Nebo je kontroluje přes Sít'.“	ch														
2011/9	Jiří Kábrt	<i>Tato Pravda</i>	Pravo-mudrc	„Ministr zahraničí je Pravo-mudrc. To znamená, že jeden smysl mu schází.“	a									SL					
2011/9	Jiří Kábrt	<i>Tato Pravda</i>	Pravo-Sar-tigové	„Můžete nás nazývat Pravo-Sar-tigy.“	a									SL					
2011/9	Jiří Kábrt	<i>Tato Pravda</i>	Tito-Sar-tigové	Tak jsme postupně vytvářeli společnost Těchto-Sar-tigů a skrze ně stvořili alianci...	a									SL					
2011/10	Lukáš Hrdlička	<i>Ovladač</i>	Banyán Melkerbuz	Banyán Melkerbuz, kapitán armády přístavního městostátu Lodonu, ...	a														

2012/6	Milan Petrák	<i>Deset deka vesmíru</i>	mimovesmírné struktury	Jste krátkodobá kvantová fluktuace! Jinak byste se nemohli dostat do mimovesmírných struktur!			fyz												SP	
2012/6	Milan Petrák	<i>Deset deka vesmíru</i>	Vymyšlení Strašidelní Jídložrouti	Jsmo Vymyšlení Strašidelní Jídložrouti. Nic není reálnějšího než my.	a															
2012/7	Ondřej Nečas	<i>Pouliční lezci</i>	sticlix	Rychle si uhladila cíp sticlixu na stehně a přestříkla ho lepidlem, až byla umělá část její kůže bez nejmenší vady...	NL	věd													C	
2012/7	Ondřej Nečas	<i>Pouliční lezci</i>	myoimplantát	...odborník na neurofyziologii a myoimplantáty na univerzitě vedl výzkum v oboru umělých neuronových rozhraní.	NL	věd					SL								C	
2012/7	Diana Majerová	<i>Planeta na prodej</i>	yorathium	„Naše skeny neobjevily žádný zdroj yorathia,“...	NL	mat													C	
2012/8	Jan Pacas	<i>Deset deka sebelásky</i>	destilace	Předtím, než vydechl destilovaný pocit, ještě ho napadlo, že hrob je poměrně trefné přirovnání...		fyz	NS				O								C	
2012/8	Jan Pacas	<i>Deset deka sebelásky</i>	emotik	Rozhodně ale byl nejlepším emotikem, a kdyby prodával jen dobré zboží, nikdy by se jím nestal.	NL	pov					O								C	
2012/8	Petra Kubátová	32	Goliáš	Ten velikán, co tě přinesl, se jmenuje George, ale většina mu říká Goliáši. Nebo jen G.	a	lit														
2012/8	Petra Kubátová	32	David	David zavrtěl hlavou. Snažil se vzpomenout, co se s ním posledních pár hodin dělo, ale marně.	a	lit														
2012/8	Petra Kubátová	32	Nosič	„Jsem Goliáš. Jsem Nosič. Vítám tě.“	a															
2012/8	Petra Kubátová	32	Jednička	Jen ty, co maj formu, zařadí Jednička do skupiny.	a															
2012/8	Petra Kubátová	32	shakiro	Umíte zabít shakira i žoldáka!	NL	pov														
2012/8	Petra Kubátová	32	První kontinentální	Protože měla napájecí jednotku od První kontinentální...	ch														SP	
2012/8	Petra Kubátová	32	Vnitřní město	Žijí ve Vnitřním městě.	t														SP	
2012/8	Petra Štarková	<i>SEIF</i>	Sim	Protože mu neřekli svá jména, začal jim postupně říkat <i>Sim...</i> , protože svým automatizovaným chováním mu připomínali postavičky ze staré počítačové hry.	a	t	NS				O								C	
2012/8	Petra Štarková	<i>SEIF</i>	ZOAD	Přijímací řízení na misijní plavbu projektu ZOAD /Záchrana ohrožených animálních druhů/...	ch													Z		
2012/8	Petra Štarková	<i>SEIF</i>	Darwinův analyzátor	Následujícího rána neodolal a k jednomu z nich ze zadu nenápadně přitočil Darwinův analyzátor		věd													SP	
2012/8	Petra Štarková	<i>SEIF</i>	SEIF	Darjan přikývl, SEIF, čili Save Every Intelligence Form byl jeho obor.	ch													Z	C	
2012/8	Petra Štarková	<i>SEIF</i>	želva Pratchetova	Ukázalo se, že jeho práce sestává z omývání exemplářů tisíciletých želv rodu Pratchetova...	z	bio					O								SP	
2012/8	Petra Štarková	<i>SEIF</i>	mřížník	Hydrofobní skafandry, ve kterých přežívala poslední populace nymf, se letovaly mřížníkem...	NL	t					O									
2012/8	Petra Štarková	<i>SEIF</i>	antilaser	...antilasery, které dokázaly připojit odpadlé končetiny zpátky na tělo, vynechávaly a jejich tupé jehly zbytečně jizvily sotva pohromadě držící tkáň.	NL	t						SL								C

2012/10	Ladislav Malinovský	<i>Naděje nesmí zemřít</i>	Persium	Užíval jste Persium pravidelně?	ch	NL	lék										
2012/10	Ladislav Malinovský	<i>Naděje nesmí zemřít</i>	archa	Za pět dní odlétá z mysu Canaveral poslední archa...				NS									
2012/10	Ladislav Malinovský	<i>Naděje nesmí zemřít</i>	Altamira	...a nezapomeňte, že za pět dní také začíná akce Altamira, čili přesídlení obyvatel do podzemí.	ch			NS	O								
2012/10	Milan Petrák	<i>Jejich vesmír</i>	P-oblast	P-oblast, tedy průniková oblast, je částí povrchu vesmíru...			fyz					Z					
2012/10	Milan Petrák	<i>Jejich vesmír</i>	Břežané	obyvatelé druhého vesmíru, podle města, kde je výzkumný ústav	a				O								
2012/10	Milan Štajer	<i>Pád do Schweinefleischströmu</i>	volání R19	Zachytil jsem volání R19. Znamená to ERROR 19. Devatenáctý error v žebříčku errorů.			t				Z		C				
2012/10	Milan Štajer	<i>Pád do Schweinefleischströmu</i>	ERROR 19	Zachytil jsem volání R19. Znamená to ERROR 19. Devatenáctý error v žebříčku errorů.			t							C			
2012/10	Milan Štajer	<i>Pád do Schweinefleischströmu</i>	FO 153	Opusťte lokalitu! Vysmahněte rychlostí 153 světelných roků za pikosekundu!			t				Z		C				
2012/10	Milan Štajer	<i>Pád do Schweinefleischströmu</i>	virtuální bytost	Já nejsem ani člověk, ani počítač. Jsem virtuální bytost. Nic. Nemrtvý. Nemám co ztratit.			t							SP			
2012/10	Milan Štajer	<i>Pád do Schweinefleischströmu</i>	F23	„F23.“ Přeloženo do lidského jazyka to znamená něco jako „Vidím, že máte nějaké komplikace. Chcete pomoci?“			t				Z						
2012/10	Milan Štajer	<i>Pád do Schweinefleischströmu</i>	F45	„F45.“ Tím vyjadřuje virtuální bytost lehký údiv.			t				Z						
2012/10	Milan Štajer	<i>Pád do Schweinefleischströmu</i>	Pluto City	Už nevím, co bych ti napsala. Ahoj. Karolínka. Pluto City, 22. 12. 2273.	t												C
2012/10	Pavel Houser	<i>O přípravě knih</i>	nakládání knih	Živnost nakladatelská spočívá v nakládání knih.			pov	NS									
2012/11	Pavel Urban	<i>Zrádce</i>	Pětistý druhý	Pětistý druhý otevřel oči.	a												SP
2012/11	Pavel Urban	<i>Zrádce</i>	medikřeslo	Ležel v medikřesle neznámé konstrukce.		NL	lék				SL						
2012/11	Pavel Urban	<i>Zrádce</i>	Svobodná Lunární Komuna	Pětistý druhý a devadesát devět jeho soudruhů ze Svobodné Lunární Komuny vyrazilo v dálkových bojových modulech za hranice Sluneční soustavy...	ch												SP
2012/11	Pavel Urban	<i>Zrádce</i>	Texasané	...aby se utkalo s invazní flotilou Texasanů.	a												
2012/11	Pavel Urban	<i>Zrádce</i>	Udatný	„Já jsem jedinec Udatný a jedinci kolem mě jsou mí vazalové.“	a												
2012/11	Pavel Urban	<i>Zrádce</i>	Hybridní	„Patříme k Hybridním.“	a												
2012/11	Pavel Urban	<i>Zrádce</i>	multirasa	„Hybridní jsou multirasou.“			bio				SL						
2012/11	Pavel Urban	<i>Zrádce</i>	Přetvářeči těl	„Základem našeho společenství byla malá skupinka radikálních Přetvářečů těl, ...“	a												SP
2012/11	Pavel Urban	<i>Zrádce</i>	detonátor	Mohl se volně pohybovat po lodi Hybridních, jeho poslušnost zajišťoval detonátor, implantovaný vzadu do lebky.			t	NS	O								C
2012/11	Jaroslav Zelenka	<i>Detektor</i>	Mravenečník	Upozornil na něj hned první bezpečnostní okruh zvaný Mravenečník na základě analýzy pohybu v odbavovací hale.	ch			NS									

2012/11	Jaroslav Zelenka	<i>Detektor</i>	Detektor	Teď ho testoval druhý okruh a zároveň hlavní bezpečnostní prvek celého letiště – Detektor.	ch												
2012/11	Jaroslav Zelenka	<i>Detektor</i>	Výstřih	Znamenalo to povolání do akce třetí bezpečnostní okruh zvaný Výstřih.	ch												
2012/11	Jaroslav Zelenka	<i>Detektor</i>	StratoJet	Zbývalo deset minut do okamžiku, kdy nastoupí na palubu svého StratoJetu.	ch							SL					
2012/11	Jaroslav Zelenka	<i>Detektor</i>	Networek	Hlavní systémový bezpečnostní analytik zvaný Networek.	a												
2012/11	Jaroslav Zelenka	<i>Detektor</i>	KKdiagram	Networek rychlým pohybem očí odsunul nepřehledný výčet dat na displeji brýlí a nechal si vyvolat jenom KKdiagram složený z osmdesáti šesti neuropsychologických parametrů podezřelého, jak je naměřil Detektor.	ch												
2012/11	Jaroslav Zelenka	<i>Detektor</i>	diRektor	Zasloužil se o to jejich generální ředitel zvaný diRektor...	a												
2012/11	Jaroslav Zelenka	<i>Detektor</i>	molekulární gastronomie	K obědu podávala speciality molekulární gastronomie: krabí pěnu, bramborové jehličky a rajčatovou kostku.			fyz										SP
2012/12	Jana Rečková	<i>Hřbitovní dialekty</i>	Okart	„Okart bude zase zuřit, že máme v partě Tonda a Váňu,“ zívá Skrí.	a												
2012/12	Jana Rečková	<i>Hřbitovní dialekty</i>	Skrí	„Okart bude zase zuřit, že máme v partě Tonda a Váňu,“ zívá Skrí.	a												
2012/12	Jana Rečková	<i>Hřbitovní dialekty</i>	Arachio	<i>Arachio, prohodil počítač.</i>	a												
2012/12	Jana Rečková	<i>Hřbitovní dialekty</i>	Omnias	Muž – android – mu podal jednu z mnoha rukou a znovu klesl do bytelného křesla. „Jsem Omnias.“	a												
2012/12	Jana Rečková	<i>Hřbitovní dialekty</i>	neozeti	S čerstvými neozety bylo vždycky víc práce, měli odolnější tkáň, dokonce víc než zaživa, protože jejich mozky zkoušely všelijaké experimenty s přestavbou vaziva a svalových vláken.		NL	bio						SL				C
2012/12	Jana Rečková	<i>Hřbitovní dialekty</i>	neozombie	Vyřazené mozky neozombií, androidů, jejichž lidská těla byla zabita, mozky, vypnuté speciálně sestaveným destruktivním programem, se hromadily.			bio						SL				C
2012/12	Jana Rečková	<i>Hřbitovní dialekty</i>	Svatá síť	Radka se odhlásila ze Svaté sítě a pustila se do oficiálnějších a méně chráněných částí...	ch												SP
2012/12	Jana Rečková	<i>Hřbitovní dialekty</i>	Ono	„Možná Ono už teď přišlo na to, jak si udělat nástroje z neozetů, z těch, kdo se dosud hýbou...“	a												
2012/12	Jana Rečková	<i>Hřbitovní dialekty</i>	poloimplantát	Přilepil jí za ucho poloimplantát, zdánlivě hudební, čili povolený...		NL	t						SL				C
2012/12	Jana Rečková	<i>Hřbitovní dialekty</i>	Chor	Chor se vrhá do sítě, objímá vejce, je skoro stejně velké jako on...	a												
2012/12	Jan A. Novák	<i>Krasy v labyrintu</i>	Hnutí	...do diskuzí o Hnutí a jeho Učení světla o cestě k lepší společnosti, k budoucnosti bez chudoby, zločinů, násilí a nemravnosti, se s ním už raději nepouštěl.	ch												
2012/12	Jan A. Novák	<i>Krasy v labyrintu</i>	Učení světla	...do diskuzí o Hnutí a jeho Učení světla o cestě k lepší společnosti, k budoucnosti bez chudoby, zločinů, násilí a nemravnosti, se s ním už raději nepouštěl.	ch												SP

2012/12	Jan A. Novák	<i>Krsky v labyrintu</i>	Systém	A teď má Hnutí k dispozici navíc i vědu. A s její pomocí vytvořilo Systém, který nejrafinovanějšími technikami nepozorovaně ovládl celou společnost	ch									
2012/12	Božena Čechalová	<i>Žádná není stejná</i>	Jarvis	Stejně jako všichni před tím se Jarvis zarazil, jak mdle tu zněla jeho vlastní slova.	a									
2012/12	Božena Čechalová	<i>Žádná není stejná</i>	McGillova varta	„Čeká tě noc, kterou my zasvěcení mezi sebou nazýváme McGillova varta, ty bidný opovážlivče.“	ch									SP
2012/12	Martin Moudrý	<i>Pohled z druhé strany</i>	Ida Asimová	I to mi doktorka Ida Asimová musela říct.	a									
2012/12	Martin Moudrý	<i>Pohled z druhé strany</i>	nesmrtelník	Také jejich jazyk byl jiný, než si nesmrtelník pamatoval.			bio			O				
2013/1	Jakub Raida	<i>Motýli</i>	motýlí nárameník	Z okenního parapetu vzlétne modrý motýl a přistane jí na motýlím nárameníku.			věd							SP
2013/1	Jakub Raida	<i>Motýli</i>	Azurový	Je to Azurový. Její první motýl.	a					O				
2013/1	Jakub Raida	<i>Motýli</i>	Karmínová	Karmínová jí přistála na policejním motýlím rukávu a mohla odvést Oksanu do bezpečí.	a									
2013/1	Jakub Raida	<i>Motýli</i>	policejní motýlí rukáv	Karmínová jí přistála na policejním motýlím rukávu a mohla odvést Oksanu do bezpečí.			věd							SP
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	oleratex	V zamyšlení přejela bříšky prstů po složité arabesce zdobící nevěšmavý povrch oleratexové stěny.	NL		věd							
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	port	<i>Vyoperovali mi porty, ale používala jsem je příliš dlouho, tělo i mozek se stačily naučit vystupovat jako uzel sítě.</i>			t	NS						C
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	homoport	<i>Stala jsem se jediným portem – homoportem.</i>	NL		t				SL			C
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	enemeska/navigační modul stanice	V místnosti, kterou navigační modul stanice (samozřejmě mu nikdo neřekne jinak než <i>enemeska</i>)...			t					Z		
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	datafor	Datafor mi napovídá...	NL		t				SL			C
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	senzitivní architektura	Mohlo by z ní být muzeum senzitivní architektury.			věd							SP
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	menukřupky	„Chybí mi menukřupky,“	NL		věd				SL			C
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	vausík	„A ten toaletní kout. U nás mu říkáme <i>vausík</i> . Zkratka z <i>Vítej a ulev si.</i> “					SG			Z		
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	neinteligentní křeslo	Přinesla si křeslo, pohodlné, neinteligentní, a uvelebila se v něm.			věd							SP
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	nanodrony	Ti mladí mají nanodrony, to jsou miniaturní vojenští létající roboti,...	NL		t				SL			C
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	Věkopamátný les	Běžela úzkou pěšinou od Jahodníkového zápolí k Jezeru stromů ve Věkopamátném lese...	t						SL			SP
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	Jezero stromů	Běžela úzkou pěšinou od Jahodníkového zápolí k Jezeru stromů ve Věkopamátném lese...	t									SP
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	heterogen	„Podle dataforu patří mezi heterogeny.“	NL		bio				SL			C
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	biokognitor	„A co biokognitoři? Ti se vypnout nedají.“	NL		bio				SL			C

2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	ópéjéčko/osobní pohonná jednotka	„...Při výstupu do kosmu se do ní vkládá osobní pohonná jednotka. Kosmonauti jí říkají zkráceně...“ „Ópéjéčko,“			t	SG		Z	
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	bzd'och	„Říká se jí bzd'och. Její funkci totiž popisují manuály asi takto. Počkej... Stažením svalů kolem sběrného měchýřku a současným uvolněním svěrače se pohonná hmota vtlačí do výbuchové komory.“				SG	O		
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	Kyan	„Kyan. Proč jsi ho pojmenovala takhle?“ „Byl to zlý program.“	ch						
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	Kosmosnet	„Dokázal se vlámat především do těch aktivních uzlů Kosmosnetu, které se připojovaly jakýmsi archaickým protokolem...“	ch					SL	C
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	novomaso	...trápení mladých s větry v důsledku konzumace novomasa a živé vody.	NL	věd				SL	
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	barva pítka poskytujícího živočišnou bílkovinu ve formě chutné živé vody	Sevřela pěst, až klouby prstů získaly barvu pítka poskytujícího živočišnou bílkovinu ve formě chutné živé vody.		mat					SP
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	technux	Podle toho, co se dozvěděla od Richarda, se propadnou do technologického patra, pro které referenční manuál vyhradil termín <i>technux</i> .	NL	t					C
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	bezdveří	Zalitoval, že s něčím, co se před vámi roztahuje a stahuje, nejde vši silou prásknout. <i>Do prdele s tímhle bezdveřím.</i>	NL				O		
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	Klonstav	Tak zavolej do Klonstavu...	ch					SL	
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	CKNP	Mohla za to bezmezná víra. Víra v CKNP./ <i>Víra v Co kdyby někdo přišel.</i>				SG		Z	
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	NN	„A přitom NN. <i>Nikdo nikde.</i> “				SG		Z	
2013/2	Michal Sirotek	<i>Roj</i>	holomarketing	Jmenoval se Victor a pracoval v oblasti holomarketingu.	NL	t				SL	C
2013/2	Michal Sirotek	<i>Roj</i>	holonet	...zprostředkovatele nejen telefonu, ale i interního připojení k holonetu.	NL	t					
2013/2	Michal Sirotek	<i>Roj</i>	ušní implantát	Když vklouzla do županu, měla konečně čas zapnout svůj ušní implantát...			t				
2013/2	Michal Sirotek	<i>Roj</i>	Beccové	„Nemusíte mít obavy, Beccové nejsou nebezpeční,“	a						
2013/2	Michal Sirotek	<i>Roj</i>	Zóna	„Vlastně se jedná o jeden z nejloajálnějších klanů, které v Zóně operují.“	čp						
2013/2	Michal Sirotek	<i>Roj</i>	kyber-dimenze	Roj se začal nekontrolovatelně šířit prostorem. Bez hranic a omezení, už nebyl svázán kyber-dimenzí.	NL	čp				SL	C
2013/2	Michal Sirotek	<i>Roj</i>	Roj	...Uzel. To on svazoval celý Roj a nedovolil propojení jednotlivých myšlenek, které nepovažoval za prospěšné celé Jednotě.	a		NS				
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	koberec prostoročas	<i>To pokřčení koberece prostoročasu, obrovská koncentrace síly, je fyzika...</i>				SG			SP

2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	mikrolectvo	Vydala nanodronům povel a ony se spojily do bezpečtu útočných super-organismů, které příslušníci mikrolectva nazývají <i>vosa</i> .			arm			SL			
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	super-organismus	Vydala nanodronům povel a ony se spojily do bezpečtu útočných super-organismů, které příslušníci mikrolectva nazývají <i>vosa</i> .			bio			SL			
2013/2	Vladimír Zábrodský	<i>Cestou</i>	levitační skluznice	Levitační skluznice ji unášely stále rychleji a s rychlostí se zlepšovala i nálada.			dop					SP	
2013/3	Lukáš Hrdlička	<i>Poslední z Agoramy</i>	Agorama	Agorama již delší čas trápí vládu Maudranské říše.	t								
2013/3	Lukáš Hrdlička	<i>Poslední z Agoramy</i>	Maudran	Agorama již delší čas trápí vládu Maudranské říše.	t								
2013/3	Lukáš Hrdlička	<i>Poslední z Agoramy</i>	Galoran	„...mohla by tu být skrytá základnu Galoranů.“	t								
2013/3	Vladimír Šlechta	<i>Utíkej, zombíku, utíkej!</i>	dekonstrukce	Když jsme pochopili, že nás nešálí zrak a skutečně se díváme na Berdychovu krvavou dekonstrukci, zapadli jsme za nejbližší barák.						SG			
2013/3	Vladimír Šlechta	<i>Utíkej, zombíku, utíkej!</i>	fialovoboulatí/fialovobouláči	Všude se klátili a kymáceli fialovoboulatí zombíci./Prostě jsme odjížděli pryč, co nejdál od Brtníkova, někam, kde se po ulicích nemáoží fialovoboulatí.						SG	SL		
2013/3	Vladimír Šlechta	<i>Utíkej, zombíku, utíkej!</i>	zezombikovatět	„Jde o to s nimi splynout, víš, chlapče? Zezombikovatět...“						SG	O		
2013/3	Vladimír Šlechta	<i>Utíkej, zombíku, utíkej!</i>	zombifikace	Tihle všichni byli v jediném okamžiku zombifikováni.							O	SL	
2013/3	Vladimír Šlechta	<i>Utíkej, zombíku, utíkej!</i>	mrumm-zervy/mrumm-gérie	„Naber ňáký mrumm-zervy, Cíbo, mrummm. Já jdu do mrumm-gérie.“								SL	C
2013/3	Václava Molcarová	<i>Počertech zdařilá akce</i>	nestabilita	Ať jsou chlapi připraveni sebelíp, ať je místo kritické nestability lokalizováno co nejpřesněji.			fyz	NS					
2013/3	Václava Molcarová	<i>Počertech zdařilá akce</i>	kvaripistole	Strážci v ten okamžik páli z magicky ošetřených kvaripistolí.		NL	zb					SL	
2013/3	Václava Molcarová	<i>Počertech zdařilá akce</i>	bio-tritium	Optické zaměřovače, osvětlené bio-tritiem, cíleně vyhledávají zdroj energie.			fyz					SL	C
2013/3	Václava Molcarová	<i>Počertech zdařilá akce</i>	reportýr	Jsem reportýr. Reportýr od slova report a portýr jako otvírač bran.		NL	pov					Z	C
2013/3	Václava Molcarová	<i>Počertech zdařilá akce</i>	hogr/horézni granát	„Dvojitého hogra! Zprava!“						SG			
2013/3	Václava Molcarová	<i>Počertech zdařilá akce</i>	alastor	Mám pevně danou pozici za alastorovým štítem.		NL	mat						
2013/3	Václava Molcarová	<i>Počertech zdařilá akce</i>	narko-zbraň	...rozmazala si krev po obličejí a odněkud z hlubin uniformy vytáhla záložní narko-zbraň.			zb					SL	
2013/4	Hanuš Seiner	<i>Ikonoklasmus</i>	Xaver	Sandra postavila kávu na stůl a sedla si do volného navigátorského křesla vedle Xavera.	a								
2013/4	Hanuš Seiner	<i>Ikonoklasmus</i>	ikobiologie	Jejich objev ve dvacátém prvním století katapultoval teorii grafů, do té doby spíše okrajovou partii diskrétní matematiky, na výsluní celosvětového odborného zájmu. Na jejím základě vznikly zcela nové obory: teorie ornamentů, konstrukční topologie a nakonec ikobiologie.		NL	věd					SL	C

2013/4	Hanuš Seiner	<i>Ikonoklasmus</i>	pramenec	Deset milionů kilometrů od Sostenuta se paket vrhl do žhavého nelineárního objetí sluneční erupce. Někde proklouzl mezi pramenci, ale tam, kde se jim nedokázal vyhnout, byla v jediném zlomku sekundy jeho energie stržena podél siločas erupce.	NL	fyz		O			C
2013/4	Hanuš Seiner	<i>Ikonoklasmus</i>	insorbovat	...poškození žádného vrcholu ale nebylo tak vážné, aby ikona musela zpomalit, a spojnice byly příliš tenké, aby mohly insorbovat dostatečnou dávku záření.	NL			O			C
2013/4	Dana Rusková	<i>Optický klam</i>	extranet	Svého času toho byl plný extranet.	NL	t		SL			C
2013/4	Dana Rusková	<i>Optický klam</i>	čipovač	Ale zvládl to a teď stojí přede mnou, mává čipovačem a soustředěně mi ho přikládá k zápěstí.		věd	NS	O			
2013/4	Dana Rusková	<i>Optický klam</i>	inteligentní plast	„Konečně jsem ovládl inteligentní plast. Tak svému objevu říkám,“		mat					SP
2013/4	Jiří Kábrt	<i>Malá kronika</i>	Aulué	Aulué se pořád ještě cítila uražená...	a						
2013/4	Jiří Kábrt	<i>Malá kronika</i>	Óeio	„...přechodovka se málem úplně utrhla! vysvětlil bratr Óeio.	a						
2013/4	Jiří Kábrt	<i>Malá kronika</i>	Uvél	„...možná je to lekce,“ zamýšlel se další bratr, Uvél.	a						
2013/4	Jiří Kábrt	<i>Malá kronika</i>	Ýkúo	„Ýkúo to asi nepřijme...“	a						
2013/4	Jiří Kábrt	<i>Malá kronika</i>	Lua	„V záznamu musí být padesát kopií,“ nadsazoval Lua.	a						
2013/4	Jiří Kábrt	<i>Malá kronika</i>	nenálada	Oba muži středního věku v nenáladě, jeden z nich spíš naštvaný na svého soupeřníka než na okolí.				SG			
2013/4	Jana Rečková	<i>Romance podle post-lidí</i>	post-člověk	[pozn.: vyskytuje se pouze v názvu povídky]		bio		SL			C
2013/4	Jana Rečková	<i>Romance podle post-lidí</i>	omnimedik	„Můj omnimedik říká, že klonování nic neřeší,“ pravila vážně.		pov		SL			C
2013/4	Jana Rečková	<i>Romance podle post-lidí</i>	holomentor	„Co štítý těch holčičích sídel?“ zajímal se jeho holomentor.	NL	pov		SL			C
2013/5	Jana Rečková	<i>Ostrov vetřelců</i>	elektronický papír	...po setmění si ve stanu pustili na přehrávači z elektronického papíru zakázaný film...		mat					SP
2013/6	Michal Sirotek	<i>Skrze dráty</i>	Věčko/Virex	Když byl sjetý Věčkem, dokázal tomu uniknout./Po letech, co si pral do těla Virex, odhadoval, že už nemá na jeho implantát takový účinek jako dřív.	ch			SG			C
2013/6	Michal Sirotek	<i>Skrze dráty</i>	G-pětka	Spider mu navrhl, ať vyzkouší G-pětku, drží dyl, jenže Nathan moc dobře věděl, že tyhle pokročilé programy pronikající do nejhlubší studny podvědomí jsou snadnou cestou do cvokárny.				SG	SL	Z	
2013/6	Michal Sirotek	<i>Skrze dráty</i>	ProgressCorp	Nathanovi bylo dvacet šest, ale každý další rok od naverbování do společnosti ProgressCorp si připadal stále víc mimo.	ch			SL			C
2013/6	Michal Sirotek	<i>Skrze dráty</i>	Net	<i>Cavemen, jak se hanlivě přezdívalo těm, co měli jen základní motherboard s napojením na Net a SAB jednotku.</i>	ch	t					C

2013/6	Michal Sirotek	Skrze dráty	SAB jednotka	Cavemen, jak se hanlivě přezdívalo těm, co měli jen základní motherboard s napojením na Net a SAB jednotku.	NL	t								
2013/6	Michal Sirotek	Skrze dráty	syntetický lce	Syntetický lce zpomaloval jejich životní funkce.	ch	mat							SP	C
2013/6	Michal Sirotek	Skrze dráty	biočip	Pod hlavičkou výkonnější práce a loajality byl každý pracovník od nábory obdařen biočipem. Jakousi pojistkou, která po určenou dobu zabraňovala odchodu ke konkurenci.		t			SL					C
2013/6	Michal Sirotek	Skrze dráty	infolink	V infolinku, který měl zasazený v uchu jako špunt, zachrčel cizí signál.	NL	t			SL					C
2013/6	Michal Sirotek	Skrze dráty	Jedno	„JSI JINÝ NEŽ OSTATNÍ. NEPROPOJENÝ, NEVYVINUTÝ. TO JEDNO ZNEPOKOJUJE. POUŽIJ NEJBLIŽŠÍ SAB JEDNOTKU, ABY MOHLO PROVÉST HLUBŠÍ ROZBOR.“	a			O						
2013/6	Michal Sirotek	Skrze dráty	nano-termit NH-201	Vojenský nano-termit NH-201 patřil do rozsáhlého sortimentu armádního vybavení, které Orion vezl.	NL	zb								
2013/6	Miroslav Hokeš	Dobrou noc, Rosalinde	cizozemské	Jedy, ze kterých vyrobíme jedovaté vozy na cizozemské žrádlo, vsadím se, že taky nacpané jedem.	NL				SL					
2013/7	Božena Čechalová	Loď duchů	cinemagrafika	S posmutnělým výrazem sledoval staré cinemagrafiky, jak zrychleně defilovaly po obrazovce během nahrávání do paměti podprogramu avatara.	NL	t			SL					
2013/7	Božena Čechalová	Loď duchů	parasvětelný pohon	„Bez částicové mřížky jsme bez možnosti použít parasvětelný pohon...“		fyz		O						C
2013/7	Božena Čechalová	Loď duchů	antropovox	Máme antropovox, každému z nás zůstane jeho vlastní hlas. A emoce? Máme nějakých osmdesát let na to, abychom vyvinuli jejich emulátor.	NL	věd			SL					C
2013/8	Jakub Raida	Dvojky	jedináček	„Typický jedináček. Nevratné poškození. Oproti některým na tom byl ještě relativně dobře, dokázal se sám najít, lehce komunikoval...“					NS					
2013/8	Jakub Raida	Dvojky	dvojka	„...Slyšela jsem o případech, kdy je dvojka v dlouhodobém kómatu nebo katalepsii, pak se probere a jednička se přes noc vrátí zdraví...“					NS					
2013/8	Jakub Raida	Dvojky	supervědomí	„Ty jsi má trojka,“ řekl jsem. „Ty jsi ta má tři procenta, která mi byla ukradena a spolutvořila supervědomí.“		bio								
2013/8	Ivan Mls	Pojedete na Mars?	videofon	Sotva uhradil přes platební terminál městského úřadu pokutu za hrubou veřejnou verbální urážku příslušníků mimozemského etnika, blkl mu na zápěstí videofon./...(videofon patřil do kategorie levných přístrojů pro seniory).	NL	t			SL					C
2013/8	Ivan Mls	Pojedete na Mars?	jezdník	...pan Horáček nikdy nepochopil, proč byl pro pojmenování tras pro elektrické dvoukolky vybrán zrovna tento název. Původní chodník by také docela stačil.	NL	dop		O						
2013/8	Ivan Mls	Pojedete na Mars?	segvejník	I když, na druhou stranu, jezdník zní pořád příjemněji a domáctěji než jazyková zpotvořenina segvejník, jak se před sto lety začalo provizorně říkat prvním vznikajícím trasám podle původního názvu dvoukolek.	NL	dop		O						C

2013/8	Ivan Mls	Pojedete na Mars?	BEMzici	Slova jako slizouni, ponravy, Bemzíci čili Bug-eyed monsters, blaťoši, smradlavci, páchníci, chlemstouni, tlamoši, břichatci, hlavokožci a dalších asi šedesát zvukomalebných, leč zakázaných názvů pro mimozemská etnika tentokrát raději spolkl.			bio		O	SL			C
2013/8	Ivan Mls	Pojedete na Mars?	blaťoši	Slova jako slizouni, ponravy, Bemzíci čili Bug-eyed monsters, blaťoši, smradlavci, páchníci, chlemstouni, tlamoši, břichatci, hlavokožci a dalších asi šedesát zvukomalebných, leč zakázaných názvů pro mimozemská etnika tentokrát raději spolkl.		NL			O				
2013/8	Ivan Mls	Pojedete na Mars?	páchníci	Slova jako slizouni, ponravy, Bemzíci čili Bug-eyed monsters, blaťoši, smradlavci, páchníci, chlemstouni, tlamoši, břichatci, hlavokožci a dalších asi šedesát zvukomalebných, leč zakázaných názvů pro mimozemská etnika tentokrát raději spolkl.		NL			O				
2013/8	Ivan Mls	Pojedete na Mars?	chlemstouni	Slova jako slizouni, ponravy, Bemzíci čili Bug-eyed monsters, blaťoši, smradlavci, páchníci, chlemstouni, tlamoši, břichatci, hlavokožci a dalších asi šedesát zvukomalebných, leč zakázaných názvů pro mimozemská etnika tentokrát raději spolkl.		NL			O				
2013/8	Ivan Mls	Pojedete na Mars?	tlamoši	Slova jako slizouni, ponravy, Bemzíci čili Bug-eyed monsters, blaťoši, smradlavci, páchníci, chlemstouni, tlamoši, břichatci, hlavokožci a dalších asi šedesát zvukomalebných, leč zakázaných názvů pro mimozemská etnika tentokrát raději spolkl.		NL			O				
2013/8	Ivan Mls	Pojedete na Mars?	hlavokožci	Slova jako slizouni, ponravy, Bemzíci čili Bug-eyed monsters, blaťoši, smradlavci, páchníci, chlemstouni, tlamoši, břichatci, hlavokožci a dalších asi šedesát zvukomalebných, leč zakázaných názvů pro mimozemská etnika tentokrát raději spolkl.					SG	SL			
2013/8	Ivan Mls	Pojedete na Mars?	seniorprogram	A jenom díky tomu, že jsme odmítli městský bezpečnostní seniorprogram a nemáme doma ani jednu kameru, nám za tyhle tvoje řečičky doma nehrozí další pokuta.			adm			SL			
2013/8	Ivan Mls	Pojedete na Mars?	videofonát	Radši mi řekni, co to mělo znamenat, ten tvůj videofonát.		NL	t			SL			C
2013/8	Ivan Mls	Pojedete na Mars?	tvarově modifikované silové pole	Drželi se klasiky, byť posezení na tvarově modifikovaném silovém poli si prý dle reklamních prospektů nijak nezadalo s divany a křesílky...			fyz						SP
2013/8	Ivan Mls	Pojedete na Mars?	tchajkonaut	Původně tenkrát oznámili výpravu svých tchajkonautů na Měsíc.			pov						
2013/8	Ivan Mls	Pojedete na Mars?	prezident Šu-kej	Jenže pak se trojice tchajkonautů vrátila, čínský prezident slavnostně prohlásil, že Mars je dobyt, a tím vše skončilo.	a				O				
2013/8	Ivan Mls	Pojedete na Mars?	Pošumavská republika	Jsem řádný občan Pošumavské republiky a jako takový mám nezadatelné právo čerpat veškeré výhody, které mi členství našeho státu v Unii zaručuje.	t								SP

2013/8	Ivan Mls	<i>Pojedete na Mars?</i>	e-Soud	...to přece není jen tak obyčejný soud, u kterého páprda v taláru rozhoduje rozvod a neví, komu přidělit děti, když je žádný z rodičů nechce. Tohle je e-Soud. Chytrá mašinka. Automat.	ch					SL		C
2013/8	Ivan Mls	<i>Pojedete na Mars?</i>	elektrotaxík	...prohlásila rezolutně v elektrotaxíku.		dop		SG	SL			
2013/8	Ivan Mls	<i>Pojedete na Mars?</i>	diskoplán	...v zadávací dokumentaci nebyla ani zmínka o potřebě dýchacelné atmosféry natož o teplotě přepravního prostoru diskoplánu.	NL	dop			SL			
2013/8	Hanuš Seiner	<i>Augustin</i>	anormál	Identita anormála byla tentokrát od počátku známa...	NL	nad			O			C
2013/8	Hanuš Seiner	<i>Augustin</i>	anormalita	Augustin nevěřil, že anormalita si skutečně nevybírá.	NL	nad			O			C
2013/9	Vladimír Němec	<i>Troufneš si na pětku?</i>	virt sajta	Naposled zkontroloval připojení do své virtsajty, poté se pohodlně opřel a nasadil si čelenku.		t		SG				
2013/9	Vladimír Němec	<i>Troufneš si na pětku?</i>	Nebe	Rik přikývl a přenesl všechny do Nebe. Tak říkal místu, kde byl pomyslný střed jeho virtsajty.	t	lit	NS					
2013/9	Vladimír Němec	<i>Troufneš si na pětku?</i>	Tvůrce	Místo, odkud Tvůrce v době, kdy se sám pohyboval ve svém světě, kontroloval a ovlivňoval prostřednictvím svého druhého avatara průběh hry.	a	lit	NS					
2013/9	Vladimír Němec	<i>Troufneš si na pětku?</i>	Olymp	„A jak to víš ty?“ „Z Olympu.“ „Aha, klub Tvůrců.“	ch	lit	NS					
2013/9	Lucie Medková	<i>Cesta exodu</i>	Xavier	Xavier se pohodlně uvelebí v malém, anatomicky tvarovaném křesílku a přivře oči.	a							
2013/9	Julie Nováková	<i>Dva kroky do ráje</i>	hvězdolet	Zajímalo by mě, co je to za hvězdolet, přemítala Landrin. Podle množství záření a částic, které za sebou nechává, by to mohl být stejný model jako my.	NL	dop			SL			
2013/9	Julie Nováková	<i>Dva kroky do ráje</i>	Madame Fortune	Madame Fortune ohleduplným impulzem probudila Landrin zdánlivě uprostřed ničeho.	ch							
2013/9	Julie Nováková	<i>Dva kroky do ráje</i>	Štěstěna	„Štěstěno,“ řekla Landrin nahlas, „druhou dávku.“	ch							
2013/9	Julie Nováková	<i>Dva kroky do ráje</i>	Ráj	Ucítila obrovskou bolest a bezmoc, vzápětí vystřídanou pocitem euforie; propad do zoufalství, smutek, lítost... a pak dokonalý klid. Ráj byl koktejlem všeho.	ch			NS				
2013/9	Pavel Houser	<i>Lýtečník</i>	Lýtečník	Lýtečník není ani tak sběratel jako především vynálezce, konstruktér, technicky zdatný inženýr, ba i technologický vizionář./ Odběr orgánu v jeho případě totiž nevyžaduje žádnou chirurgickou zdatnost, postačí odseknout (nebo jinak oddělit) nohy v koleni.	a	NL	pov		O			
2013/10	Jiří Kelbl	<i>Kriminál</i>	konekt	Další rána přišla, když primátor spustil akci za čistou Prahu – pro Rejmunda to stejně jako pro stovky dalších podezřelých a rozvracečských živlů znamenalo drastické omezení konektu, ...	NL	t			O			C
2013/10	Jiří Kelbl	<i>Kriminál</i>	„bodíky“	Občas se na něj štěstí usmálo v podobě krátké nádeničiny, za kterou dostal pár bodíků a teplý oběd...				SG	O			
2013/10	Jiří Kelbl	<i>Kriminál</i>	vidfon	Strčil Rejovi do ruky kartičku se svým jménem a vidfon adresou.	NL	t			SL			

2013/10	Jiří Kelbl	<i>Kriminál</i>	konektbody	Konektbody, získané za otrockou nádeničinu, stačily na vstup jen do těch nejlevnějších putyk.		NL	věd			SL		
2013/10	Lukáš Hrdlička	<i>Konečné propojení</i>	Diamondsoft	Žádná umělá inteligence, kterou Diamondsoft stvořil, se ani zdaleka nepřibližovala člověku.	ch					SL		C
2013/10	Lukáš Hrdlička	<i>Konečné propojení</i>	Sít'	Nechtěl, aby se na něj někdo díval, až se připojí na Sít'	ch				O			
2013/10	Lukáš Hrdlička	<i>Konečné propojení</i>	eudolar	„Padesát tisíc eudolarů.“		NL	věd			SL		
2013/11	Josef Pecinovský	<i>Římané v New Yorku</i>	MTPI	Trenton, agent MTPI, jako obvykle musí zabránit nejhoršímu.							Z	C
2013/11	Josef Pecinovský	<i>Římané v New Yorku</i>	meandr	„Ten muž nepochází z naší doby, musí se vrátit co nejdříve do svého meandru, než načichne naší civilizací.“			fyz	NS				
2013/11	Josef Pecinovský	<i>Římané v New Yorku</i>	lineál	„Jak se římský císař, patrně z lineálu, dostal do naší doby?“			fyz	NS				
2013/11	Josef Pecinovský	<i>Římané v New Yorku</i>	chronocykl	Jedno bylo jisté – musel mu k tomu pomoci někdo, kdo měl přístup k chronocyklu, a takových lidí je málo.		NL	dop			SL		C
2013/11	Josef Pecinovský	<i>Římané v New Yorku</i>	maragon	Vše se dá snadno vystopovat, v maragonu zůstávají nějakou dobu generativní rýhy, dá se z nich odvodit čas vstupu a výstupu a také místo.			fyz					
2013/11	Josef Pecinovský	<i>Římané v New Yorku</i>	Morganův čip	„Ten mrtvý má v zápěstí voperovaný Morganův čip... Není jeho, zmocnil se ho a nechal si jej sám voperovat.“	ch		věd					SP
2013/11	Josef Pecinovský	<i>Římané v New Yorku</i>	Lindemannův skok	Zatím mi neubližovali, ale vypadalo to, že budu muset použít Lindemannův skok.	ch		fyz					SP
2013/11	Pavla Hovorková	<i>Antropomorfní déšť</i>	Jedinec	Jsou moc krásné, obepínají tělo každého Jedince.	a							
2013/11	Pavla Hovorková	<i>Antropomorfní déšť</i>	Činnost	...nikdy nebyla vybrána na další Činnost a dělala celý život jen tu jednu	ch							
2013/11	Pavla Hovorková	<i>Antropomorfní déšť</i>	Činnost-1	Musím za ní, budou tam všichni a konečně se něco dozvím o Činnosti-1	ch							
2013/11	Pavla Hovorková	<i>Antropomorfní déšť</i>	Světlo	Stín se přece tvoří něčím, co zakryje Světlo.	ch			NS				
2013/11	Pavla Hovorková	<i>Antropomorfní déšť</i>	Původní strach	Ženy strašně křičí a pocit energie vystřídal Původní strach.	ch			NS				
2013/11	Pavla Hovorková	<i>Antropomorfní déšť</i>	Morf	„Pro názornou ukázkou a výklad prozatím tohoto Morfa umlčíme.“	ch							
2013/11	Pavla Hovorková	<i>Antropomorfní déšť</i>	Antropomorfní déšť'	„Morfové jsou jednotlivé části Antropomorfního deště, který je seslán DeMorfy za účelem likvidace žen a mužů přetvořením do jejich nápodoby.“	ch							
2013/11	Pavla Hovorková	<i>Antropomorfní déšť</i>	DeMorf	„Morfové jsou jednotlivé části Antropomorfního deště, který je seslán DeMorfy za účelem likvidace žen a mužů přetvořením do jejich nápodoby.“	ch							
2013/11	Pavla Hovorková	<i>Antropomorfní déšť</i>	bioproměna	Je to naše první setkání s ní, jsem moc zvědavá, jak bioproměna probíhá a už se jí nemůžu dočkat.			bio			SL		
2013/11	Pavla Hovorková	<i>Antropomorfní déšť</i>	Zbraň	Po dokončení biopřeměny budou vaše vnitřní orgány, především trávicí soustava, uzpůsobeny používání Zbraně.	ch							

2013/11	Václava Molcarová	A4Y	partnerský čip	„Dnešního dne vám byl dálkově aktivován partnerský čip.“			věd			SL	SP	C
2013/11	Václava Molcarová	A4Y	A4Y	„Nezapomeňte se objednat v biotechnologickém středisku A4Y.“	ch						SP	
2013/11	Václava Molcarová	A4Y	Amorova štěnice	S odporem se podíval na levé zápěstí. Tam se skrývala „Amorova štěnice“.					SG			
2013/11	Božena Čechalová	<i>Sankt Augustin</i>	úklidobot	Dlažba se leskla vodou v pravidelných pásech, jak ji přejel úklidobot.	NL	bio				SL		
2013/11	Božena Čechalová	<i>Sankt Augustin</i>	stroják	„Já říkám na co emzáky, když máme strojáky.“					SG	O		
2013/11	Božena Čechalová	<i>Sankt Augustin</i>	bioandriod	Chvilí jí trvalo, než si německý pojem <i>Maschinenmenschen</i> – strojáci – ztotožnila s bioandroidy...		bio				SL		C
2013/11	David Šenk	<i>Souhvězdí Lva</i>	peed	Popadnu pecku peedu a strčím si ji do ucha. ...přes wolframové okénko si prohlížím reklamní tabule na budově terminálu a peedem dělám fotografie toxických fleků...	NL	t						
2013/11	David Šenk	<i>Souhvězdí Lva</i>	HX43	...a voní po HX43 sekretu geneticky upravených orchidejí, jehož mililitr stojí přibližně váš roční příjem	NL	bio					Z	
2013/11	David Šenk	<i>Souhvězdí Lva</i>	kapsle deoxu	Sid stojí za barem a datluje něco na peedu. Když vpadnu dovnitř, jen natáhne ruku, zatočí skleničkou, hodí do ní kapsli deoxu a pošle mi ji po pultu.			věd				SP	C
2013/12	Petra Kubátová	<i>Samuelův krok do neznáma</i>	shakiro	Věděl, že bývá rychlejší než shakirové.	NL	pov						
2013/12	Petra Kubátová	<i>Samuelův krok do neznáma</i>	David	Davide, udělej co jsem ti řekl.	a		lit					
2013/12	Petra Kubátová	<i>Samuelův krok do neznáma</i>	Robinson	Doktor Robinson, muž středních let, stiskl ruku ženě v dlouhém černém kabátě.	a		lit					
2013/12	Vladimír Zábrodský	<i>Pečeť v toku času</i>	Quagion	Ten s opeřeným kloboukem je Quagion.	a							
2013/12	Vladimír Zábrodský	<i>Pečeť v toku času</i>	Fiehorn	...fyzilírovi říkají Fiehorn...	a							
2013/12	Vladimír Zábrodský	<i>Pečeť v toku času</i>	Nat Por	...hnědáka sedlá Nat Por...	a							
2013/12	Vladimír Zábrodský	<i>Pečeť v toku času</i>	Hejtder	...a bělouše Hejtder.	a							
2014/1	Václava Molcarová	<i>Welsanská záležitost</i>	Monarchové	...nasedli do obrovských transportérů a odletěli do bezpečí. K nám na Monarch.	a							
2014/1	Václava Molcarová	<i>Welsanská záležitost</i>	Welsané	A Welsané si mysleli, že jim úmyslně bráníme ve svobodném rozhodnutí...	a							
2014/1	Václava Molcarová	<i>Welsanská záležitost</i>	Fonázové	Ve fonázské čtvrti došlo k násilnému úmrtí při stavbě domu.	a							
2014/1	Václava Molcarová	<i>Welsanská záležitost</i>	Ruizové	Ruiz, samozřejmě, welsanský příslušník nižší kasty.	a							
2014/1	Václava Molcarová	<i>Welsanská záležitost</i>	high-fyzika	Existují dokonce tři vědní obory high-fyziky, které se snaží teorii extrémních hyper-gravitačních polí vysvětlit.			fyz			SL		C
2014/1	Václava Molcarová	<i>Welsanská záležitost</i>	sařalový kámen	„My dva jsme pokládali dlažbu v prvním patře a tady pomocník podával dlaždice... vzácný materiál, sařalový kámen.“	NL	mat					SP	

2014/1	Václava Molcarová	Welsanská záležitost	transportní buňka	Miluju klouzavý pohyb transportní buňky a její houpání na vlnách vzdušných vírů.			dop			O								SP
2014/1	Václava Molcarová	Welsanská záležitost	tarex, defron, cibat	Ve volném čase jsem si vyjmenovávala seznam výbušnin, obohacených o různé typy paralyzujícího plynu. Tarex, defron, cibat. Napočítala jsem jich čtrnáct.		NL	zb											C
2014/1	Václava Molcarová	Welsanská záležitost	hardoglobin	Mělas štěstí, že útočník použil biochemické navádění rozbušky na bázi specifického krevního barviva hardoglobinu.		NL	lék				SL							C
2014/1	Tom Hadrava	Sen o motýlici	motýlice	Křídlo motýlice tu leží na okraji útesu v poli modrých pleskavců, půlkilometrová věc se strukturou jemné sítě napnuté na ostrých břitech a pružných trámcích,...			bio	NS		O								
2014/1	Tom Hadrava	Sen o motýlici	pleskavec	Křídlo motýlice tu leží na okraji útesu v poli modrých pleskavců...		NL	bio			O								
2014/1	Tom Hadrava	Sen o motýlici	výchyty	...výchyty vlající a rozptýlené do všech stran...		NL				O								
2014/1	Tom Hadrava	Sen o motýlici	řastliny	Z hory je výhled na prales dole, desítky druhů řastlin, široké větevníky, liány, barevné lostuchy i vznášející se orchidníky se tu potkávají...		NL	bio			O								
2014/1	Tom Hadrava	Sen o motýlici	větveníky	Z hory je výhled na prales dole, desítky druhů řastlin, široké větveníky, liány, barevné lostuchy i vznášející se orchidníky se tu potkávají...		NL	bio			O								
2014/1	Tom Hadrava	Sen o motýlici	lostuchy	Z hory je výhled na prales dole, desítky druhů řastlin, široké větveníky, liány, barevné lostuchy i vznášející se orchidníky se tu potkávají...		NL	bio											
2014/1	Tom Hadrava	Sen o motýlici	orchidníky	Z hory je výhled na prales dole, desítky druhů řastlin, široké větveníky, liány, barevné lostuchy i vznášející se orchidníky se tu potkávají...		NL	bio			O								
2014/1	Tom Hadrava	Sen o motýlici	foukle	Nedaleko, zhruba na úrovni okraje skály, se vznáší skupina fouklí, pluje vzduchem jako trs černořalových balonků různých velikostí, klesají a zase stoupají, nasávají aeroplankton krátkými trubičkami po stranách těl.		NL	bio											
2014/1	Tom Hadrava	Sen o motýlici	sporotrysk	Pod hejnem, pár set metrů pod útesem, se z lesa zvedá asi tucet sporotrysků od živoformy, kterou není vidět.		NL	bio				SL							
2014/1	Tom Hadrava	Sen o motýlici	živoforma	Pod hejnem, pár set metrů pod útesem, se z lesa zvedá asi tucet sporotrysků od živoformy, kterou není vidět.		NL	bio				SL							
2014/1	Tom Hadrava	Sen o motýlici	středem	Středem zvolna přechází ve skoronoc, purpurová obloha tmavne, hustá mračna se otáčejí v desítkách vírů, ...		NL	čp				SL							
2014/1	Tom Hadrava	Sen o motýlici	skoronoc	Středem zvolna přechází ve skoronoc, purpurová obloha tmavne, hustá mračna se otáčejí v desítkách vírů, ...		NL	čp											
2014/1	Tom Hadrava	Sen o motýlici	flexišel	Ona, ve žlutém módním přiléhavém flexišelu a s jednoduchou dastmaskou, a on, s červenou kombinézou ve výsadečném stylu, se stehenními smart-pouzdry a zbytečně drahou celomaskou pro extrémní podmínky, jsou proti křídlu dvě barevné tečky, miniaturní a bezvýznamní.		NL	mat											

2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlci</i>	dastmaska	Ona, ve žlutém módním přiléhavém flexišelu a s jednoduchou dastmaskou, a on, s červenou kombinézou ve výsadečkovém stylu, se stehenními smart-pouzdry a zbytečně drahou celomaskou pro extrémní podmínky, jsou proti křídlu dvě barevné tečky, miniaturní a bezvýznamní.	NL	věd						
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlci</i>	smart-pouzdro	Ona, ve žlutém módním přiléhavém flexišelu a s jednoduchou dastmaskou, a on, s červenou kombinézou ve výsadečkovém stylu, se stehenními smart-pouzdry a zbytečně drahou celomaskou pro extrémní podmínky, jsou proti křídlu dvě barevné tečky, miniaturní a bezvýznamní.		věd			SL			C
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlci</i>	celomaska	Ona, ve žlutém módním přiléhavém flexišelu a s jednoduchou dastmaskou, a on, s červenou kombinézou ve výsadečkovém stylu, se stehenními smart-pouzdry a zbytečně drahou celomaskou pro extrémní podmínky, jsou proti křídlu dvě barevné tečky, miniaturní a bezvýznamní.		věd			SL			
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlci</i>	genupravený	Muž, sportovně genupravený s vyholenou lebku plnou proměnlivých nanotetování a s lesknoucíma se kybernetickými chromoči bez zorniček, se dotkne jednoho z ostrých trnů na křídle, rukavicí přejede po matném, hladkém povrchu trámců.	NL				SL			
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlci</i>	nenotetování	Muž, sportovně genupravený s vyholenou lebku plnou proměnlivých nanotetování a s lesknoucíma se kybernetickými chromoči bez zorniček, se dotkne jednoho z ostrých trnů na křídle, rukavicí přejede po matném, hladkém povrchu trámců.	NL	t			SL			C
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlci</i>	chromoči	Muž, sportovně genupravený s vyholenou lebku plnou proměnlivých nanotetování a s lesknoucíma se kybernetickými chromoči bez zorniček, se dotkne jednoho z ostrých trnů na křídle, rukavicí přejede po matném, hladkém povrchu trámců.	NL	bio			SL			
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlci</i>	skrekr	„Pěkný. Chtěl jsem hlavně vidět, jak skrekr trhá na kousky nějakou papuchu nebo něco, ale tohle je taky dost dobrý...“	NL	bio						
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlci</i>	předloketní ovladač	Muž vyvolá nabídku paměti uložené do předloketních ovladačů a přímo do chromočí si promítne údaje z Cyclopedie:		t						SP
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlci</i>	Cyclopedie	Muž vyvolá nabídku paměti uložené do předloketních ovladačů a přímo do chromočí si promítne údaje z Cyclopedie:	ch				SL			C
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlci</i>	datasít'	Ona se také připojí k datasíti – zorné pole jí nakrátko zaplní propletenec čar, který se ustálí na vyměřovací mřížku a menu ovladačů, software a netwaru.	NL	t			SL			

2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlici</i>	netware	Ona se také připojí k datasíti – zorné pole jí nakrátko zaplní propletenec čar, který se ustálí na vyměřovací mřížku a menu ovladačů, software a netwaru.		t							
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlici</i>	Enai	Pod heslem „motýlice, planeta Enai“ pak najde stejnou část, ze které rychločte i on.	t								
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlici</i>	rychločist	Pod heslem „motýlice, planeta Enai“ pak najde stejnou část, ze které rychločte i on.	NL						SL		
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlici</i>	technodělník	Prospektoři, mezihvězdný navigátoři, piloti, vojáci vědci..., teď jsme tu my, technodělník a jeho holka, jako první turisté.	NL	pov							
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlici</i>	prosvit	Podívá se na ni skrz jeden prosvit, oválné okénko se ztlustělými okraji v jinak kompaktní síťovině křídla, a vesele, s dětskou rozjíveností, jí zamává.	NL						SL		
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlici</i>	emofarmaka	Nález torza motýlice ji ovlivnil snad víc, než by chtěla, cítí přicházející náladovou nerovnováhu, na kterou s sebou na výletě nemá emofarmaka.	NL	lék					SL		C
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlici</i>	magnetorby	Ukazuje jí magnetorby, oči jí přibližují jeden z asi pěti vzdálených bodů.	NL	věd					SL		
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlici</i>	magnetobot	Ukážu ti svého magnetobota a jak spolu tyhle krásky spojujem dohromady.	NL	věd					SL		
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlici</i>	planetolod'	To se pak magnetorb roztočí kolem osy a globální datasít', navigace planetolodi, technoserv, všechno bude šlapat.	NL	dop					SL		
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlici</i>	technoserv	To se pak magnetorb roztočí kolem osy a globální datasít', navigace planetolodi, technoserv, všechno bude šlapat.	NL	t					SL		C
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlici</i>	snímací komár	Muž nechá otázku bez odpovědi, předloketními ovladači se připojuje ke vznášedlu, pomalu zavírá svůj kokpit a vypouští dva snímací komáry.		t							SP
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlici</i>	virtuafootka	Chci si to pamatovat, bez datasítě, virtuafoetek, zážitkových programů...	NL	t		SG			SL		C
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlici</i>	polyklepeta	Dnes v noci se jemu bude zdát o velkém skrekrovi, který svými polyklepety masakruje celé stádo odulých papuch, jedno boubelaté tělo za druhým, vytrhává z nich útroby, sbírá je bezpočtem spodnožek a chrlí všude kolem sebe zelené odpadní plyny.	NL	bio					SL		C
2014/1	Tom Hadrava	<i>Sen o motýlici</i>	spodnožky	Dnes v noci se jemu bude zdát o velkém skrekrovi, který svými polyklepety masakruje celé stádo odulých papuch, jedno boubelaté tělo za druhým, vytrhává z nich útroby, sbírá je bezpočtem spodnožek a chrlí všude kolem sebe zelené odpadní plyny.	NL	bio					SL		
2014/2	Lukáš Hrdlička	<i>Studna života</i>	Jehlaňané	My hledáme planetu, kde budou další živí členové rasy, kterou nazvali naši kolegové na Jarvisu 5 Jehlaňané.	a						O		
2014/2	Lukáš Hrdlička	<i>Studna života</i>	tagáj	Muže, se kterým se procházela alejí stromů, které byly obsypány tagáji.	NL	bio							
2014/2	Lukáš Hrdlička	<i>Studna života</i>	Maudrané	Defort si poznatky Maudranů během skoku nastudoval...	a								

2014/2	Lukáš Hrdlička	<i>Studna života</i>	Ptuagové	Technologii detekčního pole získala Pozemská aliance od Ptuagů, rasy obývající hvězdný systém ve středu Galaxie.	a								
2014/2	Lukáš Hrdlička	<i>Studna života</i>	Poktarové	Simonsen se domníval, že se jedná o Poktarské symfonie.	a								
2014/2	Lukáš Hrdlička	<i>Studna života</i>	Alkmeriané	Simonsen zapadl do proutěného křesla a od servírovacího robota si vyžádal alkmeriánský čaj.	a								
2014/2	Viktor Bocan	<i>Bouřka</i>	subkeramický	Dopil kafe, zmuchlal v pěsti subkeramický kelímeček a hodil ho směrem k lapači odpadků.		NL	mat				SL		
2014/2	Viktor Bocan	<i>Bouřka</i>	lapač odpadků	Dopil kafe, zmuchlal v pěsti subkeramický kelímeček a hodil ho směrem k lapači odpadků.			věd						SP
2014/2	Viktor Bocan	<i>Bouřka</i>	holosoutěž	...kteří o Vesuvu nevěděli o nic víc, než průměrní účastníci holosoutěží.		NL	t				SL		
2014/2	Viktor Bocan	<i>Bouřka</i>	poručík Telk'ai	„Nebudu vám lhát,“ řekl vážně poručík Telk'ai, ...	a								
2014/2	Viktor Bocan	<i>Bouřka</i>	kapitán Kep'ly	...následně kapitán Kep'ly uvede aktuální situaci...	a								
2014/2	Viktor Bocan	<i>Bouřka</i>	generál Najavi	...generál Najavi přednese informace z rozvědky, ...	a								
2014/2	Lukáš Hrdlička	<i>Studna života</i>	Jarvis 5	Tohle město bylo jediným příjemným místem na Jarvisu 5, pusté planetě v odlehle části Galaxie.	t								
2014/3	Stanislav Rýdl	<i>Nebe nad Venuší</i>	Eden	Pohled z Edenu se definitivně ustálil na šedivých, neprostupných a jedovatých kyselinových mracích Venuše.	ch		lit						
2014/3	Stanislav Rýdl	<i>Nebe nad Venuší</i>	rychlosprcha	Vypil svůj ranní koktejl, dal si rychlosprchu a oblékl se.			věd		SG		SL		
2014/3	Stanislav Rýdl	<i>Nebe nad Venuší</i>	„spacelist“	Vždy mu v tom pomáhala muzika, pustil si svůj klasický „spacelist“.							SL		C
2014/3	Stanislav Rýdl	<i>Nebe nad Venuší</i>	hopper	Vstoupila do miniaturního hangáru, kde se tísnily tři těžké hoppery.			dop						C
2014/3	Stanislav Rýdl	<i>Nebe nad Venuší</i>	holodoktor	Biočip v jeho hlavě zaznamenal činnost, probudil informační systémy a holodoktora McCormacka.		NL	lék				SL		
2014/3	Stanislav Rýdl	<i>Nebe nad Venuší</i>	medlab	...zarazil se, jak si v hlavě přehrával všechno od doby, kdy se probudil v medlabu.		NL	lék				SL		C
2014/3	Stanislav Rýdl	<i>Nebe nad Venuší</i>	plystole	Pak Plukovníka střelila z plystole.			zb				SL		
2014/3	Stanislav Rýdl	<i>Nebe nad Venuší</i>	vidhovor	Otočil se k ní, a všiml si, jak soustředěně kouká metr před sebe. Typický projev vidhovoru.			t				SL		
2014/3	Stanislav Rýdl	<i>Nebe nad Venuší</i>	nanity	„Ty jsi ho injektoval nanity, abys z něj udělal svoje vlastní biočipy“...		NL	t			O			C
2014/3	Stanislav Rýdl	<i>Nebe nad Venuší</i>	tchajkonaut	Tchajkonaut na obrazovce zrovna komentoval aktuální vývoj boje na Zemi.		NL	pov				SL		C
2014/3	Michal Sirotek	<i>Somnus</i>	monokulární zrcadlovka	Příchozí hovor na monokulární zrcadlovce vytrhl Jaromíra z netrpělivého čekání... Shodil nohy ze stolu a pohybem zorničky přepnul videofon na obrazovku počítače...			t						SP
2014/3	Michal Sirotek	<i>Somnus</i>	holo-monitor	Na holo-monitoru se objevila tvář atraktivní blondýny.		NL	t				SL		C
2014/3	Michal Sirotek	<i>Somnus</i>	anticentralisté	Útok anticentralistů si vyžádal životy devíti civilistů.							SL		C
2014/3	Michal Sirotek	<i>Somnus</i>	holopole	Místo nich /televizních záběrů/ se v holopoli objevil portrét útočnice.		NL	t				SL		

2014/3	Michal Sirotek	Somnus	Kyberista	Ať už měla Arleta s Kyberisty cokoli, její život nejspíš za moc nestál.	ch	NL			O				C
2014/3	Michal Sirotek	Somnus	EMP šipka	Jaromír v překvapení viděl, jak se muži kouří z hlavy. Způsobila to malá EMP šipka, která ho zasáhla jen kousek nad pravým obočím.			zb				Z		
2014/3	Michal Sirotek	Somnus	datapad	...vytáhl svůj datapad... Ve chvíli, kdy vysunul navijecí port a chystal se konektor zapojit do zničeného kybermodulu, ...		NL	t			SL			C
2014/3	Michal Sirotek	Somnus	hovermobil	Nedaleko od jejich pozice levitoval nad barákem černý hovermobil.		NL	dop			SL			C
2014/3	Michal Sirotek	Somnus	holodisk	... a z kapsy vytáhl malý předmět. Byl to holodisk.		NL	t			SL			C
2014/3	Michal Sirotek	Somnus	Somnus	„Říkal jste změna vnímání. Somnus tedy funguje jako matrix?“	ch								C
2014/3	Eliška Pavlásková	<i>Morální aspekty zavařování snů</i>	konzervované sny	<i>Oblast podnikání je produkce a prodej konzervovaných snů.</i>			pov						SP
2014/3	Eliška Pavlásková	<i>Morální aspekty zavařování snů</i>	snovačka	Vzala mu snovačku z ruky.			věd	NS					
2014/3	Eliška Pavlásková	<i>Morální aspekty zavařování snů</i>	snůček	Chvilku to trvalo, než sny prosákly snůčkem, ale pak už do džbánu začala pomalu stékat vazká kapalina.		NL	věd		O				
2014/4	Kristýna Obrdlíková	<i>Ocharivo</i>	Království nebeské	...nechceme s Královstvím nic mít, nechceme se k němu připojit.	t		lit						SP
2014/4	Kristýna Obrdlíková	<i>Ocharivo</i>	Ocharivo	...noční rezident města Ocharivo, kterému se říká Asylum.	t								
2014/4	Jakub Marek	<i>Chronokatexe</i>	Chronokatexe	„Tohle je Chronokatexe,“ ... Takové slovo jsem ještě nikdy v životě nezaslechl...	ch					SL			C
2014/5	Dalibor Vácha	<i>Na cestě domů</i>	přístavní rukáv	Vkročil jsem do přístavního rukávu ve výšce dobrých dvaceti kroků nad zemí.			věd	NS	O				SP
2014/5	Dalibor Vácha	<i>Na cestě domů</i>	hydrocefalus/hydrocefal	spokojený zaměstnanec letiště, retardovaný zvonohlav, h. s křivým úšklebkem a ostnům dikobraza podobnými vlasy na ohromné hlavě			pov	NS	O				C
2014/5	Dalibor Vácha	<i>Na cestě domů</i>	Nakadori	Houpající se přístavní rukáv byl podobně strašlivý zážitek jako start vzducholodi v Nakadori.	t								
2014/5	Dalibor Vácha	<i>Na cestě domů</i>	zvonohlav	Jediným dobře vykrmeným a spokojeným zaměstnancem nakadorského letiště byl retardovaný zvonohlav...					SG	SL			
2014/5	Dalibor Vácha	<i>Na cestě domů</i>	střízlivý jako zimní ráno	...směje se Medek, střízlivý jako zimní ráno.									SP
2014/5	Dalibor Vácha	<i>Na cestě domů</i>	nekropat	„Nemyslete si, máme vlastní nekropaty...“		NL	bio			SL			
2014/5	Dalibor Vácha	<i>Na cestě domů</i>	přeměněnec	Nejsem špatný střelec a chtěl jsem pokrýt všechna místa, kde přeměněnci mívají mozek nebo jiné životně důležité orgány.			bio	SG	O				
2014/5	Dalibor Vácha	<i>Na cestě domů</i>	mrtvolák	Chechtali se zoufalým pokusům mrtvoláka na ně dosáhnout					SG	O			
2014/5	Markéta Gajdošová	<i>Změna je smrt</i>	bičovat jako devítiočasá kočka záda hříšníka	Kapky deště bičovaly jeho vrásčité obličej jako devítiočasá kočka záda hříšníka.		NL							SP
2014/5	Markéta Gajdošová	<i>Změna je smrt</i>	mrtvolák	...řekl a mrtvoláci se rozešli po svých povinnostech					SG	O			

2014/5	Ondřej Burský	Nový robot	myšlenkový alfa přijímač	Vypnul jsem svůj myšlenkový alfa přijímač a namísto reklamní propagace nechal mozek opět ožít vlastními myšlenkami.			t												SP		
2014/5	Ondřej Burský	Nový robot	Venušanský feministický spolek	Tentokrát jsem pracoval pro Venušanský feministický spolek	ch														SP		
2014/5	Ondřej Burský	Nový robot	Robochůva	Robochůva je vyrobena z vysoce elastických syntetických programovatelných vláken a nanorobotů a disponuje umělou inteligencí třídy A+.	ch													SL			
2014/5	Ondřej Burský	Nový robot	Chlastoun	Funkcí Chlastouna je dělat majiteli společnost a požívat s ním alkoholické nápoje.	ch													O			
2014/5	Ondřej Burský	Nový robot	Šoustal	Nová řada robotů je v prodeji. Hledejte pod označením Šoustal.	ch													O			
2014/6	Vladimír Zábrodský	Jarní úklid	Ďasík	Můžu tě na Hlavní hodit Ďasíkem. (Ďas auto z das auto)	ch													SG	O		
2014/6	Vladimír Zábrodský	Jarní úklid	Skylab	Tohle není stopa ve stříbřitém písku, ale druhý (přihlédneme-li ke Skylabu) skutečně solidní schod do nebe.	ch			t												C	
2014/6	Vladimír Zábrodský	Jarní úklid	KVT	„Tedy to byla jednoduše výtečná tlačěnka. Dnes ji táta kupuje od pana Krabičky, proto KVT.“														SG		Z	
2014/6	Vladimír Zábrodský	Jarní úklid	vatovité ticho smrti	...vnitřní biograf... jí pustil na plné pecky vatovité ticho smrti																SP	
2014/6	Vladimír Zábrodský	Jarní úklid	prohlížeč	Přišel v bílém plášti – jak se ukázalo, nebyl to prohlížeč, ale vyhledávač.														pov			
2014/6	Vladimír Zábrodský	Jarní úklid	vyhledávač	Přišel v bílém plášti – jak se ukázalo, nebyl to prohlížeč, ale vyhledávač.														pov			
2014/6	Vladimír Zábrodský	Jarní úklid	jinoplanet'an	„Na ISS je jinoplanet'an.“														bio		SL	
2014/6	Vladimír Zábrodský	Jarní úklid	vaječný stav	„Nějak se z toho vaječného stavu – tím myslím naměkko – nemůžu dostat.“															SG		SP
2014/6	Miroslav Hokeš	Krysožroutův blázen	krysožrout	„Krysožrouti by měli projíždět okolo Sedlice někdy mezi desátou a polednem.“														pov		O	
2014/6	Miroslav Hokeš	Krysožroutův blázen	parohyb	„...prohání parohyb po kraji, stejně jako já.“														dop		SL	
2014/6	Jiří Mazurek	Základna EDEN	Základna EDEN	„Staneš se účastníkem projektu Základna EDEN Xaviere...“	ch													lit			
2014/6	Jiří Mazurek	Základna EDEN	ADAM5	„...jakmile se na povrchu měsíce vytvoří podmínky, v nichž by člověk mohl přežít bez přístrojového vybavení, inicializuje se fáze ADAM5.“	ch													lit			
2014/6	Jiří Mazurek	Základna EDEN	Xavier	Xaviere, budeš to ty, kdo uvidí naše děti vyrůstat...“	a													lit			
2014/6	Jiří Mazurek	Základna EDEN	Daidalos	Daidalos byl mateřská loď kroužící na oběžné dráze kolem Calebu.“	ch													lit			
2014/7	Petr Doležal	Sergej Popov	Eridan	Když bude mít hodně štěstí a nezabije ho pád, utopí se nebo ho roztrhá nějaká eridanská vodní havěť.“	t																
2014/7	Petr Doležal	Sergej Popov	Kukulkán	Až se Kukulkán dostane po oběžné dráze zpoza planety, bude jeho záchrana jen otázkou času.“	ch																

2014/7	Petr Doležal	<i>Sergej Popov</i>	Dor'gr	Dor'gr seděl v koruně stromu a sledoval toho obrovského karguta, který se pomalu snášel k zemi.	a													
2014/7	Petr Doležal	<i>Sergej Popov</i>	kargut	Dor'gr seděl v koruně stromu a sledoval toho obrovského karguta, který se pomalu snášel k zemi.	NL	bio												
2014/7	Petr Doležal	<i>Sergej Popov</i>	ne-kargut	To mohlo znamenat jen jedno. Je to ne-kargut.	NL	bio							SL					
2014/7	Petr Doležal	<i>Sergej Popov</i>	dioga	Vytáhl z vaku svou diogu, kterou našel kdysi dávno na úpatí Hory hromu, a podíval se skrze ni.	NL	věd												
2014/7	Petr Doležal	<i>Sergej Popov</i>	Godr'rgd frg'un	Skvělá věc, tyhle průhledné kamínky, pomyslel si, ale nahlas řekl jen „Godr'rgd frg'un“.														C
2014/7	Petr Doležal	<i>Sergej Popov</i>	gor	Všechna novorozeňata gorů se stavěla na dvě až někdy okolo první zimy.	NL	bio												
2014/7	Petr Doležal	<i>Sergej Popov</i>	Ústa věčnosti	Nikdy ještě neslyšel, že by si některý z nich sedl přímo do Úst věčnosti.	t													SP
2014/7	Petr Doležal	<i>Sergej Popov</i>	Deska paměti	Až je bude kreslit na Desku paměti, bude se hodit každý sebemenší detail.	ch													SP
2014/7	Petr Doležal	<i>Sergej Popov</i>	mangra	Na protilehlém okraji Úst věčnosti ležela mangra. Celý kopec mangry.	NL													
2014/7	Petr Doležal	<i>Sergej Popov</i>	Sagran	Vzápětí se vynořilo Sagranovo obrovské článkovité tělo a vyskočilo vysoko nad povrch.	z	NL	bio											
2014/7	Petr Doležal	<i>Sergej Popov</i>	chrapr' rub	Celá kůže se jim po zmáčknutí určitých bodů prostě svlékla jak na povel. A nová pod tou starou byla bleďá jako kalný svit očí po požití chrapr' rubu.	NL													
2014/7	Petr Doležal	<i>Sergej Popov</i>	human	Žádní ne-karaguti, to jsou přece humani!		bio	NS		O									
2014/7	Petr Doležal	<i>Sergej Popov</i>	psoun	...přece jen to bylo menší riziko než se nahatej bránit těmhle létajícím psounům.				NS	SG									
2014/7	Petr Doležal	<i>Sergej Popov</i>	duranga	Zasáhl je osten durangy, ale už jsem jim dal protijed.		bio												
2014/7	Petr Doležal	<i>Sergej Popov</i>	sabáč	Tahle látka, která na psouny (oni jim říkali sabáči) působila jako silné afrodiziakum...					SG									
2014/7	Petr Doležal	<i>Sergej Popov</i>	aagran	Zpočátku velké červovité aagrany hubili, aby se k mangře dostali...					SG									
2014/8	Stanislav Rýdl	<i>Jižák</i>	Xsi	Já a Xsi se vždycky potkáváme u venkovního baru...	a													
2014/8	Stanislav Rýdl	<i>Jižák</i>	retrodekadentní	Kam si můžu obléct svůj kožený kabát a nikomu to nevadí, i když neodpovídá neoviktoriánské nebo retrodekadentní módě.	NL								SL					C
2014/9	Alfred Barsch	<i>Na křídlech bouře</i>	brázda	Za krátkou chvíli dorazila <i>Křídla bouře</i> do oblasti, kde za tenounkým závojem číhalo cosi prázdného a hlubokého. Vstup do brázdy... A vzápětí loď plula v malé kaluži vody, obklopena šedivým tunelem, ubíhajícími zdánlivě odnikud nikam.				NS										
2014/9	Alfred Barsch	<i>Na křídlech bouře</i>	vševídvševídicí sklo	Pergl vytáhl tubus vševídicího skla a chvíli sledoval západní obzor.		věd		SG				Z						SP

2014/11	Zuzana Stožická	<i>Za rituály barbarských Fyoranů</i>	lýkoplavná ryba	Lýkoplavné ryby jsou prý jen mýtem domorodců.	z	bio		SL	SP	
2014/11	Zuzana Stožická	<i>Za rituály barbarských Fyoranů</i>	mimofyorský genotyp	Experimentovali s temenní flórou a zaváděním mimofyorských genotypů.	NL	bio		SL		C
2014/11	Zuzana Stožická	<i>Za rituály barbarských Fyoranů</i>	temenní flóra	Experimentovali s temenní flórou a zaváděním mimofyorských genotypů.		bio			SP	
2014/11	Berenika Součková	<i>Purgator</i>	defraktor	„Neboj, nenechám si to pro sebe. Ani kdybych chtěl.“ Multifunkční defraktor se o to postará.		t			SP	C
2014/11	Berenika Součková	<i>Purgator</i>	jamaka	„Povečeřel jsem s nima kaši z jamačeho mlíka. Místní divoký kozy.“	NL	bio				
2014/11	Berenika Součková	<i>Purgator</i>	transferon	Nejbližší transferon je na severovýchod, asi...		t				C
2014/11	Ivan Mls	<i>Přivezte si zvířátko!</i>	hadrosaurus	Trpasličí hadrosaurus sebou prudce škubal a vydával kvákavé skřeky.	NL	bio		SL		
2014/11	Ivan Mls	<i>Přivezte si zvířátko!</i>	červozajíc	Jeho kolegyně zatím vylovila z podprsenky kypré blondýnky u okénka huňatého červozajíce.	NL	bio		SL		
2014/11	Ivan Mls	<i>Přivezte si zvířátko!</i>	broukomyš	Roztomilé broukomyši, přítulné krysokočky i voňaví tchořomotýli postupně opouštěli tašky, pouzdra na kamery, cestovní polštářky, svačिनové agregáty i láhve s falešným dnem.	NL	bio		SL		
2014/11	Ivan Mls	<i>Přivezte si zvířátko!</i>	krysokočka	Roztomilé broukomyši, přítulné krysokočky i voňaví tchořomotýli postupně opouštěli tašky, pouzdra na kamery, cestovní polštářky, svačिनové agregáty i láhve s falešným dnem.	NL	bio		SL		
2014/11	Ivan Mls	<i>Přivezte si zvířátko!</i>	tchořomotýl	Roztomilé broukomyši, přítulné krysokočky i voňaví tchořomotýli postupně opouštěli tašky, pouzdra na kamery, cestovní polštářky, svačिनové agregáty i láhve s falešným dnem.	NL	bio		SL		
2014/11	Ivan Mls	<i>Přivezte si zvířátko!</i>	gigantosaurus	Ve stejném okamžiku, kdy se osazenstvo jejího prvního a posledního zájezdu stalo osvěžujícím předkrmem místního vyhládlého gigantosaura.	NL	bio		SL		C
2014/11	Ivan Mls	<i>Přivezte si zvířátko!</i>	vakožába	...pak u některého fajnšmekra možná najdeme dvě nebo tři bradavičnaté vakožáby, ukryté pravděpodobně ve vydlabaném pomeranči, jehož dužinu zbožňují.	NL	bio		SL		
2014/11	Ivan Mls	<i>Přivezte si zvířátko!</i>	barvožízala	Tipla bych si, že někdo bude mít v botách místo tkaniček barvožízaly...	NL	bio		SL		
2014/11	Ivan Mls	<i>Přivezte si zvířátko!</i>	křídlaté kotě	Budou tam poschovávaná malá křídlatá koťata...		bio			SP	
2014/11	Ivan Mls	<i>Přivezte si zvířátko!</i>	cinkací brouček	...a určitě každý bude mít v peněženke mezi drobnými cinkacího broučka.		bio			SP	
2014/11	Ivan Mls	<i>Přivezte si zvířátko!</i>	teploveverka	...a vzápětí vytáhla na světlo palubních zářivek baculatou teploveverku. Huňaté přítulné stvoření o tělesné teplotě kolem pětáctýřiceti stupňů Celsia.	NL	bio		SL		
2014/11	Ivan Mls	<i>Přivezte si zvířátko!</i>	komputer	...když jeho mladá kolegyně důležitě pohlédla na svůj náramkový komputer, který měla momentálně přepnutý do režimu hodin.		t		O		C

2014/11	Radim Kartes	<i>Druhý domov</i>	palidé	...promluvil Gil, jeden z prvních palidí.		NL	bio			O				
2014/11	Radim Kartes	<i>Druhý domov</i>	hologenerátor	Projekce byla až příliš věrná, neměl přejít na poslední generaci hologenerátoru.		NL	t				SL			C
2014/11	Radim Kartes	<i>Druhý domov</i>	parastan	Sto sekund a tábor je připravený, včetně zastřešení vstupu do vrtu vyztuženým parastanem.			věd				SL			
2014/11	Radim Kartes	<i>Druhý domov</i>	nanomag	Pečlivý programming, mikrolaserem propálení lebky na deseti místech, jemné tváření bodů pro nanomagy, jejich navádění a umístění.		NL	t				SL			C
2014/11	Berenika Součková	<i>Purgator</i>	auriga phreneticus	Auriga phreneticus. Nemoc šílených pilotů. Ztratil jsem schopnost přenášet lodě prostorem.			dop							C
2014/12	Jana Rečková	<i>Vánoční autobus</i>	opřenina	...hledme, pan Hlávka ještě spí, hlavu opřenou o sklo, bude tam mít proleženinu. Opřeninu.						SG	O			
2014/12	David Šenk	<i>Srdce ledu</i>	guma	Slunce, šeptáme, když nejsou v doslechu gumy.					NS	SG				
2014/12	David Šenk	<i>Srdce ledu</i>	Toral	Je to součást jeho karmy, bere to jako svoji povinnost, připomínat hořký osud kolonistů a šířit zášť k Toralům.	t									
2014/12	David Šenk	<i>Srdce ledu</i>	gravikóje	Zavřeme s Parkerem do kajuty, vlezeme do gravikóje, v puse žužláme náhubky dýchacího přístroje, akcelerační gel nás chladí na kůži.		NL	fyz				SL			C
2014/12	Jaroslav Kolůch	<i>Na křídlech hlavolamu</i>	chronocykl	Já nasedl na chronocykl a šlápl do pedálů.		NL	dop				SL			C
2014/12	Petra Kubátová	<i>Dům přes ulici</i>	mrtvák	Z primáře a jeho lékařských komisí, z ubitých bezdomovců, odhalených i skrytých mrtváků, z ječících dětí se mu zvedal žaludek.						SG	O			